

Revista ECONOMICA

CONSILIUL SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE — INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Revista Supr. Cons. 1982
T. 13, Nr. 3

Numărul 3 ● Vineri 22 ianuarie 1982

NICOLAE CEAUȘESCU – în permanent dialog cu poporul

NICOLAE CEAUȘESCU — CONTRIBUȚII DE INESTIMABILĂ VALOARE LA ÎMBOGĂȚIREA TEORIEI ȘI PRACTICII REVOLUȚIONARE

DEDICÎNDU-ȘI încă din tinerețe gândul, lupta și viața infăptuirii marilor idealuri ale clasei muncitoare, ale poporului întreg, formându-se în acțiune și luptă ca militant revoluționar exemplar, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a desfășurat activitatea în consens cu cerințele mersului ascendent al istoriei. Prezența sa competentă, cutezătoare, dătătoare de forță și încredere s-a făcut și se face întotdeauna simțită, fie că este vorba de elaborarea liniilor directoare de dezvoltare a României, de adoptarea unor legi de importanță majoră pentru bunul mers al treburilor țării, de perfecționarea continuă a relațiilor sociale, de dezvoltarea neîntreruptă a democrației socialiste, de probleme fundamentale ale vieții artistice, literare și științifice, de întărirea capacității de apărare a țării, fie de poziția țării noastre față de problemele majore ale lumii contemporane. Cu o mare elasticitate în gândire și acțiune, pricepere, măiestrie în conducerea partidului și a statului, putere de pătrundere în esența fenomenelor, în dezvăluirea contradicțiilor lor interne, justețe în alegerea mijloacelor pentru realizarea sarcinilor ridicate de mersul istoriei, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a adus o importanță contribuție la dezvoltarea activității teoretice și practice desfășurate de partid, îmbogățind cu noi idei, teze și concluzii tezaurul socialismului științific, patrimoniul cunoașterii și creației istorice a epocii noastre.

Asemenea probleme teoretice majore, care au stat în atenția secretarului general al partidului, ca definirea conținutului epocii contemporane și a procesului revoluționar mondial; dialectica relațiilor general-particular, național-internațional, obiectiv-subiectiv în viața economică și socială, conținutul, trăsăturile și esența bazei tehnico-materiale a societății socialiste; esența și dinamismul relațiilor de producție și sociale, fizionomia structurii sociale și de clasă; amplificarea democrației socialiste, rolul și perspectivele națiunii în epoca actuală; izvorul și modul de manifestare a contradicțiilor în societatea socialistă; rolul și direcțiile evoluției partidului și statului socialist; dinamica și complexitatea formării și dezvoltării conștiinței socialiste; procesele economico-sociale specifice contemporaneității și cerințele aplicării unor noi principii în relațiile dintre state; necesitatea și conținutul unei noi ordini economice și politice internaționale reprezentată, prin soluțiile oferite, contribuții de inestimabilă valoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la generalizarea teoretică a practicii sociale, la îmbogățirea gândirii revoluționare. Rezultatele teoretice de excepțională valoare își au rădăcinile în stăpânirea temeinică și promovarea consecventă a concepției despre lume și viață a clasei muncitoare, în cunoașterea realităților social-istorice, în analiza aprofundată a vieții social-politice interne și internaționale.

Într-un asemenea cadru de gândire și acțiune s-a impus contribuția creatoare, cu multiple valențe științifice, a tovarășului Nicolae Ceaușescu la definirea etapei pe care o străbate în prezent România, etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Întreaga definiție a acestei etape se întemeiază pe concluzia potrivit căreia noua orânduire se constituie

și evoluează ca un organism viu, dinamic, ca un mod revoluționar de organizare și perfecționare continuă a societății socialiste în perspectiva comunismului. În esența sa, concepția secretarului general al partidului nostru privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România conturează un stadiu superior de maturizare a socialismului în toate sferele vieții sociale.

Problematica aflată în centrul atenției în vasta și rodnică activitate desfășurată de secretarul general al partidului nostru se referă la asigurarea dinamismului și creșterea eficienței economice, în condițiile unor noi exigențe și restricții generate de situația economică mondială, în sferele hotărâtoare ale producției naționale, la o dezvoltare industrială care să permită o mai bună valorificare a resurselor de materii prime și energetice, la creșterea continuă a rolului științei în producția materială, la infăptuirea unei noi și profunde revoluții în agricultură, la dezvoltarea echilibrată și armonioasă în teritoriu, la participarea activă la circuitul economic mondial și ridicarea competitivității acestei participări. Deosebit de important este faptul că sub îndrumarea și cu contribuția directă a secretarului general al partidului toate aceste probleme de însemnătate vitală nu au rămas la stadiul dezbaterii teoretice, ci au luat forma unor programe de acțiune care au început să fie realizate în practică.

Caracterul științific al orientărilor, ideilor și tezelor formulate sau aprofundate de secretarul general al partidului cu privire la dezvoltarea economică și, în acest cadru, a industriei, rezidă, între altele, în marea sa capacitate de a analiza procesele și fenomenele care au loc în domeniul economic, atât în contextul național cât și internațional și de a obține, pe această bază, concluzii realiste, a căror justețe este pe deplin confirmată de viață. În politica industrială se vădesc eforturile pentru o redefinire și adaptare permanentă la cerințele noii etape pe care o parcurge țara noastră și la noile situații economice internaționale. Criza de energie, combustibili și materii prime care afectează întreaga economie mondială ridică inevitabil probleme deosebite și pentru dezvoltarea industriei noastre. Această situație a impus ca în perioada de după Congresul al XII-lea al partidului să primeze tocmai preocupările pentru o serie de restructurări economice impuse de criteriul economisirii energiei și combustibililor. Pornind de la această situație nouă, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia necesitatea acordării unei deosebite atenții „restructurării industriei asigurând realizarea unor produse de înaltă tehnicitate și calitate cu un consum redus de energie și materii prime. Pe ansamblul industriei, în viitorul cincinal trebuie să realizăm o creștere de cel puțin 32—34% a gradului de valorificare a materiilor prime și energiei”.

Într-un asemenea cadru al dezvoltării economiei noastre se impun cu necesitate noi ordini de prioritate în dezvoltarea ramurilor economiei naționale: „Așa cum am subliniat în hotărârile Congresului al XII-lea — spunea tovarășul Nicolae

Ceaușescu — o atenție deosebită trebuie să acordăm dezvoltării bazei materiale și în primul rînd bazei energetice". Dezvoltarea prioritară a industriilor extractive are o importanță deosebită pentru diminuarea dependenței economiei naționale de piața externă, pentru evitarea consecințelor negative pe care le are creșterea prețurilor pe piața mondială la materiile prime și combustibili.

În aceeași ordine de idei se înscrie și preocuparea secretarului general al partidului pentru dezvoltarea și modernizarea agriculturii. În concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, dezvoltarea prioritară a acestei ramuri, se impune în primul rînd pentru că reprezintă un izvor inepuizabil, regenerabil, al creșterii economice și pentru că ea trebuie să asigure continuu și la nivel optim alimentația rațională a întregului nostru popor și materii prime pentru o serie de ramuri industriale. De o inestimabilă valoare este, în acest context, teza tovarășului Nicolae Ceaușescu privind înfăptuirea noii revoluții agrare ca mijloc pentru ca agricultura noastră socialistă să producă an de an cantități tot mai mari de produse vegetale și animale, astfel încît această ramură de bază a economiei noastre să pășească hotărîtor într-o nouă etapă, calitativ superioară, de dezvoltare.

Opera tovarășului Nicolae Ceaușescu pune cu putere în lumină rolul științei și tehnicii ca factori esențiali în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, partidul considerînd că asigurarea unui progres puternic al forțelor de producție, creșterea eficienței economice, solicită incorporarea celor mai noi cuceriri tehnico-științifice. Sînt semnificative sublinierile făcute de secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la deschiderea anului de învățămînt 1981—1982 privind interdependența dintre dezvoltarea economică și socială și înflorirea științei, învățămîntului și culturii. Astfel, în plin proces al unei revoluții tehnico-științifice, cu vaste consecințe asupra vieții omului, principiul unității dintre teorie și practică se înfățișează ca pivotul unei înțelegeri profunde și originale a rolului și statutului social al științei și învățămîntului.

Tezele cu privire la rolul democrației socialiste în noua etapă a dezvoltării țării noastre, cu deosebire tezele privind autoconducerea muncitorească, sînt o importantă contribuție a tovarășului Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea teoriei și practicii construcției socialiste, aplicate creator în condițiile specifice ale țării noastre. În lumina unității organice dintre socialism și democrație, problemele democrației socialiste, ca o latură esențială, inseparabilă a societății noastre, amplu abordate pe plan teoretic, dau o solidă fundamentare principială perfecționărilor aduse în ultimii ani cadrului instituțional de conducere a diferitelor sectoare ale vieții sociale. Se desprinde ca o trăsătură nouă, originală, cu un conținut profund principial teza, argumentată pe larg de secretarul general al partidului, privind necesitatea legică a participării directe, active, nemijlocite a muncitorilor din cîmpul producției materiale la conducerea vieții sociale. Includerea muncitorilor în componența organelor și organizațiilor autoconducerii muncitorești a tuturor domeniilor de activitate social-politică, economică, culturală, dă o expresie concretă rolului conducător al clasei muncitoare. Subliniind importanța creării unor organisme corespunzătoare, a unui cadru organizatoric optim de afirmare a unei democrații de tip superior — democrația muncitorească — tovarășul Nicolae Ceaușescu atrage atenția că **„acum hotărîtoare este funcționarea în bune condiții a acestor organisme, astfel încît elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a statului să fie rodul gândirii și voinței colective a oamenilor muncii, a întregului nostru popor**". În aceeași concepție activă și atotcuprinzătoare privind democrația socialistă se înscrie și preocuparea pentru perfecționarea legislației, pornindu-se de la faptul că schimbările esențiale intervenite în viața social-economică a țării, în structura socială, cu toate implicațiile asupra nivelului de cultură a maselor, a conștiinței lor politice și cetățenești, pun în termenii calitativ noi relațiile sociale dintre oameni, dintre individ și societate.

Continuitatea procesului de transformări revoluționare, reafirmată cu maximă claritate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congresul al XII-lea al partidului, este o idee centrală a concepției despre socialism a partidului nostru. Înfăptuirea revoluției socialiste nu încheie procesul revoluționar. Așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu, transformările revoluționare, legile dialecticii materialiste, contradicțiile dintre vechi și nou, trecerea de la cantitate la o nouă calitate, continuă să constituie factorul activ, dinamizator, al progresului multilateral al țării, al edificării orînduirii comuniste. Partidul, toate organele și organizațiile de partid, toți comuniștii trebuie să acționeze cu combativitate și hotărîre împotriva oricăror tendințe de automulțumire și autoliniștire care pot apare ca urmare a marilor realizări obținute în construcția socialismului. Trebuie să fim conștienți, sublinia cu multă vigoare la Plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1981 tovarășul Nicolae Ceaușescu, că mai avem încă multe de făcut

pentru a asigura poporului nostru nivelul de viață și civilizație pe care și-l dorește și pe care-l merită.

În etapa actuală, complexitatea procesului de dezvoltare a economiei naționale, sporirea și diversificarea obiectivelor social-politice și cultural-educative determină trăsături noi și aspecte noi în creșterea rolului conducător al partidului în conținutul și formele de exercitare a rolului partidului. Într-o viziune revoluționară, care sintetizează legitățile dezvoltării istorice a socialismului în condițiile specifice țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu definește astfel rolul partidului comunist în ansamblul organismului social: **„Partidul reprezintă nucleul în jurul căruia gravitează întreaga societate și de la care radiază energia și lumina ce pun în mișcare și asigură funcționarea întregului angrenaj al orînduirii socialiste. La rîndul său, partidul se regenerează continuu sub impulsul puternicelor fascicule de energie și lumină ce se îndreaptă continuu spre el din rîndul națiunii noastre socialiste. Putem spune că partidul comunist îndeplinește rolul de centru vital al întregului nostru sistem social. Funcționarea normală a acestui centru reprezintă condiția sine qua non a dezvoltării continue a societății socialiste**". Într-o asemenea concepție, partidul, ca subsistem specific de natură politică în cadrul sistemului social global, are rolul hotărîtor în coordonarea și dirijarea conștientă a eforturilor națiunii în asigurarea echilibrului necesar între toate compartimentele vieții sociale, în funcționarea optimă, eficientă, a întregului organism social.

Dezvoltînd și aprofundînd aceste teze teoretice privind locul și rolul partidului în interiorul organismului social, la Congresul al XII-lea al P.C.R. tovarășul Nicolae Ceaușescu a formulat ideea după care **„Partidul se afirmă tot mai puternic ca centru vital al întregii națiuni, de la care emană gîndirea cutezătoare menită să asigure transformarea revoluționară a societății, forța ce însuflețește toate energiile creatoare și pune în valoare geniul întregului popor român, deschizînd patriei minunate perspective de progres și civilizație**". Într-un asemenea cadru de gîndire și acțiune partidul realizează sporirea rolului său conducător într-o corelație directă cu amplificarea legăturilor sale cu masele, cu întregul popor. Asistăm în ultima vreme la cristalizarea și afirmarea unei relații dialectice noi între partid ca forță politică conducătoare, clasa muncitoare, celelalte clase și categorii sociale ale societății noastre socialiste. Aceste aspecte noi, formele reale ale împlinirii tot mai organice a vieții și activității partidului cu viața și munca întregului popor sînt în concepția secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, esența înțelegerii și definirii rigurose științifice a rolului, funcțiilor și evoluției partidului.

În această viziune nouă, științifică, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia recent faptul că rolul partidului nostru **„trebuie să fie înțeles într-un mod nou, ținîndu-se seama de schimbările și transformările ce s-au produs în societatea noastră socialistă”** ... **„Partidul, ca orice organism viu, ca orice organism politic, a suferit și suferă transformări în raport cu schimbările ce au loc în societate**". În această situație, dezvoltînd teoria despre partid, la dimensiunile noi ale adîncirii interferențelor dintre partid și mase, ale amplificării proceselor de omogenizare socială socialistă, secretarul general al partidului cheamă la o înțelegere și mai profundă a rolului și caracteristicilor fundamentale ale partidului nostru, la depășirea unor concepții ce corespundeau unor alte etape și realități potrivit cărora acesta reprezintă doar o avangardă conducătoare, un partid de profesioniști revoluționari.

Perfecționarea sistemului de interacțiune partid — mase este privită în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu ca un proces continuu. În acest context se înscrie constanta preocupare a partidului pentru dezvoltarea democrației în propriile sale rînduri, amplificînd rolul său de promotor activ și perseverent al democrației în întreaga viață socială. Ultimii ani s-au caracterizat în viața partidului prin fructuoase căutări în domeniul realizării unor forme originale de dezvoltare a democrației, de participare efectivă a partidului și alături de el a tuturor oamenilor muncii, prin forme organizatorice instituționalizate, la actul deciziei social-politice.

Este una din contribuțiile substanțiale pe care secretarul general al partidului a adus-o la îmbogățirea conceptuală a conducerii de către Partidul Comunist Român a societății, prin considerarea problematicii acestui domeniu în termenii noi ai organizării și conducerii societății socialiste, în care oamenii muncii, în tripla lor calitate de proprietari, producători și beneficiari, au dobîndit o dublă calitate și pe plan politic — aceea de obiect al conducerii, dar și de subiect activ și responsabil al deciziei, la nivel național, local și al unităților de bază. În acest sens, în cuvîntarea rostită la cel de-al II-lea Congres al F.D.U.S. tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia **„Revenindu-i sarcina de a organiza și conduce în mod conștient amplul proces revoluționar de înaintare spre comunism pe măsura ridicării nivelului de conștiință și înțelegere a oamenilor muncii, partidul dezvoltă continuu formele de condu-**

cere cu masele largi ale poporului, de dezbatere publică a liniei sale politice, a Programului său, a întregii sale activități, de participare efectivă a cetățenilor la întreaga viață politică a societății”.

Opera teoretică și politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu acordă deosebită atenție analizei profunde, în spiritul creator al materialismului dialectic și istoric, a rolului națiunii în lumea de astăzi, a căilor afirmării și înfloririi națiunii noastre socialiste, a relației dintre patriotismul socialist și solidaritatea internațională, dintre sarcinile naționale și internaționale în edificarea noii orânduiri. Sînt de excepțională importanță și actualitate aprecierile potrivit cărora „dezvoltarea societății contemporane dovedește că națiunea — categorie istorică-socială — căreia marxism-leninismul i-a acordat întotdeauna o atenție deosebită — își păstrează deplina valabilitate și în zilele noastre”. Națiunea se afirmă în zilele noastre ca o forță motrice de seamă a dezvoltării istorice, fiind chemată să joace încă mult timp un rol deosebit de important în progresul societății omeniești.

Temeiurile obiective și funcția progresistă a națiunii rezultă din faptul istoric evident că alături în trecut, în procesul formării națiunilor și statelor naționale, cît și astăzi, amploarea luptei pentru eliberare națională, pentru consolidarea independenței și suveranității constituie unul din factorii primordialii ai luptei democratice, antiimperialiste. Rolul națiunii sporește considerabil în revoluția și construcția socialismului. Eliberîndu-se pe sine de sub jugul aspirării, clasa muncitoare a devenit exponentul întregii națiuni, și-a asumat răspunderea pentru dezvoltarea, pe baze noi, superioare, a unității naționale, pentru înflorirea națiunii socialiste. Afirmarea cu putere a caracteristicilor fundamentale ale națiunii în condițiile făuririi societății socialiste are loc paralel cu schimbarea caracterului unora dintre aceste trăsături și cu apariția unor trăsături noi, care consolidează și întăresc națiunea socialistă. Este vorba, în primul rînd, de faptul că la baza națiunii socialiste se află comunitatea de interese legată de orînduirea socială nouă, întemeiată pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție. Totodată, în condițiile socialismului, asistăm la însușirea treptată de către masele largi a concepției despre lume și viață întemeiată pe materialismul dialectic și istoric: se cristalizează o etică nouă, înaintată, care contribuie la formarea unui om nou; își face loc tendința dispariției treptate a claselor.

Noile trăsături ce le imprimă socialismul, după cum definește cu rigurozitate științifică secretarul general al partidului nostru, nu duc la dispariția națiunii, ci, dimpotrivă, o consolidează și deschid perspectiva ridicării sale pe o treaptă nouă, calitativ superioară. Se formează, s-ar putea spune, un nou tip de națiune, incomparabil mai puternică și mai omogenă decît națiunea burgheză — națiunea socialistă, în care se realizează o concordanță tot mai deplină între forțele și relațiile de producție, o unitate tot mai fermă între toți oamenii muncii.

Adîncirea interdependențelor contemporane dintre națiuni pune în centrul teoriei revoluționare problema optimizării și continuei ajustări a procesului de dezvoltare a națiunilor și statelor naționale cu cerințele participării mai intense a fiecărei țări la circuitul economic și spiritual internațional. Aducîndu-și contribuția nemijlocită la soluționarea acestor probleme, secretarul general al partidului nostru a arătat practic, modul în care trebuie îmbinate factorii interni cu cei externi de promovare activă în viața internațională a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, avantajului reciproc, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță, stăruind cu toată tăria și convingerea asupra respectării riguroase a acestor principii în scopul unei colaborări și cooperări între state bazată pe dreptate și echitate.

Încă din primele etape ale afirmării sale, gîndirea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a concretizat prin denunțarea viguroasă a inegalității și inechității între națiuni, a anomaliilor lumii contemporane, prin sublinierea necesității lichidării subdezvoltării și implicite a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, prin cerința desființării restricțiilor, discriminărilor și barierele artificiale din calea colaborării între națiuni. Într-un asemenea cadru contribuțiile secretarului general al partidului și-au găsit încununarea în elaborarea unei concepții originale și larg cuprinzătoare cu privire la necesitatea și căile de instaurare a unei noi ordini economice și politice internaționale. Parte componentă a viziunii despre viitorul societății și vieții politice internaționale, concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu despre schimbarea revoluționară a ordinii existente, aduce în teazaurul gîndirii universale înaintate noi contribuții pentru rezolvarea unor probleme cardinale ale evoluției în perspectiva istorică a omenirii.

Caracterizarea științifică, realistă, a epocii noastre, evidențierea proceselor social-economice, politice, naționale care au loc, a forțelor sociale purtătoare ale idealurilor de progres, libertate și bunăstare, precizarea direcțiilor viitoare de dezvoltare a lumii și vieții internaționale constituie una din cele mai

importante și mai dificile probleme ale contemporaneității. Este de la sine înțeles că elaborarea unei politici realiste — în măsură să asigure adîncirea proceselor revoluționare contemporane, consolidarea destinderii și păcii în viața internațională, făurirea unei lumi fără războaie și fără arme — sînt condiționate în cel mai înalt grad de înțelegerea corespunzătoare a dezvoltării mondiale contemporane, de analiza temeinică, lucidă și multilaterală a tendințelor acestei dezvoltări în lumina materialismului dialectic și istoric.

În acest sens, contribuția tovarășului Nicolae Ceaușescu la definirea conținutului epocii actuale, la descifrarea direcției și sensului marilor prefaceri din lume prezintă o valoare inestimabilă, marcînd totodată un aport de mare însemnătate la dezvoltarea teoriei revoluționare. Concepției președintelui Nicolae Ceaușescu, întemeiată pe analiza obiectivă, științifică a fenomenelor și proceselor esențiale care domină dezvoltarea contemporană, îi sînt caracteristice aprecierea lucidă a raporturilor de forțe pe arena mondială, abordarea realistă, complexă a contradicțiilor vieții internaționale, analiza profundă a tendințelor obiective și a perspectivelor evoluției politice mondiale, evaluarea atentă a fenomenelor noi, progresiste din viața internațională, concomitent cu dezvoltarea fenomenelor și practicilor vechi, anacronice, reliefaarea caracterului contradictoriu al evoluției mondiale.

Evenimentele demonstrează justețea concluziei cu privire la existența în viața internațională a două tendințe diametrice opuse. Pe de o parte, se intensifică lupta forțelor socialismului, progresului și păcii, se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de a pune definitiv capăt politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, de dominație și dictat, de exploatare și aspirare, hotărîrea lor de a deveni stăpîne pe bogățiile naționale, pe destinele proprii. Toate acestea creează condiții mai favorabile luptei popoarelor pentru pace și independență, pentru dezvoltare de sine stătătoare și progres social, pentru afirmarea unor relații noi între state, de egalitate și respect al suveranității și securității fiecărei națiuni. Pe de altă parte, se impune constatarea că dezvoltarea vieții internaționale nu are loc în condițiile unei ascensiuni rectilinii a forțelor ce se pronunță pentru libertate, pentru pace și progres social, ci în condițiile intensificării tendințelor spre o nouă reîmpărțire a lumii în sfere de influență și dominație, ale accentuării politicii de recurgere la forță și la amenințarea cu forța, de amestec în treburile interne ale altor state.

Caracteristică pentru întreaga concepție a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a partidului și statului nostru, asupra problemei războiului și păcii în etapa actuală este împletirea analizei realiste a situației cu încrederea optimistă în viitorul omenirii, în capacitatea popoarelor de a făuri o lume a păcii, fără războaie și fără arme, o lume a dreptății și egalității. Această viziune este străină atît de concepțiile fataliste, panice, nedialectice, cît și de abordările simpliste, superficiale și, în fond demobilizatoare ale fenomenelor vieții internaționale. Există și stă în putința omenirii — preciza cu mare putere de convingere tovarășul Nicolae Ceaușescu — ca popoarele să-și impună tot mai mult voința de a trăi într-o lume a păcii și colaborării, de a se dezvolta liber pe calea progresului economic și social, a bunăstării și civilizației. Popoarele, adevăratele creatoare ale istoriei — așa cum subliniază deseori secretarul general al partidului — dispun de forță și capacitatea de a învinge orice greutate și obstacole și de a edifica pe planeta noastră o lume a păcii și colaborării.

Desigur, posibilitatea de a evita un nou război, de a apăra pacea nu se va transforma de la sine în realitate. Pornind de aici, partidul și statul nostru au formulat în mod clar căile care pot asigura consolidarea destinderii și păcii în lume, mijloacele necesare pentru aceasta. Printre acestea la loc de frunte se înscriu: abolirea deplină a politicii de forță și amenințare cu forță, statornicirea unor noi relații economice și politice mondiale, bazate pe egalitatea în drepturi și respectul reciproc, pe independență și suveranitate națională, pe neamestecul în treburile altor state; oprirea cursei înarmărilor și realizarea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare; lichidarea subdezvoltării și instituirea noii ordini economice internaționale; democratizarea relațiilor internaționale, participarea activă a tuturor statelor la soluționarea problemelor contemporane; reglementarea prin tratative a problemelor litigioase dintre state; coexistența pașnică între statele cu sisteme sociale diferite ș.a.

Originalitatea, multidimensionalitatea și cutezanța în gîndire, suflul novator în toate domeniile dau o înaltă expresie aportului tovarășului Nicolae Ceaușescu în investigarea unei game de probleme teoretice din cele mai vaste privind dezvoltarea economiei, științei, culturii, evoluției rolului partidului și statului, rolului națiunii, familiei, normelor de conviețuire socială, relațiilor internaționale. Referitor la întreg acest ansamblu de probleme, contribuțiile secretarului general al partidului îmbogățesc și dezvoltă în chip strălucit concepția despre lume și societate a maselor populare — socialismul științific.

Mihai CHIOREAN
Academia „Ștefan Gheorghiu”

Orientări novatoare în dezvoltarea economico-socială a țării

SUCCESELE ISTORICE OBTINUTE DE POPORUL NOSTRU în dezvoltarea economico-socială a țării, cu deosebire după Congresul al IX-lea al partidului, avîntul fără precedent pe care l-a cunoscut construcția socialismului în această perioadă, ca și perspectivele luminoase de progres ale economiei românești au la bază munca eroică a tuturor oamenilor muncii, desfășurată sub impulsul concepției novatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu asupra dezvoltării economico-sociale a țării — o concepție revoluționară, originală și creatoare, cutezătoare și realistă în același timp. Contribuțiile de inestimabilă valoare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu la elaborarea politicii de dezvoltare și modernizare a economiei românești demonstrează cu putere capacitatea sa remarcabilă de a efectua analize economice de mare profunzime și complexitate, pătrunse de realism lucid și cutezanță revoluționară, de a interpreta profund științific fenomenele și procesele economice.

Un model original, un curs nou dezvoltării economiei

DE MAI BINE DE UN DECENIU ȘI JUMĂTATE — ani pe care cu deplin teamei și legitimă mîndrie îi numim „Epoea Ceaușescu” — gîndirea și practica economică românească au dobîndit un conținut nou, reflectat de modelul original, modern și eficient al dezvoltării economiei naționale. Acest model a fost și este elaborat cu aportul decisiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu. Intemeindu-se pe o concepție cuprinzătoare, profund umanistă prin semnificațiile ei și țelul final — omul și bunăstarea lui — pe care îl urmărește, modelul amintit articulează, într-o strategie unitară, factorii economici cu cei tehnici, organizatorici și umani, ca și criteriile de ordin social și ecologic, cerințele care se desprind din interdependența crescîndă a economiilor lumii în epoca contemporană.

Coordonatele esențiale pe care se bazează concepția privind dezvoltarea economico-socială a țării relevă rolul hotărîtor al efortului propriu în făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate, imperativul implacabil al independenței naționale, al suveranității asupra resurselor și economiei de pe teritoriul țării, precum și asupra deciziilor privind obiectivele dezvoltării, organizarea, conducerea și controlul îndeplinirii lor, stabilirea priorităților de dezvoltare în funcție de nevoile, condițiile și posibilitățile naționale. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, marile progrese economico-sociale ale țării constituie rezultatul efortului propriu, „rodul activității neobosite, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărânimii și intelectualității,

ții, a tuturor oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate, al eforturilor considerabile, materiale și umane, ale întregului popor pentru ridicarea economico-socială a patriei”. În acest proces complex de ridicare a țării pe trepte înalte de progres și civilizație, arăta secretarul general al partidului, nimic nu am primit de-a gata, gratuit; totul s-a realizat prin munca fără preget a poporului român.

Concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu privind economia românească se caracterizează prin admirabila coerență a unui sistem de gîndire economică, întemeiată pe stăpînirea temeinică a dialecticii materialiste, pe capacitatea de a analiza realitatea economică în toate componentele ei interne și internaționale, pe o largă deschidere spre istorie, spre învățămintele acesteia, dar și spre nou, în mod deosebit spre nou, o deschidere creatoare, eliberată de orice formulă dogmatică. Secretarul general al partidului nostru are meritul de a fi elaborat o strategie unitară, sistemică, de largă perspectivă pentru dezvoltarea economiei naționale, pornind de la cerințele legilor obiective, de la condițiile și particularitățile concret-istorice ale României.

În lumina acestei strategii o economie modernă constituie un organism economic diversificat, complex, în care se îmbină armonios industria și agricultura, se articulează organic subramurile industriei, producția de bunuri materiale cu cea de servicii, pe baza celor mai noi cuceriri tehnico-științifice, și se asigură o eficiență maximă și un venit național ridicat pe locuitor. Făurirea unei astfel de economii este apreciată ca o necesitate obiectivă ce derivă din însuși scopul fundamental al societății noastre socialiste: satisfacerea cît mai deplină a nevoilor materiale și spirituale ale tuturor membrilor societății, dezvoltarea multilaterală a acestora.

Avînd la bază o asemenea strategie, dezvoltarea economiei românești a cunoscut o dinamică susținută, ample mutații calitative. Producția industrială a anului 1980 a fost de circa 33 ori mai mare decît cea din anul 1950, iar producția agricolă de aproape 4 ori mai mare. Volumul de investiții a fost de 33 ori mai mare, cel al fondurilor fixe de peste 8 ori mai mare, iar numărul personalului muncitor din 1980 era de circa 3,5 ori mai mare decît cel din 1950; dinamica cea mai susținută o înregistrează comerțul exterior al țării, al cărui volum a fost de 41 ori mai mare decît cel din 1950. Indicator esențial al activității de eficiență, productivitatea muncii pe o persoană în industrie a crescut — în același interval — de peste 9 ori — iar venitul național a sporit de 15 ori. Pe această bază, anii ultimului cincinal încheiat marchează cele mai mari succese din întreaga istorie a țării, în planul creșterii bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Asemenea

dinamici constituie realizări istorice, care demonstrează vigoarea dezvoltării economiei românești, dar și marile posibilități care pot fi puse în valoare prin accentuarea factorilor calitativi și intensivi ai progresului economico-social.

Calitatea și eficiența — factori hotărîtori ai progresului

ESTE MERITUL SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI nostru de a fi fundamentat teza potrivit căreia economia națională constituie cadrul de bază al progresului economico-social al fiecărui popor. Dezvoltarea prioritară a industriilor de vîrf, purtătoare ale progresului tehnico-științific, restructurarea industriei, revoluționarea însemnătății agriculturii în cadrul economiei și a evoluției acestei ramuri, creșterea eficienței economice, amplasarea rațională a forțelor de producție în profil teritorial reprezentată, în concepția secretarului general al partidului, trăsături definitorii ale unei organizări superioare a spațiului economic național — într-un complex economic național unitar, echilibrat și eficient.

În cadrul strategiei generale de dezvoltare a economiei, o importanță esențială a dobîndit-o stabilirea unui raport judicios între acumulare și consum, problemă amplu analizată de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Concepționalizarea categoriei de fond național de dezvoltare economico-socială a permis dimensionarea corespunzătoare a ratei acumulării în funcție de cerințele fiecărei etape, asigurarea unui asemenea nivel de acumulare care, împreună cu sporirea eficienței utilizării ei, să determine realizarea obiectivelor ridicării României pe trepte tot mai înalte ale civilizației materiale și spirituale. Pe această bază a fost posibil să se fundamenteze strategia depășirii nivelului scăzut de dezvoltare moștenit de la vechiul regim, a reducerii și recuperării decalajelor dintre țara noastră și țările dezvoltate economic ale lumii.

Analiza științifică și realistă a nivelului de dezvoltare economico-socială la care ajunsesse România, în anii de la sfîrșitul deceniului al 7-lea, analiză întreprinsă de către secretarul general al partidului, a permis să se evidențieze atît realizările importante obținute de poporul nostru, cît și cerințele obiective ale imprimării unui curs nou, cu pregnanță calitativă, de dezvoltare economică a țării, curs care a fost apoi sensibil accentuat odată cu perioada ultimului cincinal încheiat. Pe această bază în economia țării s-a urmărit și se urmărește trecerea de la dezvoltarea extensivă la dezvoltarea preponderent intensivă, în care urmează să se realizeze o nouă calitate în economie, cu valențe multiple pe plan social, spiritual și în nivelul de trai al po-

porului. Conceptul tovarășului Nicolae Ceaușescu, referitor la o nouă calitate în economia României așează în centrul preocupărilor obiectivul unei eficiențe ridicate, realizată într-o economie modernă, aptă să facă față restricțiilor pe care le pune tuturor țărilor accentuarea fenomenelor de criză din economia mondială. În acest context, secretarul general al partidului a demonstrat că înlăptuirea obiectivelor făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră necesită, înainte de toate, preocuparea susținută pentru dezvoltarea puternică, accentuat calitativă a forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale, realizându-se o structură tehnico-productivă a economiei naționale, în profil de ramură și teritorial, modernă și eficientă, în concordanță cu criteriile social-economice, și ecologice ale perioadei actuale.

În noile condiții impuse de revoluția științifico-tehnică și de situația decalajelor existente în lume, eficiența procesului de industrializare impune, după cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu numai crearea și dezvoltarea ramurilor industriei, ci și dezvoltarea bazei industriale a celorlalte ramuri ale producției materiale și sectoare de activitate, și în mod deosebit dezvoltarea unei agriculturi de înaltă productivitate; de asemenea, aceasta presupune corelarea judicioasă a dezvoltării producției de mijloace de producție cu producția de bunuri de consum, a industriei cu agricultura, a ramurilor extractive cu cele prelucrătoare, propulsore ale progresului tehnico-științific contemporan, ce valorifică superior resursele natural-materiale și umane existente în toate zonele și localitățile țării.

Pe baza analizei profund științifice a fenomenelor economice complexe interne și internaționale a fost fundamentat obiectivul asigurării unei structuri eficiente a economiei noastre naționale, pe calea diferențierii ritmurilor de creștere, urmărindu-se valorificarea superioară a resurselor de materii prime și energie, gospodărirea cât mai judicioasă a acestora. În acest fel se va mări substanțial valoarea nou creată la fiecare unitate de materie primă sau de energie utilizată. Așa cum sublinia secretarul general al partidului, „în perioada 1981—1985 va trebui continuat procesul de restructurare a industriei prin creșterea priorității a ramurilor de prelucrare avansată, realizarea de produse de înaltă tehnicitate și mici consumatoare de energie“.

Totodată, în scopul înlăpturii obiectivului strategic fundamental al actualului cincinal: trecerea României la stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată din punct de vedere economic, o atenție deosebită trebuie să se acorde echilibrului material al economiei, dezvoltării bazei proprii de materii prime și energie. Aceasta impune amplificarea activității de cercetare geologică, valorificarea complexă a zăcămintelor de cărbuni, țiței și gaze, sporirea extracției de minereuri neferoase, substanțe nemetalifere. De asemenea, este necesară creșterea producției de energie electrică pe bază de cărbuni, asigurându-se intrarea la termen în exploatare a noilor grupuri energetice și funcționarea corespunzătoare a celor existente.

În viziunea secretarului general al partidului — și, corespunzător, în op-

țiunile și orientările de politică economică fundamentate astfel — realizarea unei noi calități în economia noastră implică, totodată, intensificarea acțiunii de reciclare a materiilor prime, a produselor recuperabile și reutilizabile prin modernizarea permanentă a bazei tehnico-materiale, prin înnoirea puternică a produselor și ridicarea parametrilor lor calitativi. Paralel cu dezvoltarea producției naționale de substanțe primare și cu reciclarea materiilor prime și materialelor refolosibile, se asigură reduceri însemnate la consumurile specifice în raport cu normele de proiect sau cu realizările întreprinderilor fruntașe, prin perfecționarea tehnologiilor de fabricație, prin creșterea coeficienților de utilizare a materiilor prime și materialelor, prin eliminarea fenomenelor de risipă în gospodărirea acestora. Prin recuperare trebuie să se acopere cel puțin 40—50 la sută din nevoile interne de fier, metale neferoase, fibre și fire textile, uleiuri minerale și altele, punându-se capăt cu desăvârșire oricărei risipe. Îndeplinirea acestor prevederi — care se constituie într-o însemnată cale pentru folosirea judicioasă a resurselor de materii prime și materiale, pentru echilibrarea balanțelor materiale — va asigura o mai mare stabilitate aprovizionării tehnico-materiale a producției și dezvoltării economiei noastre în ansamblul ei.

În cadrul preocupărilor privind elaborarea strategiei dezvoltării și modernizării economiei românești, secretarul general al partidului nostru a adus o contribuție hotărâtoare în formularea și promovarea conceptului noli revoluții agrare, în concordanță cu cerințele de sporire a eficienței economice și bunăstării poporului. Reevaluarea rolului agriculturii ca ramură de bază a economiei, dezvoltarea bazei tehnico-materiale a acestui sector, perfecționarea legăturilor dintre industrie și agricultură în cadrul procesului general de făurire a unei economii naționale, de înalt randament, constituie direcții de acțiune care au condus în ultimii ani la obținerea unor rezultate remarcabile în agricultura României. Această ramură dispune în prezent de condiții tehnico-materiale care fac posibilă realizarea unui adevărat salt în producție. Tocmai pornind de la aceste condiții s-a

trasat sarcina de a se asigura dezvoltarea mai puternică a agriculturii, al cărei ritm de creștere a producției nete va fi superior celui din industrie. Indicatorii planului de dezvoltare a agriculturii și industriei alimentare au fost mai bine repartizați și dimensionați în profil teritorial, reflectând posibilitățile și condițiile din fiecare județ. Totodată, s-a creat cadrul necesar pentru perfecționarea organizării producției și a muncii, întărirea ordinii și disciplinei în aplicarea tehnologiilor, creșterea răspunderii la toate nivelurile pentru realizarea integrală a planului în agricultură.

Valorificarea superioară a întregului potențial al țării — opțiune fundamentală

O CERINȚĂ primordială a trecerii la o nouă calitate în economie, urmărită cu fermitate de secretarul general al partidului, o constituie valorificarea superioară a întregului potențial tehnic, material și uman de care dispunem. Atingerea acestui obiectiv depinde de un complex de factori, între care dezvoltarea puternică a științei și tehnicii ocupă un loc de prim ordin. În acest cadru este de subliniat atenția deosebită care se acordă promovării creativității românești, elaborării și aplicării în producție a unor soluții științifice originale și eficiente — factor fundamental pentru progresul societății noastre, pentru racordarea eficientă a patriei la circuitul economic mondial, pentru reducerea decalajelor ce ne mai despart de țările cu o economie dezvoltată. Aceasta înseamnă întărirea încrederii în capacitatea creatoare a științei românești, lichidarea oricărei formule dogmatice sau tendințe de ploconire în fața realizărilor din străinătate. Tocmai în acest sens a fost elaborat și acționează Programul-directivă de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic, adoptat pentru prima dată în țara

Dumitru CIUCUR

(Continuare în pag. 15)

CONCEPȚIE CREATOARE CU PRIVIRE LA ROLUL ȘI IMPORTANȚA AGRICULTURII

ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ, în care problema alimentară condiționează tot mai mult dezvoltarea social-economică a omenirii, preocupările de ordin teoretic și practic pentru modernizarea agriculturii și-au pierdut de mult caracterul subiectiv, ele reprezentând o opțiune vitală pentru făurirea unei economii înfloritoare, capabile să asigure bunăstarea popoarelor. Este remarcabil faptul că în gândirea economică agrară a președintelui României socialiste — tovarășul Nicolae Ceaușescu — opțiunea științifică privind dezvoltarea agriculturii se îmbină cu dragostea pentru pământul strămoșesc, pentru cea mai veche făuritoare de bunuri materiale și păstrătoare a continuității naționale — țărâniea.

Mi se pare foarte semnificativ faptul că, într-o perioadă în care predomina teza cu privire la conservatorismul țărânimii, prezentată ca o pătură socială și politică amorfă, lipsită de combativitate revoluționară al cărei aport la dezvoltarea social-economică a României era premeditat diminuat, **tovarășul Nicolae Ceaușescu este primul care reabilitează și restabilește la adevăratele lor dimensiuni rolul și locul țărânimii în lupta revoluționară a poporului român pentru independență națională și dreptate socială.** Stărimind vechile dogme, secretarul general al Partidului Comunist Român scoate în evidență forța revoluționară a țărânimii în viața neamului românesc: în condițiile în care ea a fost principala clasă a societății românești, istoria patriei este într-o măsură covârșitoare istoria țărânimii. A nega forța revoluționară a țărânimii, înseamnă a nega o pagină de seamă din trecutul revoluționar al neamului românesc. Marile răscoale ale țărânimii — care au culminat cu cea din 1907, de la care se împlinesc în această primăvară 75 de ani — stau mărturie patriotismului și forței ei revoluționare, manifestate cu tot atâta dăruire de sine în marile bătălii de clasă, soldate cu tot atâtea victorii, pe care le-a purtat alături de aliatul său firesc — clasa muncitoare, devenită clasă conducătoare în opera de făurire a socialismului pe pământul României. Victoria socialismului la sate — care a însemnat în același timp victoria definitivă și irevocabilă a socialismului în România — a transformat țărâniea într-o clasă socială nouă cu puternic spirit revoluționar. În construirea societății socialiste multilateral dezvoltate, precum și în crearea premiselor pentru trecerea la comunism, țărâniea reprezintă o importantă forță socială, care își dedică eforturile ridicării patriei pe noi culmi ale progresului și civilizației. Nu puțini au fost scriitorii și poeții — porniți de la glie sau legați de glie — care în operele lor au proslăvit vitalitatea și forța revoluționară a țărânului român. Însă niciuna din acestea nu egalează — prin profunzime științifică și dragoste — paginile în care președintele României reabilitează rolul revoluționar al țărânului român, pagini care îi elogiază pe cei care au constituit dintotdeauna „talpa țării”.

Pentru că în viața socială, economică și politică a României, țărânul nu înseamnă numai trecut sau prezent, ci mai ales viitor: munca lui se desfășoară în cea mai importantă și com-

plexă ramură a producției materiale, vitală nu numai pentru dezvoltarea dar chiar pentru existența societății românești, agriculturii. **Este un merit incontestabil al președintelui României că, într-o perioadă în care se minimaliza rolul agriculturii în economia socialistă a fundamentat locul și rolul agriculturii ca ramură de bază în economia socialistă, mai ales în țările care au condiții naturale și economice favorabile pentru practicarea unei agriculturi intensive și multilaterale.** Combătind tezele greșite cu privire la așa-numita dezvoltare prioritară a industriei în detrimentul agriculturii, prin neglijarea modernizării agriculturii, tovarășul Nicolae Ceaușescu a militat pentru dezvoltarea armonioasă a acestor două ramuri fundamentale, în funcție de nevoile și posibilitățile fiecărei economii naționale. În acest context, a fost elaborată **teza de mare semnificație practică cu privire la accelerarea procesului de intensificare a producției**, pentru a spori contribuția agriculturii la creșterea avuției naționale și mai ales a venitului național, ținând seama de capacitatea deosebită a agriculturii de a produce mai mult venit național la fiecare unitate de cheltuieli materiale în comparație cu toate celelalte ramuri ale producției materiale, inclusiv cu industria.

În noile condiții ale crizei energetice mondiale și ale situației alimentare mondiale, dezvoltarea prioritară a agriculturii (alături de producția de energie) a devenit o necesitate stringentă.

Interdependența industrie-agricultură, într-o perioadă în care dezvoltarea industriei este condiționată tot mai mult de importul de materii prime și de energie fosilă, transformă agricultura într-o adevărată bază a dezvoltării industriale a României; deoarece nu numai că asigură aprovizionarea cu produse agroalimentare a populației neagricole, dar furnizează și materii prime pentru dezvoltarea unor industrii prelucrătoare. Capacitatea agriculturii ca singura ramură a producției materiale care acumulează energie nouă îi imprimă trăsături și funcții noi în strategia creșterii economice a României.

Rolul deosebit de important pe care îl deține agricultura în gândirea președintelui Ceaușescu își găsește concretizarea și în **noua teză cu privire la autăconducerea și autăprovizionarea teritorială**, în baza căreia a fost elaborat programul de 4 ani pentru autoaprovizionarea teritorială cu produse agricole. De fapt, autoaprovizionarea teritorială este o consecință firească a conceptului de autoconducere în profil teritorial, ca expresie a largului democratism în conducerea societății românești contemporane, prin **înființarea consiliilor oamenilor muncii și pe plan județean.** Este firesc ca unul din atributele principale ale autoconducerii să fie autoaprovizionarea locală, în primul rând pe baza fondului de consum local și numai la produsele care nu dau randamente optime — prin intermediul fondului central al statului, care mijlocește schimbul interjudețean de produse agricole. Deși autoaprovizionarea teritorială nu echivalează (și nu poate echivala) cu autonomie alimentară teritorială,

ea stimulează toți producătorii agricoli la valorificarea superioară a resurselor de producție, dar fiind faptul că producția obținută peste plan rămâne la dispoziția consumului local.

Una din cele mai actuale teze novatoare pentru politica agrară a Partidului Comunist Român, elaborată de către președintele Ceaușescu într-o lungă perioadă de timp, este cea privind **noua revoluție agrară** în România. Caracteristică și pentru această teză (ca și pentru celelalte) este lupta neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu împotriva imobilismului în faptă și în gândire — **Secretarul general al partidului arăta la numai câțiva ani de la încheierea procesului de cooperativizare, că numai cooperativizarea agriculturii nu rezolvă problema modernizării acesteia, ci constituie doar premisa pentru un îndelungat și complicat proces de transformare radicală, revoluționară a bazei materiale de producție din agricultura României**, prin înfăptuirea unui vast program de investiții. Dezvoltat îndeosebi la Congresul al XII-lea al partidului, acest nou concept, care și-a găsit consacrară sub denumirea de noua revoluție agrară, a fost prezentat într-o formă finală la Congresul al II-lea al țărănimii, când au fost indicate nu numai obiectivele, ci și căile și mijloacele de înfăptuire a noii revoluții agrare în România. Concepută ca o formă specifică agriculturii, a revoluției științifico-tehnice contemporane, **noua revoluție agrară urmărește sporirea considerabilă a producției agricole, creșterea eficienței economice în agricultură, sporirea productivității muncii și îmbunătățirea condițiilor sociale generale din agricultură**. Prin realizarea acestor obiective, noua revoluție agrară contribuie la îmbunătățirea radicală a structurii consumului alimentar al populației, la generalizarea autoconducerii și autogestiuunii la nivelul fiecărei unități agricole, la sporirea contribuției agriculturii la creșterea venițului național, și, pe această bază, la transformarea României într-o țară socialistă cu nivel mediu de dezvoltare economică.

Înfăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare nu exclude, ci presupune **perfecționarea relațiilor de producție socialiste de la sate**, inclusiv perfecționarea metodelor sistemului de conducere. Aceste perfecționări au menirea să creeze cadrul social-economic și organizatoric necesar pentru apropierea, prin conlucrarea pe picior de egalitate, a celor două forme de proprietate din agricultură.

În același timp, uniformizarea condițiilor de muncă și de trai pe întreg teritoriul țării, prin transformarea muncii agricole în variantă a muncii industriale și prin lichidarea deosebirilor esențiale dintre oraș și sat, impune noi forme organizatorice care, pe lângă integrarea socială a celor două forme de proprietate, să realizeze integrarea economică verticală — a agriculturii cu ramurile aflate în amonte și în aval de ea. Pe această bază a fost elaborat **conceptul nou, revoluționar, cu privire la constituirea și rolul consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste**, ca organisme teritoriale de conducere și îndrumare a unităților agricole din raza lor de activitate, în vederea utilizării mai eficiente a tuturor resurselor de producție, a uniformizării condițiilor de producție în întreprinderile agricole de stat și cooperativele agricole de producție (la nivelul unităților frunțase), a conlucrării dintre proprietatea de stat și proprietatea cooperatistă. Prin rolul istoric pe care îl au de îndeplinit în viitor, de transformare revoluționară a relațiilor de producție din agricultură (bineînțeles, pe baza dezvoltării corespunzătoare a forțelor de producție), consiliile unice agroindustriale depășesc cadrul unui simplu organism de coordonare a cooperării în producție, reprezentând mugurii viitoarei organizări social-economice a agriculturii românești.

În această perspectivă, președintele Nicolae Ceaușescu manifestă o permanentă preocupare pentru perfecționarea relațiilor dintre unitățile agricole socialiste din cadrul consiliului unic agroindustrial, în vederea folosirii la maximum a resurselor și rezervelor de producție pe care le oferă încă fiecare formă de proprietate.

În acest context, este necesar de amintit că, încă de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, tovarășul

Nicolae Ceaușescu a atras atenția că **cooperativa agricolă de producție constituie forma de organizare social-economică a țărănimii în întreaga perioadă de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate și de trecere la comunism**. Nu este lipsit de interes de subliniat faptul că elaborarea acestei teze avea loc în condițiile în care — ca expresie a atitudinii de neîncredere în capacitatea țaranului român — se insista pentru transformarea unor cooperative agricole — mai slab dezvoltate — în întreprinderi agricole de stat. Teza cu privire la rolul cooperativei agricole de producție este urmarea firească a conceptului tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la forța politică a țărănimii, la capacitatea țaranului român de a se autogospodări, de a depăși dificultățile generate de starea anterioară de înapoiere în care se găsește agricultura României. Mai mult decât atât: organizarea consiliilor unice agroindustriale nu afectează cu nimic rolul cooperativei agricole de producție și al întreprinderilor agricole de stat, care rămân unitățile de producție de bază în agricultura României. Problema principală care se pune în actuala etapă este aceea de a găsi asemenea forme de cooperare între ele — pe de-o parte — și între ele și stațiunile pentru mecanizarea agriculturii — pe de altă parte, care să asigure utilizarea cu maximum de eficiență a însemnatelor rezerve de producție de care dispun, pentru a ridica agricultura României la nivelul celei din țările dezvoltate.

Subliniind numai câteva din domeniile de activitate economică din agricultură care au beneficiat de gândirea novatoare a președintelui Nicolae Ceaușescu, amintim că originalitatea acestor soluții este determinată nu numai de necesitatea adaptării adevărilor generale ale construcției socialiste la specificul agriculturii românești, ci mai ales de perioada în care au fost elaborate. Fapt este că activitatea teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu ca conducător al partidului și șef al statului își are începuturile în perioada imediat următoare încheierii cooperativizării agriculturii românești. Dacă în problemele privind modalitățile și formele de cooperare în agricultură exista deja pe plan mondial o experiență a unor țări socialiste, aceasta nu era prezentă în problemele privind rolul, funcțiile și modalitățile de integrare a agriculturii în sistemul relațiilor de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate; chiar țările socialiste mai dezvoltate se aflau în aceeași fază de rezolvare a problemelor agrare.

De aceea, semnificația tezelor teoretice — de mare rezonanță practică pentru dezvoltarea agriculturii — elaborate de președintele Nicolae Ceaușescu, constituie contribuții reale la dezvoltarea teoriei agrare a socialismului științific pe plan mondial.

prof. dr. Oprea PĂRPALĂ

O politică unitară și consecventă de ridicare a nivelului de trai

ÎN ACEST ÎNCEPUT DE AN, al doilea din cincinalul 1981—1985, poporul nostru, sub conducerea partidului său comunist, desfășoară o intensă activitate îndreptată spre realizarea obiectivelor și sarcinilor stabilite prin planurile și programele adoptate în scopul dezvoltării economico-sociale a țării, astfel încât România socialistă să parcurgă noi și importanți pași pe calea trecerii de la stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare la cel de țară socialistă mediu dezvoltată din punct de vedere economic.

În orientarea judicioasă și eficientă a dezvoltării economiei naționale, mai ales în condițiile unei conjuncturi mondiale care în ultimii 10 ani prezintă numeroase contradicții, dificultăți și restricții, un rol hotărâtor revine secretarului general al partidului președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin gândirea sa profund originală, analitică și prospectivă, prin munca sa fără preget dedicată țării și poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adus și aduce o contribuție decisivă la elaborarea întregii politici de construcție socialistă, mobilizând și catalizând energiile oamenilor muncii de pe întreg cuprinsul patriei pentru ridicarea României socialiste pe noi trepte de civilizație.

Dimensiunile realizărilor obținute, precum și obiectivele imediate și de perspectivă ale spoirii bunăstării, constituie pentru toți oamenii muncii din țara noastră un motiv de mândrie și un îndemn pentru noi înfăptuiri, pentru angajarea mai hotărâtă a fiecăruia dintre noi la îndeplinirea sarcinilor stabilite de Congresul al XII-lea al partidului: dezvoltarea cu precădere calitativă și intensivă a economiei românești și, pe această bază, ridicarea pe mai departe a calității vieții și bunăstării întregului popor.

Spoiria veniturii naționale la baza creșterii continue a bunăstării

CREȘTEREA economiei naționale în anii socialismului — a industriei, agriculturii, transporturilor, comerțului și celorlalte activități și, în mod deosebit, accentuarea laturilor calitative, ale factorilor intensivi în dezvoltare — proces afirmat cu consecvență mai ales în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, urmărind valorificarea superioară a întregului potențial de resurse și forță de muncă al țării — au determinat progresul temeinic al economiei românești. Această evoluție se reflectă în mod elocvent în creșterea puternică a veniturii naționale (tabelul nr. 1), indicator sintetic al dezvoltării, baza sigură a creșterii bunăstării întregului popor.

Politica promovată de partidul nostru în domeniul ridicării continue a nivelului de trai al poporului se înscrie în concepția politică generală de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Ea constituie parte integrantă din sistemul unitar al politicii economice și sociale a partidului, astfel că dezvoltarea producției și creșterea permanentă a fondului de consum se corelează cu necesitățile științifice fundamentale ale populației, dimensiunile consumului fiind însă nemijlocit determinate de nivelul și structura producției. În aceste condiții, prin programele speciale de dezvoltare economico-socială se asigură adoptarea unor măsuri simultane pentru creșterea și diversificarea producției și asigurarea necesarului de consum, amplificarea desfacerilor de mărfuri și a prestațiilor de servicii

precum și a veniturilor populației, pentru dezvoltarea construcțiilor de locuințe, a învățămîntului, culturii, artei, a ocrotirii

Tabelul nr. 1

Repere ale dezvoltării economiei românești

1965=100

Indicatorul	Anii	
	1975	1980
Producția globală industrială	322	507
Producția globală agricolă	150	181
Parcursul mărfurilor	329	397
Volumul comerțului exterior	406	864
Produsul social	251	351
Venitul național	247	351

sănătății, a altor aspecte și laturi care au în vedere creșterea calității vieții în toate compartimentele sale.

Creșterea veniturilor populației — element hotărâtor al ridicării nivelului de trai

DIN CELE MENȚIONATE mai sus rezultă că, în cadrul dezvoltării sociale, întemeiată pe o creștere puternică a producției materiale, de o calitate tot mai înaltă și o diversificare tot mai pronunțată, creșterea nivelului de trai are drept componentă esențială sporirea veniturilor populației, proces care a cunoscut dinamica sa cea mai accentuată în ultimul deceniu și și în ultimul cincinal încheiate. Examinarea datelor din tabelul nr. 2 demonstrează din plin această afirmație. Asemenea reali-

Tabelul nr. 2

Dinamica unor principali indicatori ai nivelului de trai

	Anul 1980 față de 1970	Anul 1980 față de 1975	Ritmul mediu anual 1971—1980
Venitul național pe locuitor	221	136	8,2
Retribuția medie netă a personalului muncitor	174	140	5,7
Cheltuieli pentru acțiuni social-culturale de la bugetul statului	209	139	7,6
Retribuția reală a personalului muncitor	154	129	4,4
Veniturile totale reale ale țării — provenite din munca în C.A.P. și gospodăriile populației, pe o persoană activă	216	129	8,0
Veniturile reale totale ale populației	196	134	7,0
Veniturile reale pe un locuitor	179	128	6,0

zări sînt și mai pregnant ilustrate de date exprimate în cifre absolute. Așa, de exemplu, venitul național pe locuitor a fost

în anul 1980 de 22,9 mii lei față de 10,5 mii lei în 1970 ; retribuția medie netă a personalului a crescut de la 1 289 lei lunar în anul 1970 la 2 238 lei în anul 1980, cheltuielile social-culturale de la bugetul statului au sporit de la 1 680 lei pe locuitor în 1970 la 3 197 lei în 1980.

Analizând dinamica indicatorului retribuției medii rezultă importante concluzii privind unele mutații esențiale petrecute în structura veniturilor populației. Așa cum se desprinde din datele tabelului nr. 3, dacă în iunie 1970 retribuțiile până la

Tabelul nr. 3

Structura repartizării personalului muncitor pe grupe de retribuție netă

— procente —

Repartizarea personalului muncitor pe grupe de retribuție netă	Iunie 1970	Martie 1980
Total personal muncitor	100,0	100,0
— până la 1 300 lei	61,5	3,8
— 1 301—1 700 lei	22,9	21,3
— 1 701—2 000 lei	7,3	23,5
— 2 001—2 500 lei	5,4	28,8
— peste 2 500 lei	2,9	22,6

1 300 lei dețineau o pondere în totalul personalului muncitor de 61,5%, în anul 1980 acestea reprezentau numai 3,8%; în același timp, grupa de retribuții între 1 701—2 000 lei reprezenta în 1970 — 7,3%, cea între 2 001—2 500 lei — 5,4% și cea peste 2 500 lei numai 2,9%, pentru ca aceleași grupe să dețină în 1980 ponderi de 23,5%, 28,8% și 22,6%. Sînt nivele care reflectă nu numai creșterea puternică de ansamblu a retribuțiilor personalului muncitor, ci și omogenizarea structurii populației constituită în funcție de aceste venituri spre grupele cu valori superioare — ceea ce pune în lumină grija partidului și statului nostru pentru creșterea veniturilor tuturor oamenilor muncii și în mod deosebit pentru sporirea mai intensă a retribuțiilor mai mici.

Sporirea retribuției medii nominale în perioada 1976—1980 — ca să ne referim doar la anii ultimului cincinal încheiat — cu peste 40% și realizarea unui indice al prețurilor mărfurilor și al tarifelor serviciilor de 109,1% au determinat creșterea retribuției reale în perioada respectivă cu 29%, față de 18—20% cit era prevăzut în Directivele Congresului al XI-lea al partidului. Veniturile reale ale țărănimii provenite din munca în cooperativele agricole de producție și din gospodăriile personale — pe o persoană activă — au sporit în 1980 față de 1975 cu 29%. Veniturile obținute de populație din fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acțiuni social-culturale au fost în anul 1980 cu peste 39% mai mari decît în 1975. Ca urmare a majorării pensiilor în cincinalul trecut, pensia medie nominală de asigurări sociale de stat a sporit cu 25,2%. De asemenea, în perioada 1976 — 1980 au fost majorate pensiile I.O.V.R., pensiile militare, ale membrilor cooperației meșteșugărești, ale țărănilor cooperatori și ale altor categorii de populație; totodată, a sporit substanțial alocația de stat pentru copii. Este de reținut că începînd din ianuarie 1978 s-a instituit sistemul de pensii pentru țărani din zonele ne-cooperativizate.

Veniturile totale ale populației au cunoscut o creștere însemnată și ca urmare a creării de noi locuri de muncă. În deceniul 1971—1980 numărul personalului muncitor a crescut de peste 1,4 ori (7 340 mii persoane față de 5 108 mii persoane), iar în cincinalul 1976—1980 cu peste 1 milion persoane. Sporirea numărului personalului muncitor a fost posibilă ca urmare a dezvoltării continue, în ritmuri ridicate, a producției materiale și indeosebi a industriei, a permanenței preocupării pentru îmbunătățirea repartizării forțelor de producție pe teritoriu, procese realizate prin înfăptuirea unor vaste programe de investiții. Numai în ultimul cincinal încheiat, pentru crearea fiecărui nou loc de muncă s-au cheltuit fonduri în valoare de aproape 900 000 lei.

Concomitent cu crearea continuă a noi locuri de muncă în țara noastră, în alte țări ale lumii a crescut șomajul, nesiguranța zilei de mîine, greutățile și dificultățile pentru asigurarea unui loc permanent de muncă. Să dăm cîteva exemple: numărul șomerilor se ridică la peste 8 milioane persoane în S.U.A., aproape 3 milioane în Regatul Unit, 1,6 milioane în Franța, 1,5 milioane în Spania, 1,8 milioane în Italia, peste un milion în R.F. Germania etc.

Amplificarea, în acest context, a numărului de locuri de muncă în economia românească demonstrează vigoarea creșterii noastre economice, preocupările continue ale partidului și statului nostru spre a asigura întregului popor posibilitatea desfășurării unei activități creatoare, premise superioare pentru înflorirea personalității omului. Pe baza creșterii veniturilor tuturor categoriilor populației și a amplificării susținute a numărului de locuri de muncă în economie — avînd totodată în vedere in-

Majorarea substanțială a retribuției nominale în perioada 1976—1980, cu peste 40%, concomitent cu menținerea unui indice scăzut de sporire a indicelui prețurilor — de 9,1% — au asigurat o creștere a retribuției reale cu 29%.

Veniturile reale ale țărănimii au fost cu 29% mai mari în anul 1980 față de 1975.

Fondurile alocate de la bugetul de stat pentru acțiuni social-culturale au sporit cu 39% în cincinalul trecut.

În anii 1976—1980 au fost create peste un milion de noi locuri de muncă, fiecare loc costînd aproape 900 000 lei, în timp ce în țările capitaliste dezvoltate (O.C.D.E.) numărul șomerilor a crescut la peste 7% din totalul forței de muncă.

În timp ce în deceniul trecut indicii generali al prețurilor și tarifelor a crescut în țara noastră cu numai 9 în țările occidentale el a crescut de circa 3—4 ori. La unele produse de bază, cum ar fi zahărul, uleiul, orezul etc. prețurile au rămas neschimbate în România de circa 25—30 ani.

Dinamica accelerată a creșterii consumului de produse alimentare și bunuri industriale — expresie semnificativă a sporirii nivelului de trai și de civilizație.

Armonizarea prețurilor de producție cu cele de desfacere a produselor — cerință hotărîtoare pentru funcționarea noului mecanism economico-financiar

dicele de prețuri menționat — veniturile reale totale ale întregii populații au sporit cu cca. 34% în anul 1980, față de anul 1975.

O politică de prețuri în concordanță cu interesele economiei și ale creșterii bunăstării

ÎN CONCORDANȚA cu obiectivul fundamental al politicii partidului nostru de creștere neîntreruptă a nivelului de trai al oamenilor muncii, unul din mijloacele esențiale prin care se înfăptuiește această politică îl constituie menținerea la un nivel scăzut a ratei de creștere a prețurilor de consum, ceea ce în condițiile sporirii, într-o proporție însemnată, a retribuției nominale conduce la creșterea continuă a veniturilor reale ale populației. În ultimă instanță aceasta se materializează în ridicarea permanentă a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor, în sporirea gradului de civilizație a întregii societăți — țelul suprem al politicii partidului și statului nostru. Menținerea la un nivel scăzut a ritmului de creștere a prețurilor de consum solicită însă eforturi deosebite, cunoscut fiind faptul că aceasta se realizează în condițiile în care aproape în întreaga lume are loc un proces continuu de creștere, la cote aproape fără precedent, a nivelului prețurilor de consum, fenomen vizibil în special în țările capitaliste dezvoltate unde procesul inflaționist atinge proporții considerabile.

Așa cum se desprinde din datele tabelului nr. 4 dinamica în-

Tabelul nr. 4

Indicii prețurilor mărfurilor desfăcute prin unitățile socialiste și al tarifelor serviciilor pentru populație, din țara noastră

	1970=100	
Mărfuri	1975	1980
Total	102,6	109,9
Mărfuri alimentare	105,5	111,0
Îmbrăcăminte și încălțăminte	100,0	101,2
Combustibil și iluminat	110,9	188,2
Chirie	108,3	117,9
Diverse	100,0	108,0

registrată de indicii de prețuri în țara noastră în întreaga perioadă menționată se înscrie în limitele stabilite prin planurile și programele de dezvoltare; se asigură astfel creșterea con-

tinuă a puterii de cumpărare a populației cit și întreprinderea unor acțiuni de modificare a unor prețuri menite să asigure așezarea în mai mare măsură a producției bunurilor și serviciilor pe baze economice. Se urmărim mai departe ce relevă comparația evoluției prețurilor la noi, comparativ cu alte țări.

Așa cum se relevă din datele tabelului nr. 5, în decurs de zece ani — perioada 1971—1980 — în timp ce indicele general al prețurilor, tarifelor a sporit în țara noastră numai cu 9% în alte țări, ca de exemplu Spania, a crescut de peste 4 ori, în Grecia de aproape 3,8 ori, Italia de 3,7 ori, Franța de 2,5 ori, Suedia de 2,4 ori etc. Iată de ce, în țara noastră, mișcarea prețurilor, aflată sub control riguros din partea statului, a avut influențe reduse asupra puterii de cumpărare a veniturilor populației, permițând totodată creșterea volumului de mărfuri, lărgirea sortimentului acestuia și îmbunătățirea calității produselor pentru consum.

În baza unei astfel de politici, periodic au fost întreprinse acțiuni pentru asigurarea unor corelații corespunzătoare între costurile de producție și prețuri. În acest cadru, se impun a fi reliefate măsurile luate încă de anul trecut pentru îmbunătățirea prețurilor de producție în industrie, precum și recentele măsuri privind prețurile de contractare și achiziția în agricultură — care au ca scop stimularea întreprinderilor agricole, a celorlalți producători agricoli pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de producție, pentru creșterea producției agro-alimentare, aplicarea consecventă a principiilor noului mecanism economico-financiar, a autoconducerii și autogestunii prin acoperirea de fiecare unitate a cheltuielilor efectuate din venituri proprii.

Modificările de prețuri de producție în industrie, precum și ale celor de contractare și de achiziție în agricultură, au fost determinate, pe de o parte de ridicarea prețurilor la o serie de materii prime din țară, iar pe de altă parte au fost concepute în condițiile creșterilor înregistrate la veniturile populației în cin-

Tabelul nr. 5

Indicele general al prețurilor de consum în anul 1980, în România, comparativ cu alte țări
1970=100

	Total	Mărfuri alimentare
România ¹⁾	109,9	111,0
Austria	183,9	170,3
Belgia	203,5	178,8
Canada	216,7	263,5
Elveția	162,5	162,8
Franța	251,3	254,0
R.F. Germania	164,3	153,3
Grecia	379,7	425,2
Italia	369,1	355,6
Japonia	236,6	234,3
Spania	414,1	372,6
S.U.A.	212,4	216,8
Suedia	241,5	248,9
Ungaria	155,4	165,3

¹⁾ Sector socialist.

cinatul 1976—1980: aplicarea măsurilor de îmbunătățire a prețurilor în industrie și în agricultură impun ca o necesitate obiectivă, corelarea corespunzătoare și a unor prețuri cu amănuntul la o serie de produse.

Este bine cunoscut că într-o perioadă destul de lungă, aproximativ de 25—30 ani, prețurile la noi în țară, la unele produse cum ar fi zahărul, uleiul, orezul etc. au rămas practic neschimbate, în condițiile în care cheltuielile de producție pentru obținerea acestor produse au sporit considerabil, iar veniturile populației au crescut de mai multe ori. Așa de exemplu, în perioada 1951—1980, venitul național pe locuitor a sporit de 11 ori, retribuiția medie netă de circa 7 ori, retribuiția reală de peste 4 ori, veniturile reale totale ale populației de 6,4 ori. Mai trebuie arătat, de asemenea, că în condițiile în care în țara noastră prețurile la produsele exemplificate mai sus nu au fost modificate pe o perioadă lungă de timp, în țările capitaliste dezvoltate prețurile la aceleași produse au crescut considerabil.

Iată, spre exemplu, prețul unui kg. de zahăr, a sporit în S.U.A. de la 0,21 dolari în 1950 la 1,11 dolari în 1980, în Italia de la 263 lire la 860 lire, în Regatul Unit de la 11 pence la 37 pence, în R.F. Germania de la 1,18 mărci la 1,75 mărci, în Austria de la 47 șilingi la 11,4 șilingi; prețul la orez a crescut, în aceeași perioadă, în S.U.A. de la 0,37 dolari/kg la 1,14 dolari, în Belgia de la 13,4 franci la 53,5 franci, în Italia de la 115 lire la 900 lire, în Regatul Unit de la 22 pence la 64 pence; prețul unui kg de piine a crescut în S.U.A. de la 0,32 dolari la 1,13 dolari, în Italia de la 96 lire la cca 800 lire, în Austria de la 2 șilingi la 10,7 șilingi, în R.F. Germania de la 0,50 mărci la 2,65 mărci etc.

Nivelul mai mic în țara noastră al prețurilor la o serie de produse este relevat și de cantitatea din aceste produse ce se poate cumpăra cu o retribuiție medie în România, comparativ cu alte țări. Astfel, potrivit calculelor, cu o retribuiție medie brută lunară, în anul 1981, în România, se putea cumpăra o cantitate de piine albă mai mare decât în Bulgaria și Ungaria, decât în Iugoslavia, Franța și R. F. Germania, Spania etc.; o cantitate mai mare de carne de vacă decât în Bulgaria, Ungaria, Iugoslavia și Elveția; o cantitate mai mare de ulei de floarea soarelui și lapte proaspăt decât în Bulgaria, Iugoslavia, Ungaria, de zahăr sau de orez decât în Ungaria etc.

Pe ansamblul economiei mondiale sînt cunoscute importanțele modificării de prețuri ce au avut loc în ultimii ani la materii prime, combustibili și energie; de asemenea, este cazul să menționăm și faptul că în agricultura mondială, în ultimul deceniu, s-au produs creșteri vertiginoase de prețuri. Iată de ce modificările de prețuri — inclusiv cele recente referitoare la produsele agricole — constituie o necesitate obiectivă pentru dezvoltarea economică a țării și ridicarea nivelului de trai. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara Comună a C.C. al P.C.R. și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, din noiembrie anul trecut, realizarea unei politici juste a prețurilor, păstrarea unor raporturi corespunzătoare între costuri, prețul de producție și prețul de desfacere constituie o cerință legitimă obiectivă a bunei conduceri a activității economice, a construcției socialismului și comunismului.

Sporirea pronunțată a consumului de produse alimentare și de bunuri de folosință îndelungată

CORESPUNZĂTOR veniturilor sporite ale populației, sporirii și diversificării puternice a producției, deslăcerile de mărfuri prin unitățile cu amănuntul au fost în anul 1980 de 213,1 miliarde lei, înregistrînd o creștere, în condiții comparabile față de anul 1970, de 2,1 ori și față de anul 1975 de 1,5 ori. În aceste condiții vinzările de mărfuri pe un locuitor au crescut în perioada 1971—1980 de aproape 2 ori, iar față de 1975 de 1,4 ori. O asemenea evoluție a deslăcerilor de mărfuri a asigurat, de pildă pentru produsele alimentare, atingerea unui nivel de consum care satisface în linii generale necesitățile fiziologice și condițiile pentru o dezvoltare sănătoasă a populației, iar pentru bunuri de folosință îndelungată un grad ridicat de înzestrare a populației cu astfel de produse. Cîincinalul 1976—1980, ca și întreg deceniul 1971—1980, este caracterizat, de asemenea, prin creșterea și diversificarea serviciilor prestate populației, al căror volum a crescut, de exemplu în perioada 1976—1980, cu 20,2%.

Sporirea continuă a deslăcerilor de mărfuri a asigurat creșterea pronunțată a nivelului unui indicator deosebit de expresiv al ridicării bunăstării omului, și anume consumul populației de bunuri alimentare, industriale și de servicii, precum și realizarea în acest sens a unor modificări structurale de ordin calitativ (tabelul nr. 6). Pornind de la datele tabelului, trebuie menționat că în ceea ce privește consumul pe locuitor al unor produse alimentare, nivelul atins de România în anul 1980 este apropiat sau depășește consumurile respective realizate de o serie de țări dezvoltate din punct de vedere economic. La lapte și produse din lapte, de exemplu, este aproape egal cu cel din Franța, Elveția, Austria, Suedia, S.U.A., la ouă cu cel din Austria, Belgia, Franța, Sue-

Tabelul nr. 6

Evoluția consumului mediu anual pe locuitor al unor principale produse alimentare și nealimentare

	U/M	1950	1970	1980
Cereale în echivalent făină	kg	130,5	196,0	173
Carne și produse din carne	kg	16,7	34	62
Lapte și produse din lapte (fără unt)	kg	108	111	130
Ouă	buc	59	142	270
Zahăr și produse din zahăr	kg	6,9	19,3	28,2
Legume și produse din legume	kg	65,6	36,7	140
Fructe și produse din fructe	kg	20,7	34,6	59,1
Tesături (inclusiv confectii)	map	13,2	19,3	28,7
Încălțăminte	per.	0,62	2,6	3,5

dia, iar la legume și fructe depășește consumul din majoritatea țărilor dezvoltate. În ceea ce privește consumul de cereale, România se situează net peste toate țările luate în

comparație, ceea ce pune în lumină însă un consum excesiv față de nivelurile considerate optime.

Pe de altă parte, dacă la carne, zahăr și alte produse cu valoare nutritivă ridicată, consumul în România este încă sub cel realizat în alte țări, se cuvine a fi subliniat faptul că **dinamica de creștere a consumului la aceste produse**, pe care a cunoscut-o România, este mult superioară creșterii înregistrate în alte țări. Astfel, sporul de peste 30 kg la consumul de carne înregistrat în decurs de 10 ani (respectiv perioada 1971—1980) a fost realizat într-un număr mare de țări într-un interval de timp de două ori mai mare, respectiv în Bulgaria în circa 20 ani, Cehoslovacia 21 ani, Ungaria 23 ani, R.D. Germană 15 ani, Austria 18 ani, S.U.A. 25 ani. O perioadă mai îndelungată de timp pentru realizarea sporului de 30 kg a fost necesară și în alte țări dezvoltate cum sînt Belgia, Franța, R.F. Germania, Italia etc. La zahăr și produse din zahăr, creșterea de circa 13 kg pe locuitor obținută de România în anii 1951—1980, s-a realizat în intervale de timp aproximativ apropiate în Ungaria, R.S. Cehoslovacă, Austria, Belgia, Franța, R.F. Germania, Italia etc.

Este important să subliniem și faptul că în timp ce în numeroase țări ale lumii, chiar și cele mai dezvoltate, se pune problema încercării de a menține nivelul de trai și de consum, remarcîndu-se uneori chiar o oarecare scădere, în România, în condițiile dezvoltării susținute, ale realizării unor mutații calitative în economie, se acționează consecvent pentru creșterea continuă a nivelului de trai. La inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, Congresul al XII-lea a dezbătut și adoptat un amplu program în acest sens, punîndu-se în lumină, odată mai mult, caracterul politicii partidului nostru, consacrată ridicării nivelului de viață al poporului. Evident că înfăptuirea unor asemenea obiective pe care ni le-am propus nu este ușoară, ci dimpotrivă, constituie un proces dificil, care presupune eforturi susținute din partea producătorilor, dar și preocuparea consumatorilor pentru a realiza un consum echilibrat, corespunzător cerințelor fiziologice. Tocmai în acest sens se impune preocuparea pentru a asigura, pentru întreaga populație, o mai bună educație a consumului, promovîndu-se principiile unei alimentații raționale și evitîndu-se risipa sub orice formă.

Potrivit prevederilor Programului-directivă de creștere a nivelului de trai și de ridicare continuă a calității vieții, adoptat de Congresul al XII-lea al partidului, România se va apropia sensibil la produsele alimentare de bază de nivelul consumului realizat în prezent în țările dezvoltate. De altfel, consumul mediu de calorii (consumul energetic) situează deja țara noastră la un nivel comparabil cu cel din țările cu consumuri respective ridicate. Trebuie menționat, însă, că în consumul populației din țara noastră predomină încă proteinele de origine vegetală, în timp ce cantitatea de proteine de origine animală este cu circa 20—35% mai scăzută decît în țările dezvoltate. Or, un obiectiv central al măsurilor preconizate de către partidul nostru pentru îmbunătățirea pe mai departe a consumului populației, așezarea în mai mare măsură a acestuia pe principiile științifice ale echilibrului biologic și nutrițional, îl constituie tocmai creșterea ponderii proteinelor de origine animală în totalul consumului. Planul cincinal 1981—1985, precum și programul privind autoconducerea și autoaprovizionarea teritorială pentru asigurarea populației cu produse agricole animale și vegetale pe perioada 1982—1985, urmăresc realizarea unor noi progrese în ce pri-

Tabelul nr. 7

Consumurile prevăzute a se realiza pe locuitor în anii 1982 și 1985

	U/M	1982	1985
Carne și produse din carne	kg	65	32,5
Lapte	l	200	250
Ovă	buc.	270	300
Pește	kg	7	10
Grâu boabe	kg	150	125
Porumb boabe	kg	30	15
Legume-total	kg	170	185
Cartofi total	kg	100	100
Fruite și struguri de masă	kg	76	87

vește creșterea consumului populației la produsele agroalimentare, fiind prevăzută, în același timp, realizarea unei structuri îmbunătățite a consumului prin reducerea relativă și absolută a produselor cerealiere în paralel cu creșterea

ponderii produselor de origine animală (carne și produse din carne, produse lactate, precum și legumele și fructele bogate în vitamine și săruri minerale) (tabelul nr. 7). Înăfptuirea acestui obiectiv presupune însă eforturi deosebite pentru creșterea și stimularea mai bună a producției agricole și de bunuri alimentare, tocmai pe această bază urmînd să se asigure corelația optimă între un consum ridicat și îmbunătățit al populației și potențialul economic al țării noastre.

În ceea ce privește înzestrarea populației cu bunuri de folosință îndelungată se evidențiază de asemenea dinamica înaltă înregistrată în ultimii ani. Cifrele din tabelul nr. 8 ex-

Tabelul nr. 8

Dinamica înzestrării populației cu bunuri de folosință îndelungată, la 1 000 locuitori în procente

	Anul 1980 față de :		
	1965	1970	1975
Aparate de radio	202	140	121
Televizoare	728	256	145
Frigidere	733	291	164
Mașini de gătit cu gaze	253	181	121
Mașini de spălat rufe	446	223	151
Aspirator de praf	422	198	148
Autoturisme	24 ori	452	211

primă elocvent realizările obținute. Pentru 1985 se prevede lărgirea și îmbunătățirea în continuare a structurii înzestrării populației cu bunuri de folosință îndelungată; astfel, numărul aparatelor de radio va crește de la 250,7 la 1000 de locuitori în 1980, la 300 în 1985; al televizoarelor de la 209,7 la 256; al frigiderelor de la 156,2 la 192, al autoturismelor de la 28,9 la 44 etc. — prevedere a cărei înfăptuire practică impune, de asemenea, preocuparea susținută pentru creșterea și diversificarea pe mai departe a producției de astfel de bunuri.

Îmbunătățirea condițiilor de locuit — parte componentă a ansamblului de măsuri și acțiuni pentru creșterea nivelului de trai al populației — s-a realizat concomitent cu intensificarea procesului de urbanizare, cu obiectivele stabilite pentru dezvoltarea fiecărei localități. Statul a alocat an de an fonduri sporite pentru realizarea construcțiilor de locuințe, pentru păstrarea și conservarea fondului locativ. Numai în perioada 1976—1980 au fost construite și date în folosință un număr de 839 991 locuințe, din care: 754 690 din fondul statului, organizațiilor cooperatiste și obștești și 85 301 din fondurile populației construite cu forțe proprii. În aceeași perioadă au fost construite cămine pentru nefamiliști cu un număr de aproape 213 mii locuri.

Este de relevant creșterea continuă în ultimele trei cincinale a numărului de locuințe date în folosință la 1 000 locuitori: de la 32,9 locuințe în perioada 1966—1970, la 36,1 locuințe în 1971—1975 și 38,5 locuințe în 1976—1980. Comparativ cu alte state, cu un număr de 8,9 locuințe la 1 000 locuitori realizate în anul 1980, **România se situează înaintea unor țări ca:** Austria (7,1 locuințe la 1 000 locuitori), Bulgaria (8,4), Cehoslovacia (8,4), Franța (6,8), R.F. Germania (6,9), Italia (2,5), Polonia (6,1), Ungaria (8,3), Iugoslavia (6,3). Regatul Unit (4,7). Pentru perioada 1981—1985 în țara noastră este prevăzut să se construiască încă 900 mii apartamente și garsoniere din fondurile și cu sprijinul statului.

PROGRESELE OBTINUTE de țara noastră în ridicarea nivelului de trai, obiectivele pe care ni le propunem ilustrează pregnant concepția coerentă, unitară și de perspectivă a partidului nostru în acest domeniu. Această concepție are la bază asigurarea echilibrului între veniturile și cheltuielile populației, între producție și consum, înfăptuirea tuturor prevederilor noului mecanism economico-financiar în cadrul căruia un rol esențial îl joacă armonizarea prețurilor de producție cu cele de desfacere a produselor.

Marin STĂNICĂ
Ilie DUMITRESCU

INIȚIATIVE DE LARG RĂSUNET ÎN LUPTA PENTRU DEZARMARE ȘI PACE

REMARCABILUL prestigiu și profunda considerație și audiență de care se bucură pretutindeni în lume tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate marcantă a vieții politice contemporane, sînt indisolubil legate de preocuparea sa statornică și activitatea sa fermă și neobosită pentru apărarea dreptului fundamental al oamenilor, al națiunilor — dreptul la pace, la viață, libertate și progres. Animată de cea mai înaltă grijă și responsabilitate față de interesele supreme ale poporului nostru și ale întregii omeniri, față de însăși soarta civilizației pe planeta noastră, politica externă principială și constructivă a României socialiste, al cărei făuritor și promotor este președintele Nicolae Ceaușescu, se dovedește a fi o politică profund umanistă, care pune în centrul preocupărilor sale omul și aspirațiile sale cele mai profunde.

Înfăptuirea măreței perspective a poporului nostru de edificare a celei mai drepte și mai umane orînduiri — comunismul, ca și realizarea năzuințelor tuturor popoarelor spre bunăstare și progres sînt condiționate în mod vital de înlăturarea pericolului războiului, de instaurarea unei păci trainice pe planeta noastră. Componente statornice ale gândirii și acțiunii cutezătoare a secretarului general al partidului nostru, opoziția fermă față de continuarea iraționaliei curse a înarmărilor și față de planurile de amplasare de noi rachete nucleare în Europa, opțiunea clară pentru dezarmare și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, reafirmate convingător de recenta inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, găsesc de aceea un puternic ecou și deplină aprobare în conștiința tuturor categoriilor de oameni ai muncii din țara noastră, ca și a opiniei publice din Europa și din întreaga lume, însufletindu-le și mai mult în nobila luptă purtată la scară planetară pentru eliberarea omenirii de coșmarul unui nou război.

Amplul ecou internațional al Apelului Frontului Democratiei și Unității Socialiste, al Apelului Marii Adunări Naționale pentru dezarmare și pace, al mesajelor adresate de președintele Nicolae Ceaușescu șefilor de stat ai U.R.S.S. și S.U.A., ca și celorlalți șefi ai statelor și guvernelor semnatare ale Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, cu chemarea de a face totul pentru asigurarea succesului negocierilor de la Geneva — difuzate pe larg de ziare și publicații periodice, de posturi de radio și televiziune de pe toate meridianele globului — demonstrează că ele răspund pe deplin nu numai năzuințelor poporului nostru, ci și năzuințelor tuturor popoarelor de a trăi libere și independente, de a beneficia de dreptul sacru de a-și făuri viitorul în liniște și pace așa cum și-l doresc, într-o lume fără arme și fără războaie.

În actualele condiții ale agravării situației internaționale datorită acumulării unor probleme nesoluționate la timp, menținerii și apariției de noi conflicte, de focare de tensiune și război în diferite regiuni ale lumii și intensificării politicii de împărțire și reîmpărțire a lumii în sfere de influență și dominație, așa cum subliniază conducătorul partidului și statului nostru, „nu există problemă mai importantă decît aceea de a opri cursa înarmărilor, politica de încordare, de a se face totul pentru trecerea la dezarmare, pentru o Europă fără arme nucleare, pentru o lume a păcii și colaborării egale între toate națiunile”.

Conștient că promovarea unei asemenea politici constituie, mai ales în împrejurările actuale, singura alternativă rațională la un război nimicitor și condiția primordială a instaurării unui climat de înțelegere, securitate, colaborare și pace, partidul nostru a avut întotdeauna înscris pe stindardul său de luptă idealul dezarmării, iar secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a afirmat ca un exponent de vază și un promotor înflăcărat al cauzei păcii. Nenumăratele propuneri și inițiative concrete ale țării noastre, ale președintelui Nicolae Ceaușescu, chemînd la acțiuni hotărîte pentru oprirea cursei înarmărilor și avînd la bază o concepție profund realistă asupra căilor și mijloacelor de realizare a unor măsuri efective de dezarmare au conferit șefului statului român și României socialiste un înalt și binemeritat prestigiu pe arena mondială, o largă recunoaștere ca unul din cei mai activi factori în frontul forțelor înaintate luptătoare pentru cauza păcii și progresului omenirii. Consecvența și hotărîrea cu care România socialistă, președintele Nicolae Ceaușescu militează pentru lichidarea factorilor de încordare, tensiune și conflict, pentru apărarea libertății și independenței popoarelor, grav amenințate de actualul curs al vieții internaționale sînt apreciate pe drept cuvînt ca o contribuție de inestimabilă valoare la soluționarea unor probleme vitale ale contemporaneității, capabilă să întrunească un larg consens. Această apreciere a aportului remarcabil al șefului statului român și al României socialiste la promovarea nobilelor idealuri ale păcii și prieteniei între țări și popoare, la întărirea încrederii și dezvoltarea conlucrării pașnice între națiuni și-a găsit expresia în înalte distincții conferite președintelui Nicolae Ceaușescu de personalități ale vieții publice din numeroase țări ale lumii de pe cele mai diferite meridianele, de o serie de prestigioase organizații naționale și internaționale.

În concepția președintelui Nicolae Ceaușescu, fundamentul

de granit al soluționării juste și durabile a problemelor cardinale ale contemporaneității, al asigurării păcii și securității în lume il constituie generalizarea în viața internațională a principiilor depline egalități în drepturi, respectării neabătute a independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării cu desăvârșire la forță și la amenințarea cu forța, respectării dreptului fiecărui popor de a-și făuri viața în mod liber, la adăpost de orice amestec sau agresiune din afară.

Autoritatea poziției României, a președintelui Nicolae Ceaușescu privind marile probleme ale contemporaneității este indisolubil legată de așezarea consecventă a acestor principii la baza relațiilor țării noastre cu toate statele lumii, indiferent de orinduirea socială sau de nivelul lor de dezvoltare economică. O profundă înrîurire au, în acest sens, documentele semnate la nivel înalt cu zeci de state — tratate de prietenie, declarații și comunicate comune — rod al intensei activități desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu prilejul vizitelor sale în numeroase țări, al convorbirilor avute cu șefii de state sau de guverne cu prilejul vizitelor acestora în România, sau al unor întâlniri internaționale. Aceste contacte au deschis de fiecare dată noi perspective largirii relațiilor bilaterale și intensificării conlucrării pe arena mondială, consacrand principiile noi de relații internaționale ca bază a raporturilor reciproce, precum și a raporturilor cu celelalte state ale lumii.

Viața dovedește că nesocotirea acestor principii fundamentale nu poate decât să submineze pacea și colaborarea între națiuni, că situațiile de încordare și conflict sînt generate în totdeauna de încălcarea acestor principii. De aceea, președintele Nicolae Ceaușescu se pronunță ferm și acționează cu consecvență pentru a determina renunțarea la politica de forță, care nu a putut niciodată și nici nu poate să soluționeze problemele în litigiu, ci numai să le agraveze, pentru depășirea neîncrederii și reglementarea pe cale politică, pașnică, a tuturor stărilor de conflict și război existente încă în diferite regiuni ale lumii. România pornește de la convingerea, confirmată de viață, că nu există problemă în litigiu între state care să nu poată fi rezolvată pe cale pașnică, prin tratative, atunci cînd se manifestă voință politică, înțelegere și respect reciproc, răspundere față de soarta păcii și securității internaționale, față de cerințele popoarelor de a trăi în liniște, bună vecinătate și colaborare, pe baza respectului independenței tuturor națiunilor.

Pornind de la situația deosebit de gravă creată în Europa ca urmare a acumulării în această parte a lumii a unui uriaș arsenal de arme de distrugere în masă și considerînd că este în interesul tuturor națiunilor să se pună capăt politicii de forță și să fie distruse instrumentele ei — armele, România prin glasul celui mai autorizat fiu al său își exprimă hotărîrea de a acționa neobosit, împreună cu toate popoarele, cu toate conștiințele lucide de pe continentul nostru, pentru a evita ca acesta să fie nimicit în cadrul unei conflagrații nucleare. Salutînd deschiderea negocierilor de la Geneva între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, poporul român, ca de altfel întreaga opinie publică mondială, nutrește speranța că acestea se vor încheia printr-un acord care să ducă la reducerea la nivelul cel mai scăzut a armamentelor nucleare în Europa, la stabilirea măsurilor pentru înlăturarea totală a armelor nucleare — atît cu rază medie cit și tactice — de pe continentul nostru.

Punînd pe primul plan oprirea amplasării de noi armamente nucleare în Europa, reducerea și pînă la urmă înlăturarea celor existente, țara noastră — așa cum reafirma tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea rostită la grandioasa adunare populară din Capitală consacrată dezarmării și păcii — nu uită nici un moment că trebuie făcut totul pentru dezarmarea generală, și în primul rînd pentru dezarmarea nucleară totală, în întreaga lume, pentru abordarea într-un mod nou a problemelor complexe pe care le ridică aceasta. Devenind tot mai limpede că strategia controlului asupra armamentelor este inoperantă, ineficace, și că ea nu poate în nici un caz să conducă la realizarea unor acorduri de dezarmare, țara noastră, președintele Nicolae Ceaușescu, se pronunță și acționează pentru schimbarea însăși a opticii și strategiei tratativelor, astfel încît în final să se ajungă la negocierea și încheierea unui Tratat de dezarmare generală și completă, care să prevadă încetarea producției oricăror arme de distrugere în masă, eliminarea lor din dotarea forțelor armate, interzicerea folosirii și scoaterea lor în afara legii.

Acordînd prioritate absolută renunțării la armamentul nuclear de toate tipurile, avîndu-se în vedere că armele atomice, prin uriașea lor capacitate de distrugere, reprezintă cea mai mare primejdie pentru omenire, precum și faptul că ele constituie actualmente principalul instrument al politicii de forță și de amenințare cu forța, președintele României socialiste subliniază în același timp în mod consecvent necesitatea de a se acționa cu fermitate pentru trecerea la reducerea armamentului clasic, a tuturor tipurilor de arme, asigurînd echilibrul militar necesar nu în sus, ci în jos, prin diminuarea lor treptată. Căci, așa cum

atrage atenția președintele Nicolae Ceaușescu, „cît timp va continua cursa înarmărilor, cît timp se vor produce diferite tipuri de armamente nucleare și de altă natură, viața continentului european, existența planetei noastre, a întregii lumi va fi permanent în pericol“.

În acest spirit România, sub conducerea președintelui său acționează cu toată hotărîrea pentru încheierea cu rezultate pozitive a Conferinței de la Madrid, pentru convocarea unei conferințe de dezarmare și încredere în Europa, în cadrul căreia să se negocieze și să se adopte măsuri de întărire a încrederii (renunțarea la manevre militare multinaționale, la sporierea bugetelor militare; notificarea mișcărilor militare de anvergură, renunțarea la manevrele militare la granițele altor state), precum și măsuri de dezangajare militară (reducerea treptată a trupelor și armamentelor amplasate pe teritorii străine și lichidarea bazelor militare străine, reducerea trupelor naționale, desființarea concomitentă a celor două blocuri militare, încheierea unui pact european de nerecurgere la forță), pentru continuarea reuniunilor destinate securității și cooperării egale în Europa.

Apreciînd în același timp că Organizația Națiunilor Unite reprezintă, în zilele noastre, cadrul democratic cel mai adecvat pentru dezbateră și soluționarea în interesul și cu participarea tuturor statelor a problemelor majore care confruntă omenirea, România, tovarășul Nicolae Ceaușescu se pronunță în mod consecvent pentru întărirea și creșterea rolului O.N.U. și al celorlalte organisme internaționale în unirea eforturilor tuturor națiunilor pentru întreprinderea de acțiuni concrete pentru pace, dezarmare și colaborare internațională. Este elocvent pentru activitatea desfășurată de țara noastră în cadrul O.N.U. că la ultima sesiune a Adunării Generale au fost aprobate prin consens mai multe rezoluții propuse de România privind înghețarea și reducerea bugetelor militare, reglementarea pașnică a diferendelor dintre state, dezvoltarea și întărirea relațiilor de bună vecinătate dintre state. Anul internațional al tineretului, care se va desfășura sub deviza „Participare, dezvoltare, pace“.

O altă inițiativă care se bucură de un uriaș răsunset în rîndul opiniei publice mondiale o reprezintă vibranta chemare adresată de președintele Nicolae Ceaușescu oamenilor de știință de pretutindeni de a cere în modul cel mai ferm ca minunatele curceri ale geniului uman, ale științei și tehnicii moderne să fie puse exclusiv în slujba păcii și progresului și nu a distrugerii și războiului. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în mesajul adresat personalităților de frunte ale vieții științifice mondiale participante la simpozionul internațional „Oamenii de știință și pacea“, desfășurat la București în zilele de 4 și 5 septembrie 1981 sub înaltul patronaj al președintelui României, „mai mult ca oricînd, se impune organizarea unui puternic front mondial al oamenilor de știință care să acționeze și să-și spună cuvîntul autorizat la Organizația Națiunilor Unite. la Conferința de dezarmare și în alte organisme internaționale în legătură cu dezarmarea și asigurarea unei păci trainice pe planeta noastră“. În Apelul participanților la simpozion se adresează slujitorilor științei, intelectualității de pretutindeni chemarea de a se alătura Comitetului internațional de inițiativă pentru pregătirea unui Congres mondial al oamenilor de știință în sprijinul păcii. În acest cadru și în contextul acțiunilor ce se desfășoară în țara noastră, s-a constituit Comitetul național român „Oamenii de știință și pacea“, ca președinte al comitetului fiind aleasă tovarășa academiciană doctor inginer Elena Ceaușescu. Constituirea comitetului se înscrie ca un moment important în unirea eforturilor oamenilor de știință din patria noastră în lupta pentru pace și dezarmare, pentru o politică de înțelegere și colaborare între națiuni.

Principială și dinamică, pătrunsă de o înaltă responsabilitate față de interesele națiunii noastre și destinele păcii, politica externă a României socialiste, elaborată sub directa conducere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, constituie o garanție că poporul român va acționa și în viitor cu toate forțele sale pentru promovarea mărețelor idealuri ale păcii, securității, înțelegerii și colaborării între popoare. Poporul român este puternic însuflețit de faptul că în lupta sa pentru înlăturarea — pînă nu este prea tîrziu — a primejdiilor care amenință viața și munca sa pașnică el nu este singur. Marile manifestări pentru pace care au loc în țările europene și pe alte continente — și cu care el își exprimă deplina solidaritate — în aceste momente care pot deveni hotărîtoare pentru soarta întregii omeniri dovedesc că evitarea războiului nuclear și înlăturarea dezarmării au devenit cauza a milioane și milioane de oameni de pe tot globul. Țara noastră își afirmă convingerea, exprimată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la grandioasa adunare pentru pace din Capitală, că stă în puterea popoarelor ca, acționînd unite, cu toată hotărîrea, să determine oprirea cursei înarmărilor, edificarea unei lumi mai bune și mai drepte, fără arme și fără războaie, a păcii și progresului.

Dinu DRAGOMIRESCU

Investiții

CONCENTRAREA EFORTURILOR PENTRU SCURTAREA DURATELOR DE EXECUȚIE

Care este stadiul realizării noilor obiective energetice

PENTRU toți factorii angrenați în procesul de investiții-construcții, concentrarea forțelor pentru punerea cât mai rapidă în funcțiune a noilor capacități de producție din planul acestui an reprezintă o sarcină de primă mărime, dat fiind că pe această cale pot fi satisfăcute în grad mai înalt și în condiții de eficiență sporită cerințele economiei naționale și ale populației. Nici un efort nu trebuie considerat prea mare, nici o posibilitate de acțiune nu trebuie neglijată pentru realizarea operativă a problemelor și lichidarea lipsurilor existente în acest sector — și care au condus în anul trecut la nerealizarea unor obiective de investiții — pentru ca să se poată asigura, la nivelul prevederilor de plan, volumul însemnat de materii prime de bază, de produse industriale și agroalimentare de larg consum, de utilaje tehnologice complexe menite să reducă importul, să asigure dezvoltarea, în continuare, a economiei, creșterea disponibilităților la export.

În lumina acestor priorități o atenție deosebită se cere acordată accelerării conectării la circuitul economic a obiectivelor energetice. În cele ce urmează prezentăm o analiză a activității desfășurate în cadrul trustului „Energomontaj” București, urmărind punerea în evidență a acelor mijloace și modalități de acțiune capabile să aducă o contribuție sporită la demararea în condiții bune a programului de puneri în funcțiune de noi capacități prevăzute pentru 1982.

Impulsionarea ritmului de lucru pe șantiere

ÎN UNITĂȚILE trustului analizat se desfășoară o activitate complexă de execuție a lucrărilor de montaj a echipamentelor energetice (turbine, cazane, instalații auxiliare aferente) în cadrul centralelor termo și hidroelectrice situate în circa 30 de județe ale țării. La nivelul primului an al cincinalului actual, planul de construcții-montaj pe total trust a fost îndeplinit, realizări mai importante fiind obținute în cadrul grupurilor de șantiere București, Banat, Porțile de Fier și a grupului de instalații electrice și automatizări București. Programul de punere în funcțiune de noi obiective energetice s-a materializat în conectarea la sistemul energetic, a importantelor instalații complexe din cadrul centralelor electrice de la Călimănești, Bozăști II, Prundul

Bîrgăului, Paroșeni, Turceni, Zalău, Giurgiu, Tulcea.

Realizările obținute au fost rezultatul preocupărilor existente la nivelul tuturor eşaloanelor trustului, axate cu prioritate pe creșterea productivității muncii, acțiuni în cadrul cărora un aport important (de circa 50%) l-a avut intensificarea introducerii progresului tehnic în întreaga activitate de montaj. Aceste acțiuni s-au concretizat în: elaborarea și aplicarea unor proiecte unitare de tehnologie de montaj pentru anumite tipuri de echipamente, creșterea gradului de mecanizare a execuției lucrărilor de montaj prin foloșirea de noi utilaje (macarale) specializate și cu randament mai bun, creșterea gradului de industrializare a lucrărilor prin utilizarea a circa 12 000 tone confecții metalice pe an (inclusiv preasamblări de conducte, cazane, stelaje de cabluri etc.), punerea la punct a sistemului informațional prin instalarea în cadrul trustului a calculatorului electronic, calificarea cadrelor și organizarea fluxurilor informaționale pentru această activitate, prin definiția și aplicarea instrucțiunilor centralizate de colectare și teletransmisie a datelor, constituirea bibliotecii de programe pentru echipamente de medie mecanizare etc. Nu a fost neglijat nici factorul organizatoric, deși preocupările pe această linie au atins intensitatea maximă cu doi ani în urmă, când au fost înființate unități separate ale trustului pentru prestarea unor lucrări specializate; la începutul cincinalului însă, atenția a fost concentrată spre elaborarea proiectelor de organizare științifică a muncii pentru lucrările de la C.E.T. Timișoara și Drobeta-Turnu Severin, precum și în direcția reactualizării organizărilor de șantiere de la C.E.T. Craiova II și Galați etc.

Planul de construcții-montaj pe 1982 prevede o creștere cu 7,1% față de planul anului trecut, eforturile fiind concentrate spre realizarea și punerea în funcțiune a unui număr de 32 de obiective de investiții ale Ministerului Energiei Electrice (principala beneficiară), precum și a unui număr de 9 noi capacități energetice la terți beneficiari pentru a căror realizare la termen este preconizată o creștere a productivității muncii cu 8,5%. Având în vedere aceste sarcini însemnate, precum și faptul că programul de punere în funcțiune a capacităților prevăzute pentru 1981 nu a fost în întregime respectat, restanțe care au fost incluse și ele în planul acestui an, apare necesară rea-

lizarea în toate unitățile trustului (dar mai cu seamă la grupurile de șantiere Turceni, Transilvania, Oltenia) a unei mobilizări mult sporite a potențialului productiv în vederea înlăturării neajunsurilor care mai persistă în propria activitate, a recuperării rămășițelor în urmă, a încadrării integrale în prevederile de plan pe 1982. La aceasta vor trebui însă să aducă o contribuție substanțială mai mare față de trecut și ceilalți factori (constructorii pentru asigurarea fronturilor de montaj la vreme, furnizorii de echipamente tehnologice și de materii prime, beneficiarii pentru asigurarea documentațiilor de execuție), a căror activitate condiționează, cel puțin tot în aceeași măsură ca și constructorul, finalizarea operativă a noilor obiective din planul de investiții.

Perfecționarea colaborării factorilor implicați

REALIZAREA la termen a obiectivelor energetice ale anului 1982 impune realizarea unei calități superioare în întreaga activitate de construcții-montaj, de la fundamentarea temeinică a oportunității soluției constructive și tehnologiei noilor capacități, la execuția, punerea lor în funcțiune și atingerea parametrilor proiectați în exploatare. Din multitudinea preocupărilor necesare pe această filieră, se cer evidențiate cu prioritate:

1 **Perfecționarea activității de montaj în cadrul unităților trustului** prin:

- creșterea indicilor de utilizare a utilajelor de construcții la circa 86%, la toate tipurile de macarale, precum și la mașini-unelte, chiar dacă acestea din urmă au un caracter de intervenție atât în procesul tehnologic de montaj, cât și pentru lucrările de reparații de utilaje. În acest sens se impune sporirea atenției acordate exploatării raționale, întreținerii și reparării la vreme a mijloacelor de construcții, precum și sporirea calificării și policalificării cadrelor, ● mărirea în continuare a indicelui de utilizare a fondului de timp maxim disponibil, folosirea integrală, judicioasă a programului de lucru, întărirea gradului de respectare a disciplinei tehnologice și a muncii (în special la grupurile de șantiere Porțile de Fier II, Oltenia). ● modernizarea tehnologiilor utilizate: extinderea procedurilor de sudură de mare productivitate, lărgirea prin efort propriu a gamei de utilaje de mică mecanizare, genera-

lizarea metodelor de control nedistructiv al sudurilor și care presupun consum mic de manoperă și materiale.

2 Predarea la vreme a fronturilor de lucru de montaj de către constructor, acțiune de maximă importanță dat fiind că în anul trecut multe obiective nu au fost finalizate din această cauză (la C.T.E. Anina nu au fost create la vreme condiții de montaj ca urmare a nepredării în totalitate și la termen a sălii mașinilor și corpului intermediar, la C.E.T. Craiova II nu au fost create fronturi de lucru la gospodăria de cărbune — constructor Trustul „Energoc construcția”, iar la Hidrocentrala Porțile de Fier II, restanțele Trustului de construcții hidrotehnice au determinat rămânerea în urmă la montaj față de grafice la ecluză, baraj și centrală). În această direcție o contribuție sporită se cere să aducă și Ministerul Energiei Electrice, cu atât mai mult cu cât atât Trustul „Energoc construcția”, cât și „Energomontaj” se află în subordinea sa directă și, ca urmare, mai buna coordonare a activității pe traseul constructor-montor este nu numai foarte necesară, dar și posibilă de realizat cu o operativitate sporită și cu o eficiență superioară celei înregistrate în prezent. Este de datoria direcției de specialitate din acest minister să realizeze încă din fază de proiect o riguroasă corelare a eforturilor în așa fel încât în acest an să se elimine cu mai multă hotărâre „timpii morți” în fluxul execuției obiectivelor energetice.

3 Asigurarea la termen, cu operativitate a echipamentelor tehnologice necesare pentru desfășurarea normală, conform prevederilor din grafice, a operațiunilor de montaj. Având în vedere influențele negative directe pe care le au restanțele furnizorilor la acest capitol asupra ritmului de montaj (cum s-a întâmplat în anul trecut datorită lipsei conductelor de înaltă presiune la grupul nr. 2 de la C.E.T. Borzești — furnizor întreprinderea „Vulcan” București, sau neasigurării turbinelor de 50 MW și a conductelor aferente la C.E.T. Giurgiu, grupul nr. 1 și C.E.T. Borzești, grupul nr. 3 — furnizor întreprinderea de mașini grele București) în toate unitățile producătoare se cer amplificate eforturile pentru livrarea la termen a tuturor utilajelor contractate cu beneficiarii, pentru recuperarea grabnică a rămănelor în urmă. La perfecționarea acestui proces, o contribuție de fond este chemată să aducă, în general pentru investițiile întregului cincinal, fundamentarea cit mai temeinică, din fază de proiect a oportunității și profilului viitoarelor obiective de investiții prin amplificarea apelului la studii aprofundate de marketing, prognoză și analiză tehnologică, precum și integrarea și coordonarea armonioasă a prevederilor lor cu cele ale planurilor de producție pe destinații ale unităților furnizoare de mașini și instalații tehnologice. Aceasta constituie baza trainică capabilă să determine la fabricantul de utilaje o diminuare a modificării priorităților în livrare, o creștere substanțială a stabilității acestora

și, concomitent, o sporire a gradului de certitudine în respectarea prevederilor din contractele de livrare încheiate cu beneficiarii obiectivelor de investiții. În acest fel, s-ar putea realiza și o diminuare a numărului modificărilor și remodificărilor pe care unii beneficiarii le solicită furnizorilor pe parcursul execuției noilor capacități, ceea ce ar permite la aceștia din urmă o pregătire temeinică, din vreme, a fabricației, cu efecte favorabile asupra respectării termenelor de livrare.

4 Lichidarea grabnică a stocurilor de utilaje nemontate aflate pe șantiere, cerință la care o contribuție în creștere sînt chemate să aducă în acest an atât unitățile trustului „Energomontaj”, prin asigurarea forței de muncă necesare bunei desfășurări a acestor operațiuni de montaj (în anul trecut, datorită neasigurării lucrătorilor la nivelul necesarului, la C.E.T. Brazi II stocul de utilaje nemontate aflate în stoc se cifra la valori importante), cât și unitățile de construcții prin finalizarea din vreme a amplasamentelor, fundațiilor etc.

Pe aceste coordonate, încă de la începutul acestui an se cere realizată o cit mai adecvată coordonare a preocupărilor și potențialului productiv al factorilor angrenați în realizarea noilor obiective, premisă importantă pentru scurtarea duratelor de execuție și punerea lor în producție, la termene cit mai scurte.

Serban STELU

Orientări novatoare in dezvoltarea economico-socială

(Urmare din pag. 5)

noastră, de cel de-al XII-lea Congres al partidului.

Valențele științifice ale gândirii tovarășului Nicolae Ceaușescu privind edificarea economiei moderne sînt pregnant exprimate de orientarea fermă pe calea continuării repartizării raționale a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, a încadrării optime a fiecărui județ, a fiecărei localități în cerințele complexului economic național unitar și eficient. Repartizarea rațională a forțelor de producție pe teritoriul patriei are ca scop să permită valorificarea superioară a întregului potențial al țării, să accelereze procesul dispariției deosebiri esențiale dintre sat și oraș, dintre activitatea agricolă și cea industrială, să determine omogenizarea crescîndă a societății noastre, crearea unui fundament trainic pentru afirmarea deplinei egalități între toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale, a gradului general de civilizație al întregului nostru popor.

Pentru perfecționarea continuă a procesului dezvoltării economico-sociale în profil teritorial, au fost introduși o serie de indicatori cum sînt produsul global pe locuitor și gradul de ocupare a populației în fiecare județ, în scopul asigurării unei raționale repartizări a efortului investițional pe teritoriu și ramuri și al evidențierii mai exacte — și la un nivel calitativ superior — a efectelor economico-sociale ale acestui efort. O importanță deosebită în această direcție au măsurile privind întă-

rirea autoconducerii muncitorești și autoaprovizionării teritoriale pentru asigurarea populației cu produse agricole, animale și vegetale.

Militînd cu consecvență pentru dezvoltarea și modernizarea economiei românești, tovarășul Nicolae Ceaușescu are meritul fundamental de a fi conceput și urmărit cu fermitate perfecționarea permanentă a sistemului de organizare și conducere a întregii vieți economico-sociale și, în primul rînd, a mecanismului economico-financiar. Aplicarea noului mecanism economico-financiar, ca o componentă importantă a sistemului de organizare și conducere a economiei, presupune să se acționeze, în primul rînd, în sfera producției și organizării științifice a acesteia, a îndeplinirii planului la toți indicatorii, a sporirii eficienței economice a tuturor unităților. În viziunea realistă și revoluționară a secretarului general al partidului, aplicarea integrală a noului mecanism economic presupune perfecționarea radicală a concepției despre planificarea, organizarea și conducerea economiei, înlăturarea tuturor elementelor care frînează progresul economic astfel încît unitățile economice, organele lor de conducere colectivă să dispună de pîrghii corespunzătoare pentru îndeplinirea în cit mai bune condiții a rolului și atribuțiilor ce le revin pentru stimularea creșterii eficienței economice; pentru cointeresarea oamenilor muncii în valorificarea mai bună a resurselor existente și obținerea de rezultate economice superioare. Întreagă această gândire, această strategie a partidului nostru de creștere și dezvoltare a economiei pun în lumină, în toa-

tă complexitatea lor, legăturile profunde între legea economiei de timp și eficiența economico-socială, avîndu-se în vedere realitățile specifice fiecărei etape de dezvoltare. Într-adevăr, constituie o trăsătură definitorie a actualei etape și a perspectivei, lupta pentru calitate, compararea riguroasă, sistematică a cheltuielilor de muncă cu rezultatele obținute și determinarea în dinamică a eficienței economico-sociale, în contextul aplicării integrale și ferme a noului mecanism economico-financiar.

PUTEM AFIRMA, pe temeiul deplin al faptelor, că în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, succesele fără precedent obținute de oamenii muncii pe toate planurile sînt expresia profunde originalități a gândirii economice a tovarășului Nicolae Ceaușescu, o dovadă a penetrantei sale forțe de previziune, a dinamismului și capacității sale de a preciza obiectivele de atins, de a mobiliza energiile creatoare ale clasei muncitoare, ale întregului popor și a le orienta într-o direcție unică — fătura societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintarea României spre comunism. Viziunea complexă a secretarului general al partidului privind crearea, perfecționarea și modernizarea economiei naționale, spiritul său revoluționar în direcționarea strategiei creșterii economice reprezintă caracteristici definitorii ale personalității unui strălucit conducător, ale cărui gând și faptă sînt clipă de clipă consacrate propășirii țării și creșterii neîntrerupte a bunăstării poporului nostru, progresului și păcii în lume.

REDUCEREA CONSUMULUI ENERGETIC PE FIECARE UNITATE DE PRODUS

PORNIND DE LA CERINȚELE de ansamblu ale dezvoltării economiei naționale, precum și de la implicațiile pe care le generează actuala criză energetică mondială, o sarcină prioritară, de maximă importanță, o constituie valorificarea cu înaltă eficiență a tuturor resurselor materiale și energetice. Aceasta presupune ca în fiecare unitate economică, la fiecare loc de muncă, preocuparea pentru valorificarea superioară a materiilor prime să fie însoțită de măsuri eficiente pentru diminuarea consumurilor pe fiecare unitate de produs.

Între marii consumatori de energie și materii prime se numără și **sectoarele calde din industria constructoare de mașini**. Gradul mediu de utilizare a energiei în executarea diferitelor produse, în acest sector, atinge 25—30 la sută, față de 55 la sută cit se realizează pe ansamblul industriei. De asemenea, pierderile de energie în activitățile de turnătorie sînt relativ mari: 35—40 la sută în gazele reziduale, 25—30 la sută în aer (prin radiații, conversii etc.); 10—15 la sută în apa de răcire. Totodată, cheltuielile de energie în totalul costurilor de producție sînt încă foarte mari: 51,3 la sută reprezintă cheltuielile cu cocsul la piesele turnate din fontă, 45,1 la sută cheltuielile cu energie electrică și gazul metan consumat la producția de piese turnate din oțel, 41,9 la sută energia electrică și gazul metan la producția de piese turnate din aliaje ușoare, 43,9 la sută energia electrică și 38,8 la sută gazul metan la piesele turnate din metale grele. Și acestea în condițiile în care în fiecare unitate economică există rezerve importante de diminuare a consumurilor energetice specifice și încadrare în normele planificate. În acest context ne propunem să analizăm, pe exemplul unor întreprinderi din județul Brașov, modul concret în care s-a acționat și se acționează pentru dezvoltarea și gospodărirea rațională a resurselor energetice.

Ritmicitatea producției — sursă de economii

URMĂRIREA evoluției consumului de energie la întreprinderea de autocamioane, de pildă, evidențiază o micșorare relativă a acestuia în raport cu creșterea producției marfă, ca urmare a măsurilor adoptate pentru gospodărirea mai judicioasă a energiei electrice și combustibilului, pentru utilizarea acestora cu maximă eficiență (graficul nr. 1). Rezultă că, în timp ce producția marfă a crescut, în 1980 față de anul 1975, cu 163,9 la sută, consumul de energie electrică a sporit cu 113,29 la sută, iar consumul de combustibil cu 102 la sută. Această evoluție pozitivă a avut o influență favorabilă în costurile materiale ale întreprinderii. De altfel, acest lucru este evidențiat și de

analiza evoluției consumului specific de energie și combustibil la 1000 lei producție marfă, în cincinalul 1976—1980, care reliefează reduceri față de 1975 de aproximativ 10,66 MWh și 7 tcc la 1000 lei producție marfă.

Pe total întreprindere se înregistrează și în semestrul I 1981 o reducere a consumului de energie electrică de 220 MWh față de cel planificat. Dar avînd în vedere că producția marfă nu s-a realizat decît în proporție de 89 la sută, reiese că economia obținută nu se datorează unor măsuri efective de reducere a consumului pe unitatea de produs. Mai mult decît atît, examinînd evoluția consumului specific de energie și combustibil la 1000 lei producție marfă, în semestrul I din 1981, se observă mari oscilații de la o lună la alta, față de media realizată în 1980 (graficul nr. 2), marcată de o tendință de creștere a consumului în ultima lună a semestrului. **Dacă în primul trimestru întreprinderea a reușit să se încadreze în consumul specific de energie, obținînd o reducere substanțială, de la 38,64 la 32,15 MWh, paralel cu depășirea planului la producția marfă, în trimestrul II îndeplinirea acestui indicator a determinat o creștere mare a consumului specific, ajungîndu-se în luna iunie la 42,58 MWh la 1000 lei producție marfă, față de 28,28 MWh realizat în luna februarie a.c.** Explicația acestor salturi constă în neritmicitatea producției.

Desigur, neritmicitatea producției este generată de o serie de factori, de la întreruperi nejustificate ale fluxurilor tehnologice și neutilizarea la întreaga capacitate a mașinilor și utilajelor, pînă la aprovizionarea neritimică cu unele materii prime și calitatea necorespunzătoare a altora etc. Toate acestea demonstrează faptul că la ni-

velul întreprinderii sînt încă serioase rezerve de reducere, prin diferite căi, a consumului de energie.

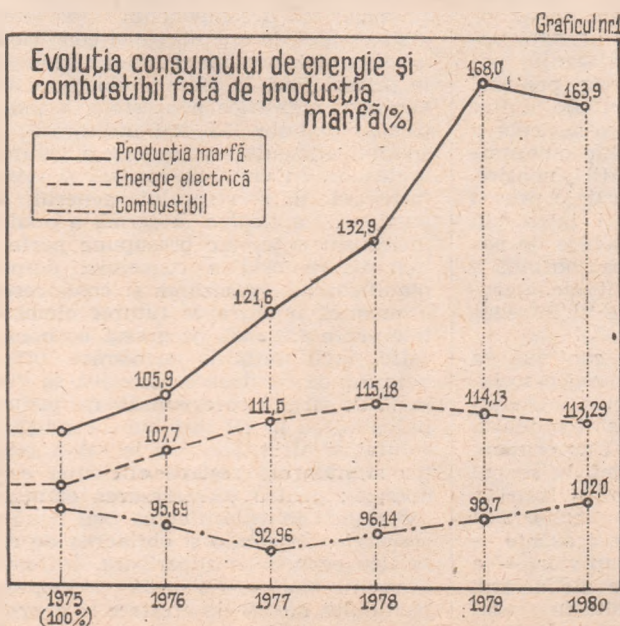
Soluții tehnologice noi la baza valorificării superioare a resurselor

ȚINÎND SEAMA de importanța diminuării la maximum a consumurilor energetice, ca o condiție a îndeplinirii cu eficiență sporită a producției planificate, este necesar ca și la nivelul întreprinderii de autocamioane din Brașov să se găsească cele mai bune soluții pentru reducerea consumurilor de energie electrică și combustibil. Aceasta cu atît mai mult cu cît pe total activități sectoare calde se consumă 53% din energia alocată acestei unități. Iată cîteva din principalele direcții și modalități de economisire a energiei electrice și combustibilului.

● **Organizarea unei baze de șarjare corespunzătoare nivelului tehnologiilor de vîrf utilizate.** Din analiza întreprinderii privind consumul de energie electrică realizat la producția de piese turnate, forjate și tratate termic, rezultă că în ultimii 3 ani acesta s-a redus cu aproape 20 kWh pe tonă de oțel lichid, iar față de 1980 se estimează o reducere a consumului cu circa 85 kWh pe tonă de piese bune turnate. Această reducere a avut la bază o serie de măsuri tehnico-organizatorice întreprinse la nivelul unității, cum ar fi: optimizarea activității în faza de pregătire a încărcăturii cuptoarelor; scurtarea duratei șarjelor prin introducerea unei instalații de efectuare rapidă a analizelor; îmbunătățirea sistemului de comandă și reglaj a cuptoarelor cu ajutorul variatoarelor de tensiune; asigurarea unui flux continuu între elaborare, formare, turnare; folosirea la întreaga capacitate a bazei de sar-

jare: reducerea timpilor morți în exploatarea cuptoarelor; folosirea cu precădere a procedurii acid la elaborare; reducerea rebururilor etc.

Pentru 1982 și anii următori se estimează și alte importante reduceri ale consumului de energie electrică ca urmare, în special, a îmbunătățirii pregătirii încărcăturii șarjelor la oțelăria și turnătoria întreprinderii. Dacă pînă acum pregătirea se făcea numai în condiții rudimentare și neeconomice din punct de vedere energetic, începînd încă din semestrul II 1981 s-a trecut la organizarea unei baze de șarjare pe o suprafață de 2700 mp, unde au fost instalate utilaje de profil — po-

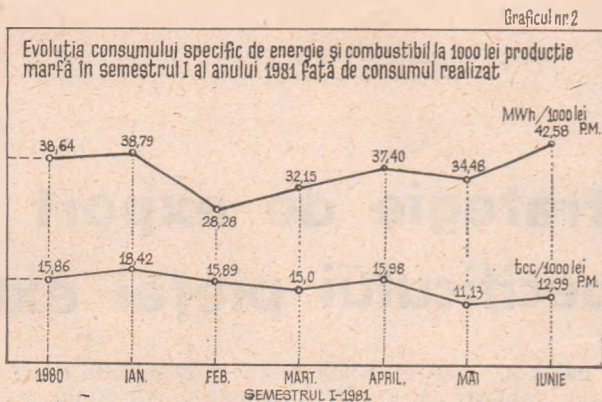
duri rulante, ștanțe de debitare, 8 agregate de debitare oxiacetilenică — cu ajutorul cărora se manipulează și se reduc pînă la dimensiunea de 2 metri și greutatea de 50 kg fierul vechi și diversele deșeuri de oțel.

Avantajele creării acestei baze sînt multiple: asigurarea fierului vechi corespunzător pentru încărcarea cuptoarelor (se înlătură acele situații cînd se introduce fierul vechi, nebrichetat); îmbunătățirea ritmicității livrării materialului pregătit pentru șarje; mecanizarea încărcării cuptoarelor (încărcarea se face numai cu bene), care a condus la reducerea duratei șarjelor și mărirea capacității cuptoarelor, odată cu evitarea dispersării forțelor din secții etc. **Nu mai prin această modernă bază de șarjare a fost redus consumul de energie electrică cu 40 kWh pe fiecare tonă de oțel și cu 60 kWh pe tona de piese turnate**, asigurîndu-se, totodată, încadrarea în nivelurile energetice planificate.

● **Optimizarea raportului între producția de fontă obținută în cubilouri și cea obținută în cuptoarele electrice.** Încadrarea în normele stabilite și reducerea consumului specific de energie electrică și combustibil pentru realizarea pieselor turnate din fontă, elaborată în cubilouri, necesită importante măsuri cu caracter tehnic și organizatoric. Aceasta în condițiile în care 30 la sută din producția de piese turnate a I.A. Brașov se obține din fontă elaborată în cubilou.

Dacă se compară consumul specific de energie electrică cu randamentul termic al cubiloului (în medie 30%) și al cuptorului electric cu arc sau cu inducție (circa 65%), avantajul apare evident în favoarea extinderii procedurii topirii în cuptoare electrice. De altfel, topirea electrică și cea în convertizor cu oxigen se extinde în toată lumea și din considerente care privesc calitatea pieselor turnate, poluarea mediului înconjurător, protecția muncii etc. Dacă însă se au în vedere pierderile de energie electrică pe întregul circuit, atunci randamentul termic global pentru topirea electrică a fontei este de 19,5 la sută, deci inferior randamentului termic al cubiloului. Procedul care ar putea îmbina satisfăcător avantajele tehnice cu cele energetice și economice este **procedul duplex cu topirea în cubilou cu aer rece** (cu sau fără gaz metan) și **suprîncălzirea fontei** (inclusiv menținerea omogenizării) în **cuptor electric de inducție cu canal** (mixer), în funcție de structura programului de producție al turnătoriei. Aceasta impune și o serie de soluții tehnice noi care să contribuie la reducerea în mai mare măsură a consumurilor specifice.

O direcție ar fi folosirea cuptoarelor de căldură pentru preîncălzirea aerului insuflat în cubilou. Din acest punct de vedere se impune, într-o primă fază, trecerea la valorificarea căldurii sensibile a gazelor prin utilizarea lor la preîncălzirea aerului de ardere, eventual și a combustibilului pentru agregatul care le-a generat. Aceasta ar contribui la sporirea randamentului

global al utilajului respectiv, paralel cu diminuarea consumului cu peste 20 la sută. O altă cale de reducere a consumului energetic global (în special a consumului specific de coals) la topirea fontei în cubilou ar fi aceea ca **procesul de producție în turnătorie să fie în așa fel organizat încît durata de funcționare a cubilourilor să fie de minimum 12 ore pe zi**. Totodată, se impune a se avea în vedere faptul că în turnătoriile mecanizate și de capacitate mai mare (de peste 10 000 tone piese turnate pe an), bilanțurile energetice sînt mai bune decît în turnătorii mici, unde cubiloul funcționează 2—3 ore pe zi, utilizînd astfel coalsul în mod necorespunzător.

● **Perfecționarea tehnologiei de topire a metalului.** În această direcție constructorii de autocamioane au reușit să obțină, în 1981, o economie de peste 3 000 MWh energie electrică prin generalizarea următoarelor măsuri tehnico-organizatorice: așezarea corespunzătoare în straturi a materialului în cuptor — 314 MWh; încărcarea corespunzătoare a cuptorului — 390 MWh; folosirea procedurii acid — 590 MWh; reducerea la jumătate a timpului cît ușa cuptorului stă deschisă pe durata elaborării — 80 MWh; asigurarea unui regim electric optim de lucru al cuptorului în diferite perioade ale șarjei — 390 MWh; reglarea debitelor de apă de răcire în funcție de temperatura exterioară — 236 MWh; asigurarea etanșității capacelor ușilor — 160 MWh; prelungirea electrozilor la cuptorul cu arc în perioadele de ajustare — încărcare, în așa fel încît porțiunile de electrozi ce se găsesc în afara cuptorului să fie cît mai scurte — 160 MWh etc.

Se apreciază că reducerea consumului specific de energie electrică la topire poate fi și mai mare prin introducerea unui control computerizat care să regularizeze puterea intrată la consumatorul principal (instalația de topire) sau printr-un sistem de întrerupere a alimentării cu energie care să producă semnale de alarmă atunci cînd s-a depășit norma cerută.

Eficiența recuperării și valorificării resurselor energetice secundare

DIN TOTALUL căldurii intrate, numai 11,86 la sută este utilă (căldura sensibilă a pieselor): restul reprezintă căldura pierdută prin pereți și acumulări în zidăria cuptorului (8,9 la sută);

căldura pierdută prin gazele arse (41,26 la sută), prin ardere incompletă (27,90 la sută), pierderi prin apa de răcire (10 la sută). Desigur, cauzele acestor pierderi sînt multiple (lipsa de aer, arzătoarele au pietrele defecte (sparte), evacuarea gazelor arse nu se face din locul optim (zona cea mai rece), lipsa unor recuperatoare de căldură etc.), fiecare dintre ele avîndu-și semnificația și ponderea sa.

Se apreciază că prin unele modificări și îmbunătățiri a unor componente ale cuptorului (înlocuirea arzătoarelor existente cu cele GAIR-T, modificarea evacuării gazelor, montarea unui arzător de producție aer-gaz, montarea unui regulator de sarcină, controlul debitului de combustibil, izolarea corespunzătoare a cuptorului etc.) s-ar putea reduce consumul de combustibil de 4 ori (ajungîndu-se la un bilanț optim) și crește productivitatea muncii cu 50 la sută. Concomitent cu aceste reduceri ale pierderilor din cuptor, trebuie să se asigure și o optimizare termodinamică a construcției focarului și a traseelor de evacuare a gazelor în așa fel încît cuptorul să permită legătura cu un echipament — recuperator de căldură, din materiale obișnuite, care să asigure captarea celor 288,114 Kcal/h căldură prin gazele arse. Această nouă tehnologie cu recuperatoare de căldură se aplică de acum la 7 cuptoare de forjat ale întreprinderii. S-a reușit astfel ca să se dubleze durata de funcționare a cuptoarelor, randamentul cuptorului să crească de 5 ori, iar economia obținută să fie de 100 mc gaze naturale pe oră la fiecare cuptor. Pentru 1982 se preconizează extinderea acestei tehnologii la încă 15 cuptoare.

Acțiuni importante au fost stabilite și în ce privește **înlocuirea tehnologiilor energointensive**. S-au adoptat în acest sens planuri de măsură la nivelul M.I.C.M. care vizează orientarea eforturilor de cercetare științifică pentru găsirea de noi tehnologii, pentru scoaterea din fabricație a produselor care se realizează cu consumuri mari de energie și combustibil. Și la nivelul I.A. Brașov, precum și al altor întreprinderi din județ s-au experimentat și testat o serie de tehnologii noi, cu un consum scăzut de energie, printre care: **extinderea și debitarea la rece, matrițarea printr-o singură încălzire, forjarea pe maxiprese, producerea aerului comprimat cu ajutorul compresoarelor rotative etc.** Dar dacă examinăm gradul de extindere al unor astfel de tehnologii trebuie spus că față de volumul operațiilor tehnologice realizate cu consumuri energetice mari, ponderea tehnologiilor cu consum scăzut de energie abia dacă atinge 10—12 la sută, deși toate întreprinderile au prevăzut acțiuni în acest sens.

Astfel, matrițarea pe maxiprese, deși a devenit o realitate la I.A. Brașov, nu se aplică continuu și la nivelul eficienței scontate. O arie restrînsă o are forjarea dintr-o singură încălzire și realizarea tratamentului termic direct din încălzirea forjării. De exemplu, prin realizarea fontei nodulare direct din turnare, utilizîndu-se la elaborare fonta de înaltă puritate, se pot obține piese care nu necesită tratament termic

Cristea IONIȚA
Brașov

Continuare în pag. 21

O strategie de export adaptată specificului pieței externe

ÎN CINCINALUL eficienței economice și calității, industria ușoară va înregistra un important salt calitativ pe linia creșterii gradului de prelucrare a materiilor prime, innobilării — prin munca de creație a designerilor — a materialelor textile, sticlei, metalului etc., transformându-le în bunuri de consum capabile să satisfacă cele mai înalte exigențe ale beneficiarilor interni și de peste hotare.

Astfel, pentru anul 1982 industria ușoară își propune ca peste 60 la sută din sporul producției industriale să fie obținut prin modificarea structurii producției în favoarea produselor care încorporează o cantitate mai mare de muncă vie, de proiectare și creație. În acest fel gama de fabricație va ajunge la 72 000 de articole, modele, desene și poziții coloristice.

Industria confecțiilor urmează să-și aducă un important aport în acest proces de înnoire și diversificare a producției, prin executarea în anul 1982 a noi modele de confecții cu utilități diferențiate pe sezoane și moment al zilei, din materii prime variate.

Creșterea cu peste 50% a producției de confecții în cincinalul trecut a permis ca și în exportul de profil să realizeze un salt însemnat, acesta fiind de peste 2 ori mai mare în 1980 față de 1975. Aceeași tendință de creștere s-a înregistrat și în anul 1981, încă din luna septembrie realizându-se un volum al livrărilor la export ce a depășit nivelul din întregul an 1980.

Semnificativ pentru calitatea și competitivitatea pe piața externă a produselor purtând emblema „CONFEX” este faptul că în cursul anului 1981 s-a obținut și o îmbunătățire a indicatorilor de rentabilitate a operațiunilor de comercializare externă, expresie directă a perfecționării nomenclatorului de export în sensul creșterii ponderii articolelor cu grad superior de prelucrare (costume bărbătești, compleuri pentru femei, impermeabile, pardesie, paltoane).

Formularea strategiei de export în actuala conjunctură internațională presupune ca alături de factorii ce influențează ansamblul comerțului mondial, să fie considerați o serie de factori specifici cum sînt: comerțul cu materiile prime pentru confecții, diverse politici comerciale restrictive, evoluția liniei modei — care poate fi elementul esențial în stabilirea volumului și structurii cererii pe piața internațională a confecțiilor.

Studiile întreprinse în acest sens de Institutul de economie mondială și de Centrala industriei confecțiilor surprind o serie de transformări și mutații apărute pe această piață, caracterizată de altfel prin schimbarea deasă și rapidă a cererii. Comerțul mondial cu articole de îmbrăcăminte s-a dezvoltat rapid în anii '70, într-un ritm mediu anual de peste 17%, înregistrînd o creștere de peste 2 ori a volumului său valoric (un nivel de circa 30 miliarde de dolari). Țările capitaliste dezvoltate continuă să fie principala zonă importatoare, preluînd circa 80% din importurile mondiale de îmbrăcăminte. Ritmul ridicat de creștere a importurilor de îmbrăcăminte în aceste țări, de 17,7% anual — superior celui de creștere a exporturilor (9,8% anual) — a determinat modificarea poziției acestor țări în comerțul mondial față de deceniul precedent, în sensul transformării lor într-o zonă net importatoare, cu un deficit în continuă creștere, depășind în prezent 4 miliarde de dolari anual. În prezent țările Pieței comune, S.U.A., Canada și Japonia însumează un potențial de absorbție de 72,5% din importul mondial de articole de îmbrăcăminte (cca. 21,5 miliarde de dolari). Este firesc deci ca aceste piețe să reprezinte unul din principalele dețuseuri pe piața vestică și pentru țara noastră, lor revenindu-le cca. 90% din totalul exportului românesc de confecții și tricotate pe această relație. Aceste țări, împreună cu cele în curs de dezvoltare dețin o pondere de 60% în cadrul exportului total al întreprinderii, CONFEX, restul revenind țărilor socialiste.

Se remarcă, de asemenea, pe piața mondială sporirea, în ritm deosebit de ridicat, a participării țărilor în curs de dezvoltare ca surse de aprovizionare cu articole de îmbrăcăminte a țărilor vestice. Fluxurile est-vest în comerțul de îmbrăcăminte, deși în creștere în cazul țărilor Pieței comune, rămîn încă sub posibi-

lității, comparativ cu alte surse furnizoare. O pondere mare a acestui comerț o reprezintă produsele executate în lohn, îndeosebi în cazul Ungariei, Poloniei, R.D. Germane și Iugoslaviei, la care putem adăuga într-o proporție mai mică și România. Spre exemplu, pe piața vest-germană care este, de fapt, și un principal dețuseu al țărilor socialiste în cadrul Pieței comune — aproximativ 60% din schimburile de produse textile și îmbrăcăminte revin comerțului cu produse în lohn. De altfel, țările socialiste dețin peste 80% din totalul importului de produse în lohn al R.F.G.

Configurația pieței internaționale după tipurile de materii prime textile evidențiază predominarea, în genere, a confecțiilor din fibre chimice, importate îndeosebi din țările în curs de dezvoltare și din țările socialiste. În țările Pieței comune, deși aceste confecții dețin o pondere ridicată la import (cca. 40% din total), ele se situează pe o poziție aproape egală cu confecțiile din bumbac, cărora le revineau, de asemenea, 40% din totalul importului de articole de îmbrăcăminte în 1979. Confecțiile din lînă nu reprezintă, în general, decît o pondere de 9—10% din totalul importului (cu excepția Japoniei, unde cota lor de participare depășește 14%).

Din punct de vedere al genului de îmbrăcăminte exterioară (mantouri, costume, rochii, etc), o cotă parte mai importantă deține cea pentru femei, careia îi revine 20—30% din totalul importului de îmbrăcăminte, cu tendință de creștere.

Mai puțină materie primă, dar mai multă creație

PROBLEMA saltului calitativ pe care trebuie să-l facă producția și exportul nostru de confecții a stat și stă permanent în atenția colectivului de oameni ai muncii din cadrul Centralei industriei confecțiilor și a I.C.E. CONFEX, concretizîndu-se în numeroase propuneri de acțiuni menite să ducă la sporirea competitivității produselor noastre. Alături de aportul pe care și-l aduce permanent oamenii muncii din această ramură de activitate se înscriu și studiile și cercetările întreprinse de Institutul de economie mondială, pe linia studierii piețelor externe, propunerilor de perfecționare a metodelor de comercializare pe piețele externe.

Din multitudinea de acțiuni îndreptate spre perfecționarea producției și comercializării confecțiilor apar ca necesități de prim ordin adaptarea rapidă a producției la schimbările modei, ridicarea calității produselor — înțelegînd prin aceasta ansamblul de măsuri de la proiectarea unei confecții și pînă ce aceasta părăsește granițele țării.

Primul pas ce trebuie făcut în asigurarea unui export eficient de confecții îl constituie creația de modele adecvate pieței. În domeniul confecțiilor creația implică o sferă mai largă de acțiune, fiind necesare o politică de marcă proprie, o politică dinamică de cercetare și proiectare de produse și o politică eficientă de calitate. Pentru a se impune pe o piață, în actuala conjunctură mondială, industria de confecții trebuie să ofere avantaje în materie de preț, o diferențiere față de produsele concurenței prin crearea de produse originale purtătoare de idei noi — moda actuală impunînd o creștere a gradului de funcționalitate, o concepție unitară a ansamblului vestimentar și existența de articole modulate.

În vederea depășirii actualului stadiu în care creația proprie românească ocupă doar o cincime din totalul modelelor exportate, sînt necesare noi abordări ale problematicii legate de cercetarea-dezvoltarea de produs în această ramură.

Apariția unor noi tehnici de lucru prin constituirea de bănci de date, schimburi de experiență permanente ale creatorilor de modă români și străini, participarea continuă a creatorilor de modă la târguri și expoziții, la deplasările pentru prospectarea pieței, o documentare tehnică sistematică în străinătate, o mai strînsă concurență cu creatorii de modă, atît din țări capitaliste cît și din țări socialiste, trebuie să devină modalități curente

de lucru. Se poate avea în vedere organizarea unor schimburi de experiență cu Institutul pentru cultura interiorului și îmbrăcămîntii din Cehoslovacia, cu Institutul ungar de modă, ș.a.

Alături de crearea de modă, o atenție deosebită trebuie acordată perfecționării permanente a producției. Ca urmare a politicilor generale de dezvoltare a economiei naționale, în ultimul deceniu în ramura industriei confecțiilor au apărut noi întreprinderi dotate cu utilaje din cele mai moderne, capabile să producă un volum foarte mare de confecții. Pentru a fi viabile din punct de vedere comercial, seriile mari de produse trebuie să devină o sinteză integratoare a liniei modei, datorită faptului că ele se împacă greu cu schimbările frecvente în această linie, care generează o scădere a productivității muncii. Îar problema productivității muncii constituie un centru vital de acțiune și pe plan mondial *).

Analiza realistă a eficienței exporturilor arată însă că nu structura cheltuielilor de producție este determinantă în realizarea indicatorilor, ci faptul că prețurile pentru produsele unicate și de serie scurtă, cu o tehnoprezentare adecvată, sînt mult mai mari decît la producția standard, de serie mare, o caracteristică a pieței mondiale a confecțiilor fiind rapida schimbare și adaptare a producției.

În această situație apare o contradicție între volumul mare al producției ce trebuie realizată în condiții de rentabilitate și rapidele schimbări solicitate de seriile scurte. Acestea implică aceeași organizare și pregătire a producției ca și seriile mari, necesitînd un personal de înaltă calificare, care să poată executa repere variate în perioade scurte de timp. Întrucît costurile de pregătire a producției rămîn constante, raportarea lor la o producție de volum mai mic se repercutează în mod negativ asupra indicatorilor economici din unitățile mari, ceea ce sugerează propunerea ca producția de unicate și serii scurte să se evidențieze separat. Pentru a se demara o producție eficientă a acestor serii, este adeseori necesară reprofilarea unor secții sau ateliere, sau înființarea unor unități noi de dimensiuni mici, care să se adapteze rapid la cerințele pieței. În final, seriile scurte trebuie să reprezinte producții aparte, efectuate cu materiale deosebite, cu manoperă ridicată, dar în principal cu modele originale românești și cu o tehnoprezentare de vîrf.

Alături de satisfacerea promptă a cerințelor de modă ale pieței, alte condiții primordiale le constituie îmbunătățirea continuă a calității produselor și reducerea consumurilor. Trebuie să se acționeze consecvent pentru un control de calitate secvențial, care să evite ajungerea în depozite a unor produse necorespunzătoare calitativ. O mai mare atenție trebuie acordată finisajelor și ambalării produselor, care în industria ușoară constituie elemente de bază ale promovării produselor.

Desigur că realizarea în bune condiții a producției pentru export nu poate fi concepută fără o aprovizionare corespunzătoare, din punct de vedere cantitativ și calitativ, cu materii prime. În cazul întârzierilor în livrarea țesăturii și a materialelor auxiliare necesare, pot apare dereglări ale fluxurilor de fabricație, care să pună în pericol realizarea contractelor externe, existînd posibilitatea pierderii de comenzi. De asemenea este necesar ca materiile prime să fie de calitate corespunzătoare, pentru a evita situațiile deosebit de grave, de compromitere a produsului în ansamblu.

Conducerea și urmărirea proceselor de producție, de transport și ambalare, precum și a derulării contractelor interne și externe s-a îmbunătățit substanțial, în sensul creșterii productivității muncii, operativității, și prin introducerea masivă a tehnicii de calcul, care a devenit o componentă de bază a producției și comercializării confecțiilor.

Necesitatea unei rețele proprii de distribuție

EVOLUȚIA comerțului internațional cu confecții indică, în ultimii ani, apariția unor noi cerințe privind atît produsele comercializate, cît și metodele de comercializare. Sînt necesare nu numai o rapidă adaptare la dese schimbări ale liniei modei, ci și o rețea comercială elastică, într-un cuvînt o satisfacere cît mai deplină a cerințelor și gusturilor cumpărătorilor.

Conducerea de partid și de stat a criticat modul în care se realizează desfacerea la extern a produselor industriei ușoare. Numărul mare de intermediari folosiți, volumul redus de vânzări directe către magazinele de desfacere, lipsa unei rețele de societăți mixte constituie cele mai importante lipsuri care se mai manifestă în comerțul exterior cu confecții. Actualmente,

*) În Franța, pentru confecționarea unui costum fără vestă erau necesare 3 ore și 20 de minute; după introducerea coaserei automate, acest timp s-a redus la numai 2 ore și 30 de minute. Ponderile factorilor de creștere a productivității muncii în industria nord-americană a confecțiilor sînt: utilajele automate — 50%, managementul — 30%, reducerea timpului aferent proceselor de prelucrare — 20%.

livrările românești de confecții pe piața S.U.A. se fac în proporție de peste 95% prin intermediul firmelor importatoare care la rîndul lor desfac în proporție de 75% către magazine și 25% către angrosiști. Vânzările directe de confecții către magazine de desfacere variază între 2—3% în S.U.A. și 20% în R.F.G.

Soluția de a apela masiv la intermediari era valabilă pentru perioada de debut a exportului de confecții, dar acum se impune necesitatea practicării unui comerț mai apropiat de consumatorul final. Eliminarea verigilor intermediare este o problemă dificilă, însemnînd preluarea de către exportator a funcțiilor îndeplinite de către intermediari. Agenții comerciali sînt folosiți de regulă pe segmentele de piață necunoscute, iar angrosiștii sînt menținuți chiar și pe segmentele cunoscute, pentru legăturile pe care le au cu magazinele de desfacere. Datorită numărului de intermediari care participă la derularea exportului de confecții, spre exemplu pe piața Italiei un costum de haine ajunge să coste de cca. 4 ori mai mult decît prețul său franco frontieră. De altfel, pe plan internațional se constată o creștere continuă a ponderii cheltuielilor de distribuție în prețul cu amănuntul.

Experiența pe care o dețin în acest domeniu unele țări socialiste demonstrează că este posibilă utilizarea cu succes a noi forme de comercializare, printre care societățile mixte dețin un rol important. În acest sens, un exemplu demn de a fi luat în seamă este acela al întreprinderii de comerț exterior, „Hungarotex” din R. P. Ungară. Aceasta își desface produsele prin intermediul unor societăți mixte cu sediul în Canada, R.F.G., Franța, Italia, Spania, Anglia, Olanda ș.a., ca și prin oficii proprii de vânzare. Prin intermediul acestor canale de distribuție se realizează cca. 65% din exportul total și 85% din cel pe relația vest. Datorită practicării formelor noi de comercializare volumul exportului anual al acestei întreprinderi se ridică la circa 1 miliard dolari. Actualmente întreprinderea intensifică și mai mult colaborarea dintre societățile sale mixte, în vederea creșterii eficienței operațiunilor comerciale. O constantă a politicii sale de produs o constituie ponderea mare pe care o ocupă modelele originale, lansate prin saloane și case de modă din țară și din străinătate, direct de designeri (creații de autor), activitatea de creație dovedindu-se și în acest caz premisa fundamentală pe care se bazează efectuarea unui comerț eficient cu produse de serie mică, dar de valoare ridicată, pentru care nu sînt necesare importuri masive de materii prime. Preocupări pentru o mai mare apropiere de consumatorii finali prin înființarea de societăți mixte există și în Bulgaria, Iugoslavia, Polonia, R.P. Chineză.

Această formă modernă de comercializare se găsește la început în exportul nostru de confecții. Deși relativ nouă, societatea mixtă româno-germană KARPATEN desface cu succes pe piață produse ale industriei românești de confecții, bucurîndu-se de un bun renume. Ca rezultat al preocupărilor constante de perfecționare și modernizare a activității de producție și comercializare a confecțiilor, noi societăți mixte vor fi înființate în viitorul apropiat, urmînd să aducă un aport însemnat la valorificarea superioară a confecțiilor românești. Ele vor fi constituite în colaborare cu parteneri cunoscuți și care au dat dovadă de probitate comercială în raporturile cu partea română, ținîndu-se cont de capacitatea de absorbție și structura pietelor pe care ele vor acționa.

În vederea realizării unei adaptări rapide, în funcție de cerințele pieței, societățile mixte vor trebui să aibă un profil specializat, ușurînd astfel exportul.

Alături de societățile mixte, birourile comerciale și filialele proprii de desfacere trebuie să constituie un element de bază al viitoarei strategii de export. Cu toate că ele prezintă riscuri legate de fluctuațiile pietelor, totuși permit realizarea unor beneficii sporite. Astfel, potrivit studiilor de conjunctură întreprinse se apreciază că pe piața Angliei s-ar putea obține prețuri cu 10—15% mai mari în cazul existenței unei ofiții de desfacere. Îmbinată armonios cu activitatea grupelor de comis voiajori, activitatea filialelor proprii poate spori rentabilitatea exportului de confecții, aceste variante de lucru permițînd o scurtare a lanțului de distribuție, o contactare permanentă a clienților și o studiere continuă și eficientă a pieței.

Foarte uzitate, în special în S.U.A., expozițiile permanente constituie un mijloc atît de reclamă, cît și de vânzare efectivă. Printr-o reînnoire sezonieră, a exponatelor, ele permit o cunoaștere detaliată și permanentă a producției de confecții a exportatorului.

O mai veche preocupare pentru diversificarea tehnicilor de comercializare, dar neconcretizată pînă în prezent, o reprezintă și înființarea de magazine proprii de desfacere, pe principalele piețe. Acestea permit o testare proprie și directă a pieței locale, furnizînd toate datele legate de evoluția cererii de confecții. Încercările făcute au vizat constituirea de magazine proprii, care să desfacă o gamă mai largă de produse ale industriei ușoare.

Vladimir NARDIN

● **Chemările la întrecerea socialistă pe 1982**

● **Adunările generale ale oamenilor muncii**

Responsabilitate, inițiativă, angajare deplină pentru realizarea exemplară a planului

ÎN ÎNTREAGA ECONOMIE NAȚIONALĂ, activitatea din al doilea an al cincinalului a debutat sub semnul unei puternice mobilizări a oamenilor muncii pentru îndeplinirea orientărilor și sarcinilor trasate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara comună din noiembrie a C.C. al P.C.R. și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — în lumina cărora indicatorii cantitativi și calitativi ai planului fiecărei unități și ramuri își evidențiază pregnant corelările și intercondiționările, relevând prioritățile de rezolvare a cărora depind continuarea creșterii intensive, realizarea programului de ridicare a nivelului de trai.

Ceea ce caracterizează această amplă conjugare a eforturilor la scara întregii națiuni este înțelegerea imperativului unei înalte responsabilități individuale și colective pe planul deciziei, conducerii și execuției, ca indispensabilă componentă moral-volitivă a accentuării cursului spre acel nivel de potențial și eficiență economică și socială ce urmează să ridice România, la finele cincinalului, în rîndul țărilor cu o dezvoltare economică medie. În termeni de eficiență, o astfel de responsabilitate semnifică valorificarea deplină, cu rezultate mereu mai bogate a potențialului uman, material și tehnic, prin drămuirea oricărui consum de resurse, prin apărarea și sporirea avuției obștești, prin blocarea oricărui canal de risipă și dezorganizare, prin triumful opțiunii fundamentate, acțiunii conștiente și ordonate asupra improvizației, al competenței și angajării asupra mediocrității și indiferenței.

Expresie concentrată a unei asemenea înțelegeri, chemările la întrecere lansate în aceste zile, îndeamnă colectivele de muncă din toate unitățile productive la reconsiderarea critică a relației posibilități-plan, la evaluarea corectă a rezervelor și fructificarea lor prin autodepășire.

Obiectivele economiei naționale, reflectate în obiectivele angajamentelor

INTRECCEREA SOCIALISTĂ trebuie să se afirme ca principal mijloc de mobilizare și participare conștientă a tuturor oamenilor muncii la realizarea și depășirea sarcinilor de plan, la aplicarea cuceririlor revoluției tehnico-științifice, la obținerea unei calități noi în întreaga activitate, întărirea ordinii și disciplinei în toate sectoarele de muncă.

Aplicarea noilor criterii stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., desfășurarea unei susținute munci poli-

tice și organizatorice, stabilirea lunară a unităților situate pe primele locuri în fiecare ramură și subramură au conferit întrecerii un plus de vitalitate; această mișcare de masă își propune acum asumarea și îndeplinirea unor angajamente, formulând obiective concrete pentru fiecare întreprindere, fabrică, uzină, atelier, secție, mină, șantier, exploatare, fermă, pentru fiecare formație și loc de muncă, antrenînd toți oamenii muncii la realizarea lor.

Sintetizînd angajamentele cuprinse în chemările la întrecere socialistă, constatăm că orientarea lor, inspirată de politica științifică, realistă a partidului, se suprapune perfect principalelor comandamente macroeconomice ale etapei în care ne aflăm și țin seama de restricțiile cărora trebuie să le facem față.

Pe un loc de frunte se situează asigurarea și folosirea judicioasă a bazei energetice, de materii prime și materiale, prin valorificarea superioară a resurselor naționale. Angajamentele privind depășirea planului la extracția de țitei și cărbune, la producția de energie electrică pe bază de cărbune, la sortimentele și mărcile de oțel cerute de economia națională, la produse chimice, devansarea punerii în funcțiune a noilor obiective energetice se completează cu cele referitoare la reducerea consumurilor față de cele normate, economisirea tuturor formelor de combustibil și energie, recuperarea și re folosirea materialelor, a resurselor secundare, recondiționarea pieselor și subansamblelor în toate ramurile productive, cu cele vizînd contribuția cercetării științifice, ingineriei tehnologice și proiectării la crearea și introducerea de materiale, produse și tehnologii mai eficiente sub raportul consumurilor și care să înlocuiască importul.

Conștientizarea asupra cerințelor noului mecanism economico-financiar și a obligațiilor ce decurg din acesta pentru fiecare unitate, în interdependența ei cu întreprinderile din amonte și din aval, reiese pregnant din angajamentele de îndeplinire ritmică a planului producției fizice, de depășire a lui la produse care au desfacerea asigurată, de realizare integrală a nivelului stabilit la producția netă și marfă, în condițiile unei activități rentabile, gospodăririi judicioase a fondurilor materiale și financiare și creșterii volumului de beneficii — iar pe această bază, a resurselor pentru participarea oamenilor muncii la beneficii și pentru acțiuni sociale.

Dezvoltarea relațiilor economice internaționale ale României socialiste implică în activitatea de export un număr tot mai mare de unități din toate sectoarele productive. După exemplul întreprinderilor care au lansat chemările la întrecere, ele sînt datoare să-și centralizeze atenția asupra realizării integrale a produselor destinate exportului, la termenele prevăzute în contracte, de calitate corespunzătoare și cu competitivitate sporită pe piața externă.

Anul 1982 trebuie să marcheze în dinamica cincinalului un pas hotărît și de largă cuprindere sub raportul îmbunătățirii nivelului tehnic și calitativ al produselor. Linia de contact între cercetare și producție devine tot mai mult o zonă de întrepătrundere, în care se cere să se intensifice procesul de fuziune prin scurtarea ciclului laborator-fabricație, reflectată în accelerarea asimilării, modernizării, înnoirii și tipizării materialelor și produselor.

Colectivele autoare ale chemărilor la întrecere își fundamentează previziunile relative la creșterea peste plan a productivității muncii, pe programe concrete de mecanizare și automatizare, folosire rațională a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, organizarea superioară a producției și a muncii, mărirea ponderii personalului direct productiv, extinderea acordului global, a lucrului la mai multe mașini. Sînt făgașe bine cunoscute, dar care pot fi continuu și cu folos lărgite.

Adaptînd la specific acești parametri ai unei calități superioare a activității economice, unitățile din agricultură își propun depășirea producțiilor vegetale și animale prevăzute și, pe această bază, a planului de livrări la fondul de stat și a sarcinilor ce le revin din programele teritoriale de autoaprovizionare; cele din construcții-montaj — predarea la termen și execuția de bună calitate a obiectivelor industriale și agrozootehnice, a locuințelor și celorlalte lucrări; cele din transporturi — folosirea cu maximum de eficiență a mijloacelor de transport în condițiile unei stricte siguranțe și regularități a circulației; cele din cercetare-proiectare — finalizarea tuturor obiectivelor stabilite în plan și realizarea de noi obiective în concordanță cu cerințele și necesitățile actuale ale economiei naționale etc.

Răspunzînd chemărilor la întrecere, colectivele celorlalte unități din ramurile respective își asumă — în adunările generale ale oamenilor muncii, ce au loc în această perioadă — propriile angajamente, fundamentate pe programe unitare de măsuri pentru punerea în valoare a tuturor rezervelor de ordin material și uman de care dispune fiecare întreprindere, institut, cooperativă, centrală, consiliu unic agroindustrial.

Disciplina conștientă, creativitatea ca atribute ale autoconducerii muncitorești

ADUNĂRILE GENERALE trebuie să asigure afirmarea tot mai puternică a democrației și autoconducerii muncitorești, pentru întărirea răspunderii, disciplinei și ordinii în activitatea tuturor colectivelor de oameni ai muncii; ele trebuie să constituie adevărate foruri de conducere, în care să se discute și să se ia măsuri împotriva celor care nu-și îndeplinesc în mod corespunzător sarcinile încredințate în conducerea unităților respective.

Întregirea atribuțiilor sale — prin completările aduse Legii nr. 5/1978 — conferă celui mai înalt forum democratic de conducere din unitatea socialistă o viziune calitativ nouă asupra drepturilor și răspunderilor oamenilor muncii în tripla lor calitate de proprietari, producători și beneficiari. În această optică urmează să analizeze actualele adunări generale din unități, centrale industriale, consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste rezultatele activității din anul trecut și jaloanele celei din 1982 pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al XII-lea al P.C.R., a orientărilor și indicațiilor date de secretarul general al partidului la plenara din noiembrie a Comitetului Central și la cea a Consiliului Național al Oamenilor Muncii.

Esențial este, de aceea, ca în dezbateri să se aibă în vedere nu numai simplele cifre privitoare la modul în care au fost realizate în 1981 planul economico-social și bugetul de venituri și cheltuieli, ci fenomenele care au determinat nivelul — pozitiv sau nu — al acestor cifre, **conținutul calitativ** al expresiei cantitative. Numai conturând precis, până la origine, aceste fenomene pentru a determina care (și cum) trebuie încurajat și care stopat, numai comparând rezultatele obținute și obiectivele propuse cu posibilitățile reale, inclusiv cele latente, activul de conducere al adunării generale se va dovedi eficient.

În acest sens, se cere din partea consiliilor oamenilor muncii să asigure dării de seamă un caracter profund analitic, critic și autocritic, iar formulei îmbunătățite a programului unitar de măsuri o fundamentare riguroasă și o cuantificare precisă în ce privește efectele prezumate. Corelându-se esența acestor documente cu proiectul de angajamente în întrecere supus aprobării, adunarea generală va avea o **imagine sinoptică a lipsurilor care s-au manifestat, a ceea ce se întreprinde pentru eliminarea lor**

și pentru îndeplinirea noilor sarcini, a capacității de a ridica ștacheta performanțelor peste nivelul stabilit. Cînd această imagine de ansamblu va fi clară fiecărui participant, cînd acesta va întui reflectarea ei în microcomplexul locului său de muncă, nu vor lipsi contribuțiile la îmbunătățirea soluțiilor de principiu și de detaliu.

Adunarea generală nu este o reuniune administrativă, ci un **act politic al oamenilor muncii** conștienți de îndatoririle pe care le pune în fața lor partidul, conștienți de faptul că veniturile lor trebuie să aibă drept fundament mărirea continuă a producției și productivității muncii, reducerea cheltuielilor și ridicarea rentabilității generale a întreprinderii, buna gospodărire și apărarea patrimoniului acesteia. Ținînd seama de noile prevederi legale referitoare la atribuțiile, obligațiile și răspunderile ce revin personalului muncitor, la asigurarea exploataării corecte a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, problematica concretă a **întăririi ordinii și disciplinei la toate eșaloanele** apare ca o imperativă focalizare a dezbaterilor. Din analizele și propunerile făcute în cadrul acestora se vor putea desprinde elemente pentru revederea și reactualizarea regulamentelor de ordine interioară și de funcționare ale întreprinderilor și unităților în subordine, pentru stabilirea obligațiilor și răspunderilor la fiecare loc de muncă.

Exercitarea funcției adunării generale, de **control asupra activității consiliului oamenilor muncii** — întărită prin atribuirea de a confirma în funcție cadrele de conducere ale unității, președintele și vicepreședintele C.O.M. — trebuie să imprime dezbaterilor un **profund spirit partinic, revoluționar**. Disciplina și răspunderea sînt îndatoriri ce se amplifică puternic la nivelul organului de conducere colectivă, ținînd seama de rolul acestuia în îndeplinirea hotărîrilor de partid și de stat, ale adunării generale, în întărirea caracterului democratic al actului de conducere, în antrenarea comisiilor pe domenii, a consiliului de control muncitoresc, a tuturor oamenilor muncii la elaborarea, aplicarea și controlul îndeplinirii deciziilor.

Angajamentul în întrecere și celelalte hotărîri pe care le vor adopta adunările generale constituie, pentru colectivele unităților, programul de muncă pe un an. Un program care se impune să fie mobilizator prin **implicarea fiecărui om, prin cuprinderea fiecărei activități**, astfel ca etapele realizării lui să fie tot atîtea trepte solide în îndeplinirea integrală și depășirea planului, în dezvoltarea economică și socială a țării pe coordonatele trasate de partid.

Dan CONDREA

Reducerea consumului energetic

(Urmare din pag. 17)

de fertilizare. Structura dorită se produce direct din turnare, obținîndu-se o economie de energie electrică de 200 kWh pe tona de piese turnate. În programul de măsuri al întreprinderii se prevăzuse chiar introducerea acestei tehnologii de la care se aștepta în trimestrul I 1981, o economie de 192 MWh, dar ea nu a fost realizată decît în proporție de 50 la sută, principala cauză fiind calitatea necorespunzătoare a fontei de înaltă puritate. De asemenea, nu s-a experimentat încă posibilitatea executării unor repere direct din turnare, prin înlocuirea forjării; înlocuirea unei tone de piese forjate cu piese bune obținute direct din turnare, din oțel sau fontă cu grafit nodular, contribuie la reducerea consumului energetic cu cel puțin 40 la sută.

Repercusiuni energetice negative se înregistrează încă și datorită unor pierderi de aer comprimat. Circa o treime din energia repartizată întreprinderii este consumată pentru producerea aerului comprimat, în timp ce 6—7 la sută din acest prețios agent energetic se pierde pe la îmbinări sau prin spărături ale unor furtune. Această pierdere echivalează cu circa 500 000—600 000 kWh energie electrică irosită pe lună. Numai prin oprirea pierderilor de aer la strictul necesar și printr-o urmărire

zilnică a modului în care fiecare secție drămuiește acest agent energetic s-ar putea obține o economie de 300 MWh anual. Mai mult decît atît, reducerea consumului specific pentru producerea aerului comprimat, de la 0.089 la 0.0555 kWh/mc, prin folosirea turbocompresoarelor în locul compresoarelor cu piston conduce la o economie anuală de aproximativ 1 270 MWh.

O importantă eficiență prezintă și acțiunile privind **regenerarea nisipurilor de turnătorie**. La cele două mari întreprinderi brașovene, I.A. Brașov și „Tractorul”, se consumă anual peste 300 000 tone de nisip, pentru transportul cărora se apelează la 6 000 vagoane de 60 t fiecare. Zilnic, fac curse cu nisip ars zeci de camioane pentru a-l transporta la halda situată în afara întreprinderii.

Cu ajutorul a 10 instalații s-ar putea regenera, în timp de 40 de ani, întreaga haldă de nisipuri arse de la marginea municipiului Brașov. Aceasta ar necesita crearea unei întreprinderi cu aproximativ 100 de muncitori, urmînd ca unitățile care depozitează nisipuri arse în haldă să contribuie cu fonduri pentru exploatarea și întreținerea corespunzătoare a utilajelor de regenerare. Această întreprindere ar putea deveni furnizoare de nisip, urmînd, în cîțiva ani, să lucreze pe principiul autogestiei și autofinanțării.

Pentru început, sînt posibilități tehnice să se creeze o unitate de regenerare mai mică, pe rîul Timiș, de pildă, unde cantitatea de nisip adusă într-o zi de la turnătorie să fie regenerată. Transportul nisipului ars la instalația de regenerat s-ar putea efectua pe benzi sau pe cale pneumatică, reducînd transportul cu camioanele.

Din punctul de vedere al concepției și proiectării este terminată o astfel de instalație de regenerare mecano-pneumatică cu o capacitate de 10 tone pe oră pentru I.A. Brașov. Se așteaptă cuprinderea ei în planul de investiții și realizarea prin autodotare, astfel încît, începînd din anul 1982, să se poată beneficia de avantajele ei. Există posibilități să se regenereze, cu o singură instalație, 40 000 tone pe an, în două schimburi. S-ar putea ajunge chiar la acoperirea în proporție de 80 la sută a cantităților de nisip necesar întreprinderii, restul continuînd să fie adus de la carierele în exploatare. Împrospătarea lui repetată poate asigura totodată un ciclu interminabil al regenerării. Consumul de energie electrică al instalației de regenerat ar fi de 46 kWh pe tona de nisip regenerat, plus 0.5 mc aer comprimat necesar consumului unor părți ale instalației. Luînd în calcul și celelalte cheltuieli a reieșit că tona de nisip regenerat costă în jur de 60 lei față de 130 lei tona de nisip proaspăt adus din carieră. La un consum anual de peste 100 000 tone, s-ar obține o economie de aproximativ 5 milioane lei pe an.

TRATATUL DE ECONOMIE - obiectiv major al cercetării economice din țara noastră

UNUL DINTRE OBIECTIVELE MAJORE ale Programului integrat de cercetare economică pentru perioada 1982—1985 îl constituie elaborarea Tratatului de Economie.

Semnificațiile acestui obiectiv sînt multiple, iar realizarea lui va fi o înclinare a progreselor remarcabile ale gândirii și practicii economice, din perioada construcției socialismului în țara noastră.

Disponem în prezent de toate condițiile pentru organizarea și desfășurarea activității de elaborare a Tratatului de Economie.

Pe prim plan, remarcăm concepția novatoare, revoluționară a Partidului Comunist Român, a secretarului general — tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind analiza, sinteza și previzionarea proceselor economice contemporane, care a determinat dezvoltarea gândirii economice românești contemporane, originalitatea și profunzimea sa științifică, bazate pe cunoașterea exhaustivă a realităților, a raporturilor dintre general și particular, pe dezvoltarea contradicțiilor vieții economice și stimularea continuă a forțelor motrice ale progresului social-economic. **Contribuțiile creatoare** ale secretarului general al partidului — tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind etapele construcției socialismului, conținutul și direcțiile edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, creșterea economică și ridicarea calității vieții în socialism, perfecționarea mecanismului economic, a autogestunii economico-financiare — corespunzător cerințelor sistemului de legi economice obiective, dezvoltarea relațiilor economice dintre țările socialiste, contradicțiile economiei mondiale și noua ordine economică internațională, situează gândirea economică românească în deplinătatea valentelor sale științifice și, totodată, imprimă noi dimensiuni teoriei economice revoluționare universale contemporane.

În anii construcției socialismului, datorită politicii științifice a partidului nostru, privind pregătirea, perfecționarea și folosirea cadrelor necesare noii orînduirii, s-a format un puternic eșalon de economiști, care desfășoară activități complexe în domeniul practicii economice, în cercetare și în învățămînt, organic integrate în efortul unit al poporului pentru prosperitatea și ridicarea gradului de civilizație al țării. Este deosebit de important să

remarcăm că multe dintre aceste cadre au participat direct la viața economică din țara noastră în decursul întregii perioade de transformări revoluționare de după 23 August 1944, iar unele dintre acestea au o activitate mai îndelungată în domeniul științei și practicii economice revoluționare. Participarea acestor cadre la elaborarea Tratatului de Economie amplifică potențialul cercetării științifice privind analiza și sinteza proceselor economice interne și internaționale în derularea lor istorică și asigură valorificarea deplină a gândirii economice revoluționare și progresiste românești.

Se cuvine să se sublinieze, totodată, că în prezent dispunem de un bogat fond de lucrări economice, elaborate de cercetători, cadre didactice și specialiști din practica economică, care confirmă, pe deplin, capacitatea și experiența cercetării economice românești în analiza și prognoza proceselor economice contemporane, în dezvoltarea gândirii economice naționale și universale. În acest sens, este expresiv faptul că anual institutele și centrele de cercetări economice, în care desfășoară activitate continuă cercetători, cadre didactice și specialiști din unități productive și instituții de sinteză economică, elaborează cca 200 de studii și cercetări economice pe cele mai actuale teme ale teoriei și practicii economice, publică peste 50 de lucrări de sinteză economică și peste 500 de articole de specialitate, organizează sistematic dezbateri, colocvii și sesiuni științifice.

Dezbaterile organizate de Institutul Central de Cercetări Economice, în ziua de 13 noiembrie 1981, cu privire la conținutul Tratatului de Economie a reliefat unele concluzii esențiale pentru buna desfășurare a activității de elaborare a acestei lucrări.

În unanimitate s-a convenit ca tematica Tratatului să cuprindă principalele probleme ale teoriei și practicii economice ce fac obiectul întregului sistem al științelor economice.

De asemenea, s-a subliniat necesitatea ca originalitatea acestei lucrări să fie asigurată, în primul rînd, prin abordarea și analiza gândirii și practicii economice din țara noastră și evidențierea contribuției științei economice românești la progresul economic național, precum și la dezvoltarea gândirii economice mondiale contemporane.

Totodată, s-a apreciat ca în tematica

lucrării să se cuprindă cele mai importante școli și curente din gândirea economică mondială, din perioada de după cel de-al doilea război mondial — și, îndeosebi, din ultimele două decenii, să se facă o analiză comparată a acestora, să se abordeze principalele experimente și soluții din practica economică mondială —, să se evidențieze conținutul și trăsăturile esențiale ale politicilor economice din diferite țări.

Punîndu-se accentul pe analiza și sinteza principalelor procese economice contemporane vor fi evidențiate, totodată, tendințele acestora, precum și concluziile teoretice și practice privind evoluția în perspectivă a progresului economic național și mondial.

Suscitînd un deosebit interes, elaborarea unei asemenea lucrări, pe baza opiniilor exprimate de participanții la dezbateri, s-a convenit constituirea a trei colective, formate din cadre didactice și cercetători de prestigiu din țara noastră, care au conceput proiectele de tematică ale Tratatului de Economie. Publicăm aceste proiecte de tematică în suplimentul „Revistei economice”, în vederea participării unui cerc cît mai larg de specialiști la definitivarea sa cu sugestii și propuneri. Dorim să menționăm că supunerea dezbaterii publice a celor trei proiecte de tematică nu urmărește o ierarhizare a lor, fiecare dintre acestea avînd calități incontestabile. Dezbaterile are scopul de a cunoaște cît mai multe opinii care să contribuie la elaborarea unei lucrări de mare valoare științifică și utilitate practică, care să marcheze un progres în gândirea economică națională și universală.

Ne exprimăm convingerea că inițiativa Institutului Central de Cercetări Economice va fi susținută de toți lucrătorii frontului economic, cercetători, cadre didactice, specialiști din unități productive și instituții de sinteză economică. Adresăm, totodată, cordiale mulțumiri celor trei colective care au elaborat proiectele de tematică pe care le publicăm, precum și tuturor celor care vor participa la elaborarea acestei lucrări de mare răspundere și prestigiu pentru știința românească.

prof. univ. dr. Ioan V. TOTU

Director general
al Institutului Central de Cercetări
Economice

Al doilea colochiu național

Preocupări actuale în gândirea economică

ÎN ZILELE de 17 și 18 decembrie 1981 s-au desfășurat la București lucrările celui de-al II-lea Colochiu național „Orientări actuale în gândirea economică contemporană”, organizat de Institutul de Economie Socialistă, pe tema „Creșterea economică în etapa actuală”. Manifestarea — care a reunit cercetători și cadre universitare din București, Iași, Cluj-Napoca, Craiova, Timișoara și Galați — se înscrie în preocupările Institutului de Economie Socialistă de a asigura cadrul organizatoric adecvat unui larg schimb de idei asupra marilor probleme ale economiei lumii contemporane și ale economiei românești. „Dezvoltarea științei la nivelul cerințelor contemporane presupune — după cum sublinia secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu — deslășurarea unui larg schimb de opinii științifice, confruntarea deschisă a punctelor de vedere”.

Tematica colochiului s-a axat pe problema creșterii economice în etapa actuală care, după cum a subliniat în cuvântul de deschidere directorul științific al institutului, dr. Constantin Grigorescu, a căpătat în zilele noastre o importanță majoră. Ea se află în centrul politicilor și teoriei economice contemporane, în centrul strategiei partidului și statului nostru de trecere a României într-un nou stadiu — acela de țară socialistă mediu dezvoltată. De aceea, problema creșterii economice trebuie să stea și în centrul preocupărilor cercetării economice, ca astfel să se poată răspunde sarcinilor puse de partid în fața cercetării economice, a tuturor oamenilor de știință, de a-și uni eforturile în vederea creșterii contribuției științei la dezvoltarea generală a României. În spiritul acestei cerințe și în lumina contribuției creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu la dezvoltarea teoriei creșterii economice socialiste, a teoriei lichidării subdezvoltării și făuririi unui nou tip de relații internaționale, timp de două zile, în cadrul colochiului, au fost prezentate și dezbătute peste 40 de comunicări științifice consacrate unei largi game problematice: tipurile și factorii creșterii economice, rolul condițiilor externe, structura și dinamica creșterii, particularitățile creșterii și acțiunii diferiților factori, teoria economică și perspectivele creșterii etc.

Principala problemă a creșterii economiei românești în actuala etapă — problema trecerii de la dezvoltarea de tip extensiv la cea intensivă — au făcut, firese, obiectul atenției prioritare a participanților. În comunicarea „Considerații privind trecerea de la extensiv la intensiv în dezvoltarea economică-socială a R.S. României”, dr. D. Ciucur, dr. C. Popescu și H. Dragomirescu, referindu-se la evoluția raportului extensiv-intensiv, au apreciat că din punct de vedere logic și istoric se poate înregistra următoarea succesiune: extensiv — preponderent extensiv — preponderent intensiv și intensiv. În principal această evoluție este în dependență de dezvoltarea forțelor de producție: pentru o economie slab dezvoltată sau în curs de dezvoltare sunt specifice tipurile extensiv și preponderent extensiv de creștere, iar pentru stadiul mediu și dezvoltat, tipurile preponderent intensiv și intensiv. Pentru țara noastră, actualul cincinal înseamnă, în opinia autorilor, trecerea la o dezvoltare de tip preponderent intensiv, prin consolidarea elementelor calitative de până acum, elementele extensive fiind dimensionate în raport de necesitățile și posibilitățile economiei naționale.

În opinia prof. dr. I. Trăistaru, caracterul extensiv sau intensiv al factorilor creșterii economice este relativ, depinzând de condițiile concrete în care acești factori acționează. Dat fiind că între factorii intensivi și extensivi există o unitate dialectică, problema principală care se pune este de a asigura o îmbinare optimă în fiecare etapă, a acțiunii lor. Concluzia sa este că ar exista diferite modele ale acțiunii celor două tipuri de factori. „Fiecare țară trebuie să-și creeze propriul model. Nu există un model general valabil pentru toate țările și toate etapele dezvoltării lor, privind acțiunea factorilor intensivi și extensivi”.

Adâncind abordarea problemei factorilor de creștere, dr. Kiss Francisc a subliniat necesitatea examinării acestora prin prisma efectelor lor asupra unor procese și fenomene economice — cum sint: acumularea, evoluția structurii valorice a produsului social, formarea timpului de muncă necesar etc — ca și a ierarhizării lor în funcție de efectele propagate. Punctul de plecare al analizei trebuie să-l constituie corelația fundamentală a economiei: nevoi-resurse-producție, și cerințele legilor economice ce guvernează funcționarea economiei; dr. Kiss Francisc s-a referit la necesitatea stimulării și potențării factorilor calitativi de creștere, în vederea reducerii ponderii cheltuielilor materiale în produsul social. Aceeași concluzie se degajă și din comunicarea prezentată de dr. Angelica Vrabie, care, pornind de la clasificarea factorilor de creștere în funcție de locul și rolul lor în procesul creșterii, a încercat să determine cantitativ contribuția pe care doi dintre ei — forța de muncă, sub aspect cantitativ și calitativ, și potențialul material — au avut-o în creșterea economiei românești din ultimii 15—20 de ani.

Concentrându-și atenția asupra mecanismului reducerii ponderii cheltuielilor materiale în structura valorică a produsului social — apreciat de mai mulți autori drept criteriu major al creșterii intensive — prof. dr. Haralambie Niculescu a evidențiat caracterul nelinier, contradictoriu al efectelor acțiunii productivității muncii, pe de o parte, și valorificării superioare a materiilor prime, pe

de altă parte, asupra structurii cheltuielilor de muncă încorporată în marfă: modificarea structurii cheltuielilor în favoarea muncii materializate sau a muncii vii depinde de ritmicitatea separată a proceselor menționate.

Pornind de la opiniile exprimate în literatura economică asupra creșterii de tip extensiv și intensiv, în comunicarea sa *Vesile Pilat* preciza că în determinarea tipului de creștere și respectiv a gradului de intensivitate sau extensivitate a acesteia, nu se poate porni de la factori, adică de la inputurile sistemului, știut fiind că unii dintre aceștia nu sint (sau sint foarte aproximativ) cuantificabili, iar acțiunea altora este contradictorie, uneori nerelevantă. Astfel,

creșterea productivității muncii $\left(\frac{VN}{L}\right)$ poate implica o reducere a

eficienței producției sociale. Punctul de plecare trebuie să-l constituie outputul sistemului, caracterul intensiv sau extensiv al reproducției fiind determinat de dinamica pozitivă sau negativă a raportului dintre output (venit național) și întregul efort de muncă (vie și materializată) depus pentru obținerea lui. Analiza pe factori formatori a indicatorului obținut (care este de fapt indicatorul dinamicii eficienței producției sociale) va evidenția direcțiile prioritare de acțiune în vederea trecerii la o reproducție de tip intensiv.

Din mai multe comunicări s-a desprins faptul că importanța mecanismului economic rezidă în rolul său atît în creșterea calității structurii economiei și a factorilor de producție cit și — fapt esențial în actuala etapă de dezvoltare a economiei românești — în creșterea eficienței utilizării acestor factori. În comunicările prezentate, dr. Dumitru Roșian și dr. Ion Trășchescu evidențiau pe baza unor cercetări de teren rezervele de creștere a gradului de raționalitate și eficiență a utilizării resurselor materiale și de muncă existente. Aceluiași deziderat de eficiență valorificare a resurselor trebuie să-i slujească și continua perfecționare a conducerii întreprinderii socialiste, inclusiv a calității activității și comportamentului cadrelor de conducere. În comunicarea prezentată de dr. Gh. Macovei — rezultat al unei anchete în rîndul a peste o sută de subiecți (cadre de conducere) ca și al unor investigații teoretice — se apreciază rolul factorului uman în conducerea întreprinderii ca avînd o importanță majoră pentru manifestarea și valorificarea unor resurse în economia modernă cum sint inițiativa fiecărui om al muncii, creativitatea și capacitatea de adaptare.

Eficiența valorificării resurselor materiale și umane depinde, de asemenea, într-un înalt grad, de structura pe ramuri și în profil teritorial a economiei. Abordînd o serie de aspecte ale complexei relații industrie-agricultură în largă perspectivă istorică, cu referire și la țările în curs de dezvoltare, dr. Dan Popescu a relevat faptul că în condițiile în care dezvoltarea industriei a fost subordonată dobîndirii și consolidării dominației mondiale, — exemplul Angliei, de pildă — agricultura, această adevărată alma-mater a civilizației umane, a cunoscut un declin. Autorul a evidențiat necesitatea elaborării unor modele de dezvoltare a industriei și agriculturii în concordanță cu condițiile specifice din fiecare țară, subliniind atît precaritatea, efectele nocive ale imitațiilor în această privință, cit și imperativul dezvoltării celor două ramuri în armonie cu exigențele de economisire a resurselor și conservare a mediului.

Cercetarea raportului industrie-agricultură în profil teritorial pe exemplul României pune în evidență, arată I. Ghizdeanu, valoarea analitică a determinării tipologiei structurilor economice ale județelor — agrare, agrar-industriale, industrial-agrare și industriale. În ultimul deceniu se constată o importanță redusă numerică a grupelor extreme de județe — agrare și industriale — în beneficiul tipurilor intermediare. Această evoluție ce se va accentua în viitor reflectă atît politica de ridicare a nivelelor județelor rămase în urmă, cit și posibilitățile noi de creștere pe care le are agricultura în județele ce dispun de o industrie dezvoltată.

Un rol de primă importanță în procesul creșterii economice, și mai ales în trecerea la o reproducție de tip intensiv, revine progresului tehnic, implicînd activității de cercetare științifică. Evidențînd multiple conexiuni pe care cercetarea științifică le are cu toate sistemele economice și subliniind intensitatea crescîndă a efectelor sale, lector Al. Cioarnă a insistat asupra necesității determinării eficienței acesteia. În comunicarea sa autorul propune o metodologie de calculare a sporului producției industriale obținut pe baza progresului tehnic precum și a unui coeficient integral al eficienței activității de cercetare.

Dacă gradul de eficiență a valorificării factorilor de producție și de creștere depinde hotărîtor de mecanismul efectiv de funcționare a economiei, el depinde și de modul de folosire a sistemului de legi obiective ce acționează în economia socialistă aflată în etapa trecerii la un nivel mediu de dezvoltare, sistem de legi în care legea valorii, prin sistemul de prețuri, are o funcție esențială. Pornind de la această premisă, Cornelia Petreanu a argumentat teza conform căreia prețurile își pot îndeplini complexul de funcții prin care realizează reglarea proceselor economice în direcția optimizării lor, numai dacă, și în măsura în care, își îndeplinesc funcția de măsură a valorii, pledînd astfel pentru prețuri care să exprime valoarea —

cheltuielile de muncă socialmente necesare, respectiv atât condițiile de producție cât și structura cererii finale.

Un aspect nou al problemei eficienței factorilor de creștere — de o deosebită importanță practică — a fost adus în discuție de comunicările prezentate de dr. C. Grigorescu și E. Schmidt. Este de la sine înțeles faptul că stabilirea direcțiilor prioritare și elaborarea programelor concrete de dezvoltare a economiei presupune, ca etapă prealabilă, o cit mai exactă diagnoză a stării economiei, practic a nivelului și tendințelor mișcării factorilor de producție și eficienței utilizării lor. Aceasta impune perfecționarea continuă a metodelor de analiză. Având în vedere această cerință esențială, dr. Constantin Grigorescu, pornind de la importanța procesului investițional în creșterea economică, și implicit a necesității descifrării conținutului său calitativ, propune ca în determinarea și analiza investiției specifice la nivel macroeconomic și de ramură, să se utilizeze, pe lângă așa-numita metodă a anilor extremi, „metoda cumulării sporurilor” care asigură înlăturarea, într-o mare măsură, a influenței particularităților anilor extremi. Deosebit de utilă în analiza economiei capitaliste unde anii extremi pot coincide cu fenomene de depresiune, metoda se impune și pentru țările socialiste mai ales ca urmare a acțiunii unor factori aleatori externi (pe măsura creșterii gradului de participare la schimburile economice internaționale) care pot afecta, direct și indirect, atât dinamica investițiilor cât și sporul de venit național.

Aplicarea în paralel a celor două metode în analiza evoluției investiției specifice — la nivelul ansamblului economiei și principalelor sale ramuri — în România și alte țări socialiste — pune în evidență atât evoluțiile pozitive ale eficienței investițiilor în țara noastră comparativ cu alte țări, cât și rezervele importante de care dispunem prin creșterea ritmicității investițiilor și mai eficienta lor valorificare.

Eugen Schmidt și M. Popa, E. Petrescu, S. Constantinescu și M. Revnic, referindu-se la eficiența cu care creșterea se realizează în industrie (la nivel de ramură și întreprindere), au ridicat problema calității analizei, sensibil afectată de calitatea informației statistice privind indicatorii valorici. Urmărirea și analiza dinamicii indicatorilor valorici presupune, ca o condiție obligatorie, existența unor date comparabile. Or, statistica noastră actuală nu oferă întotdeauna date în prețuri comparabile cu metodologii unitare, pe o perioadă care să le asigure relevanța; recalculările efectuate de autori și corecturile propuse pentru unii indicatori au evidențiat necesitatea îmbunătățirii instrumentarului de exprimare și analiză a stării și dinamicii proceselor din economia națională, pentru asigurarea unei corecte fundamentări științifice a măsurilor de favorizare și stimulare a trecerii la o dezvoltare de tip intensiv.

Dat fiind rolul crescând al factorilor externi în dezvoltarea sistemelor economice naționale, problematica acestora a făcut obiectul multor comunicări. Evaluând critic principalele concepții și teorii privind comerțul internațional, prof. dr. C. Moisuc a insistat asupra necesității elaborării atât a unei teorii proprii economiei socialiste referitoare la relațiile economice externe cât și a unei metodologii de comensurare a impactului acestor relații asupra evoluțiilor naționale. Trăind problema contribuției cooperării economice internaționale la dezvoltarea economică, lector Sanda Arsene a subliniat necesitatea abordării atât globale cât și, mai ales, secvențiale, diferențiate, a acestui complex fenomen. Primul pas în această cercetare îl reprezintă, în opinia sa, elaborarea unei tipologie a acțiunilor de cooperare, respectiv gruparea și analiza acestora atât după criterii formale cât și, mai ales, în funcție de caracterul, intensitatea și amploarea impactului lor — direct și indirect — asupra creșterii economice.

Problematica relației între creșterea economică și atragerea de resurse externe pentru finanțarea dezvoltării a fost abordată de dr. E. Dijmărescu și Mugur Isărescu, care au relevat că acest raport poate fi optimizat cu atât mai ușor, cu cât întregul mecanism economic funcționează mai corespunzător. Totodată, au fost subliniate aspecte legate de nivelul ridicat al dobânzilor pe piața financiară, implicațiile acestora asupra posibilităților de creștere a economiilor în curs de dezvoltare.

Evidențind faptul că circumstanțele recente ale economiei mondiale au determinat un interes crescând pentru analiza modului în care se realizează echilibrul extern al fiecărui complex economic național în parte, Daniel Dăianu a tratat în comunicarea sa principalele coordonate ale problematicii privind mecanismele de echilibrare a balanței de plăți. Pornind de la abordările teoretice tradiționale de sorginte keynesistă — teoria multiplicatorului și teoria absorbției — el a relevat caracteristicile curentului monetarist ce s-a conturat în anii '70. Aceasta i-a permis sublinierea legăturii existente între gradul de monetarizare și de deschidere a unui spațiu național, natura proceselor economice interne, pe de o parte, și numărul și eficacitatea instrumentelor politicii de realizare a echilibrului extern pe de altă parte.

Mai multe comunicări au fost consacrate analizei rolului relațiilor economice externe în dezvoltarea economică a țărilor în curs de dezvoltare, a modalităților de potențare și valorificare a efectului lor benefic. Dr. Aurel Ghibușiu a analizat critic principalele orientări în strategia dezvoltării din țările în curs de dezvoltare — strategiile bazate pe promovarea exporturilor, pe substituirea importurilor și strategiile dezvoltării autocentrate — apreciind că experiența de până acum a țărilor în curs de dezvoltare evidențiază faptul că aceste strategii nu trebuie privite ca alternative, ci complementare, imbinându-se armonios factorul intern cu cel extern, în funcție de particularitățile economice și sociale ale fiecărei țări.

Problematica rolului strategiei internaționale de sprijinire a eforturilor țărilor în curs de dezvoltare pe calea accelerării dezvoltării lor economice și sociale — strategie consacrată în programul celui de-al Treilea Deceniu al Națiunilor Unite pentru dezvoltare — a fă-

cut obiectul comunicării dr. George Marin. El a subliniat relația de strinsă interdependență dintre efortul propriu pentru asigurarea unor ritmuri mai înalte de creștere și ansamblul complex de factori externi ce țin de acțiunea plurivalentă a comunității internaționale, respectiv țări și instituții. Autorul a prezentat pe larg pozițiile partidului și statului nostru, contribuția originală și creatoare a președintelui României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu privind definirea conceptului și relevarea căilor de instaurare a unei noi ordini economice internaționale.

În același cadru, dr. Victor Duculescu s-a oprit pe larg asupra importanței esențiale pe care o are factorul politic în procesul re-azezării pe baze noi a relațiilor economice mondiale. Unitatea indisolubilă dintre economic și politic — caracteristică definitorie a lumii de astăzi — face ca instaurarea unei noi ordini economice internaționale să fie concepută și ca o operațiune politică.

Problemei dezarmării — condiție și componentă a așezării efective pe noi baze a relațiilor dintre state și în același timp premisă a rezolvării multora din problemele cu care omenirea este confruntată — i-au fost consacrate comunicările prezentate de prof. dr. Ion Bulborea și de Valerian Candelă împreună cu C. Creiveanu și S. Toma. Analizând critic o serie de concepții occidentale care justifică cheltuielile militare, în comunicări s-a subliniat faptul că dezarmarea constituie un important factor de creștere și dezvoltare economică, atât ca urmare a posibilității de a transfera fonduri și potențial științific din industria de război în economia civilă, cât și datorită influenței benefice pe care creșterea stabilității politice ar putea să o determine asupra relațiilor economice dintre state.

Un loc important în cadrul colocviului a revenit analizei diferitelor concepții și teorii legate de problematica creșterii economice. În contextul reorientărilor și restructurărilor continue din teoria economică occidentală, generate de realitățile economice mai mult ca oricând bulversate în ultimele decenii postbelice, dr. Sorica Sava a analizat în comunicarea sa principalele teze și idei ale „Noii școli de la Cambridge” considerată ca reprezentând cel mai modern curent de orientare nekeynesistă. Această apreciere are în vedere, pe lângă caracterul pragmatic al investigațiilor, mai ales modificarea ipotezei keynesiste a funcționării economiei într-un cadru național mai mult sau mai puțin închis. Autoarea sublinia că pentru preocupările de adevărate a teoriilor lor la condițiile noi de largire și diversificare a interdependențelor economice dintre state sint semnificative studiile elaborate de o serie de economiști englezi, privind impactul economiei mondiale asupra evoluțiilor economiilor naționale. În acest sens în comunicare se analizează una din concluziile principale — cu valoare prognostică — ale investigațiilor acestor economiști, anume că în următorii ani și chiar pe o perioadă mai îndelungată, procesul creșterii în diversele țări ale lumii va continua să fie influențat de cele șase situații — restricții ale creșterii economiei mondiale și care vor trebui să constituie domenii de acțiune prioritare ale statelor prin măsuri de politică economică: dezechilibrul energetic, excedentele comerciale, respectiv de capital ale țărilor membre O.P.E.C., deficitul țărilor neproducătoare de petrol, mai ales ale celor în curs de dezvoltare, agravarea inflației și recrudescența protecționismului în țările occidentale.

Problema previziunilor privind creșterea economică și în primul rând a consistenței lor, a făcut și obiectul comunicării prof. dr. Ion Lupu, care, după ce a analizat pe larg structura logică și coerența funcțională a celor trei modele utilizate la elaborarea ultimelor planuri cincinale franceze — F.I.F.I., D.M.S. și PROPAGE — relevându-le valențele cognitive, se opreste asupra conținutului lor social și funcției ideologice, respectiv asupra caracterului concepției ce a stat la baza lor. Dealtfel, discrepanțele dintre prognoze și dinamica efectivă a economiei relevă limitele gândirii economice burgheze generate tocmai de conținutul său de clasă.

Aceste limite sint evidențiate și în comunicarea privind teoriile asupra pieței muncii și șomajului în capitalismul contemporan, a dr. Gheorghe Răboacă. Relevând faptul că teoria keynesistă a șomajului și practica intervenționismului statal pe care a inspirat-o nu a dat rezultatele așteptate, autorul subliniază că nici orientările cele mai noi din gândirea economică burgheză nu oferă soluții viabile. Inspirându-se din arsenalul gândirii economice clasice, neoclasică și neoliberală, „noii economiști” consideră că salariile ar trebui să se reducă până la acele niveluri care să permită micșorarea șomajului și să asigure ocuparea deplină a forței de muncă. Așa cum se conchide în comunicare, soluțiile preconizate de „noii economiști” marchează un regres chiar față de gândirea lui Keynes.

Pornind de la critica făcută de gânditorii de orientare democratică și socialistă din perioada postbelică viziunii tehnocrate („economiste”) despre creșterea economică, care bazându-se pe analiza raporturilor funcționale dintre variabilele implicate în acest proces acordă prioritate aspectelor tehnico-economice ale creșterii, prof. dr. Sultana Sută-Selejan a urmărit procesul de afirmare a unui tot mai pronunțat spirit umanist în teoriile creșterii economice din ultimele două decenii. Această problemă a fost avută în vedere atât în ce privește teoria și practica economică din țările socialiste, cât și în ce privește viziunea promotorilor „unui nou fel de dezvoltare (another development) din țările în curs de dezvoltare, din țările dezvoltate, inclusiv din cadrul unor instituții și organisme internaționale (O.N.U., UNESCO, O.N.U.D.I., U.N.I.T.A.R., I.F.D.A. etc.) sau fundații științifice naționale și internaționale. În comunicare s-a insistat asupra unei probleme centrale analizate de promotorii acestei viziuni asupra creșterii economice și anume: rolul structurilor social-economice și politice concrete din diferite tipuri de țări (inclusiv din economia mondială) în desfășurarea creșterii economice și implicațiile sociale imediate și de perspectivă ale diferitelor tipuri de creștere economică.

(Continuare în pag. 26)

3

Politica P.C.R. de perfecționare continuă a relațiilor de producție

CONTINUĂM publicarea consultațiilor în sprijinul candidaților la concursul de admitere în învățământul economic superior. Din dorința de a le spori eficiența, aceste consultații, elaborate de cadre didactice de specialitate din învățământul liceal și superior, sub egida Direcției științelor sociale din Ministerul Educației și Învățământului nu se vor mai referi la întreaga temă prevăzută în programă, ci

vor aprofunda aspectele mai dificile ale temei respective.

Potrivit prevederilor programei de economie politică pentru concursul de admitere în învățământul superior în anul 1982, tema 3: „Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție” cuprinde 4 puncte: 1. Proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție și formele ei; 2. Calitatea oamenilor

muncii de producători, proprietari și beneficiari ai bunurilor create; 3. Apărarea și dezvoltarea proprietății obștești; 4. Politica P.C.R. de perfecționare continuă a relațiilor de producție. Toate aceste puncte sînt obligatorii pentru cei care se pregătesc în vederea participării la concursul de admitere din anul 1982. Consultația de față se referă numai la punctul 4.

Necesitatea obiectivă a perfecționării relațiilor socialiste de producție

PERFECȚIONAREA relațiilor de producție socialiste reprezintă un proces obiectiv, impus de cauze care se află în afara conștiinței și voinței oamenilor. În rîndul acestor cauze se înscriu înainte de toate:

a) acțiunea legii concordanței relațiilor de producție cu caracterul, nivelul și structura forțelor de producție;

b) existența și manifestarea unor contradicții în însuși sistemul relațiilor economice.

Așa cum preciza secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „odată cu dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție în țara noastră se creează necesitatea obiectivă a perfecționării continue a relațiilor de producție, care exercită la rîndul lor un important rol dinamic în avîntul economic, în valorificarea marilor resurse și posibilități ale societății noastre, în maturizarea superiorității noii orînduirii.”

Reflectînd veridic practica socială, știința a demonstrat că forțele de producție constituie conținutul producției sociale, iar relațiile de producție — forma economico-socială a acesteia. Aceasta înseamnă că relațiile de producție reprezintă forma economico-socială de existență, funcționare și dezvoltare a forțelor de producție care, la rîndul lor, sînt factorul hotărîtor și determinant al progresului societății umane. În același timp, forțele de producție sînt elementul cel mai dinamic al modului de producție. Dezvoltarea mai rapidă a forțelor de producție creează anumite neconcordanțe și contradicții între ele și relațiile sociale de producție rămase în urmă. Asemenea neconcordanțe și contradicții se pot adînci și agrava dacă nu sînt rezolvate la timp și se transformă într-un factor de frînare a progresului economico-social. Rezolvarea contradicțiilor care se creează în felul acesta, înlăturarea neconcordanțelor care apar, impun, cu necesitate, perfecționarea relațiilor de producție. Pe această cale se restabilește și se menține concordanța dintre cele două elemente componente ale modului de producție, aceasta fiind una din condițiile cele mai importante ale echilibrului și stabilității economiei. Atîta timp cît relațiile de producție se află în concordanță cu forțele de producție ele îndeplinesc rolul de motor al dezvoltării acestora din urmă.

În legătură cu necesitatea soluționării contradicțiilor din interiorul sistemului relațiilor economice, trebuie subliniat că perfecționarea continuă a relațiilor de producție constituie una din căile principale de rezolvare a contradicțiilor ce apar între interesele generale ale societății, interesele unității economice și interesele personale. În acest sens, are o mare importanță faptul

) Nicolae Ceaușescu. Raport la Conferința Națională a P.C.R. din 6 decembrie 1987; în volumul „România pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste”, vol. 2, Ed. politică, București, 1968, p. 521 (sublinierile noastre A.N.)

că dezvoltarea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție determină perfecționarea relațiilor dintre unitățile economice, dintre acestea și statul socialist, ca și dezvoltarea legăturilor economice dintre clasele și păturile sociale ale societății socialiste.

Conținutul și direcțiile principale ale perfecționării

PERFECȚIONAREA relațiilor de producție constituie un proces complex care își găsește expresia în îmbogățirea permanentă a conținutului acestor relații, în maturizarea lor pe măsura dezvoltării forțelor de producție, în accentuarea concordanței relațiilor de producție cu starea forțelor de producție.

În socialism perfecționarea relațiilor de producție reprezintă un proces preponderent conștient, care se înlățește planificat de către societate, pe baza politicii economice a partidului.

În concordanță cu orientările cuprinse în Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism, cu hotărîrile celui de al XII-lea Congres al partidului, perfecționarea relațiilor de producție se desfășoară în următoarele direcții principale:

— perfecționarea relațiilor nemijlocite de producție și, în primul rînd, dezvoltarea concentrării, specializării, combinării și cooperării producției, în concordanță cu progresul tehnicii și tehnologiei de fabricație, cu cerințele majore ale afirmării revoluției tehnico-științifice contemporane, ale adîncirii diviziunii muncii sociale și ale sporirii eficienței activității economice;

— promovarea consecventă și fermă a principiilor socialiste de muncă și repartiție, legarea organică a retribuției de cantitatea și calitatea muncii prestate și rezultatele obținute;

— perfecționarea relațiilor de schimb ce se statornesc în interiorul unităților economice, între unitățile economice, între acestea și statul nostru socialist ca și a relațiilor de schimb între România și celelalte țări ale lumii;

— îmbogățirea conținutului și creșterea rolului relațiilor economico-financiare și de credit în funcționarea și dezvoltarea economiei naționale;

— perfecționarea relațiilor sociale de consum;

— perfecționarea relațiilor, formelor, metodelor și a activității de conducere științifică, de planificare și organizare a vieții economico-sociale la macro și microscară, în toate sectoarele de activitate, adîncirea, îmbogățirea conținutului, perfecționarea cadrului instituțional-organizatoric al democrației economice socialiste.

Perfecționarea relațiilor de producție determină extinderea cîmpului de manifestare și intensificarea acțiunii legilor economice ale socialismului. În acest sens se impune, ca o necesitate obiectivă adîncirea continuă a rolului factorului conștient, creșterea rolului conducător al partidului comunist în calitatea sa de stat major al societății românești, de centru vital al întregii națiuni. Totodată, crește rolul poporului, al colectivelor de oameni ai muncii, al fiecărui membru activ al societății, în asigurarea progresului material și spiritual.

Dezvoltarea continuă a proprietății socialiste

PROPRIETATEA SOCIALISTĂ asupra mijloacelor de producție constituie sursa propășirii materiale și spirituale a întregului popor. De aceea, partidul și statul nostru acționează statornic pentru consolidarea și dezvoltarea ei. Consolidarea și dezvoltarea proprietății socialiste își găsește expresia în :

● creșterea volumului, modificarea structurii, îmbunătățirea și creșterea utilității obiectului proprietății socialiste ;

● amplificarea legăturilor ce se stabilesc între membrii societății socialiste, între colectivele de oameni ai muncii, între acestea și statul socialist în legătură cu însușirea deplină, dispoziția, posesiunea și folosirea mijloacelor de producție și a rezultatelor producției ;

● adâncirea gradului de socializare a proprietății socialiste ;

● amplificarea interacțiunii dintre proprietatea socialistă a întregului popor și proprietatea socialistă cooperatistă, apropierea treptată și consolidarea unităților.

Prin aplicarea consecventă a politicii partidului, țara noastră a asigurat în anii socialismului creșterea în ritm înalt, diversificarea structurii și ridicarea parametrilor calitativi ai obiectului proprietății — mijloacele de producție și bunurile de consum. În perioada 1950—1980, produsul social al țării a crescut de 15 ori, iar fondurile fixe de 8,27 ori. Totodată, s-a modificat radical structura acestora, prin creșterea mult mai accelerată a părții lor active și prin ridicarea nivelului lor calitativ. De asemenea, a avut și are loc un **proces de optimizare a gradului de concentrare a producției** pe baza unor criterii riguroase de ordin economic și social, precum și repartizarea tot mai judicioasă a mijloacelor de producție în profil teritorial.

Dezvoltarea democrației economice

RELAȚIILE de producție socialiste sînt, prin natura și conținutul lor, profund democratice și umaniste. Ele sînt relații de colaborare tovarășească și ajutor reciproc. De aceea, dezvoltarea relațiilor socialiste determină în mod necesar **adîncirea democrației economice**, extinderea ariei ei de cuprindere, perfecționarea cadrului instituțional-organizatoric de manifestare și îmbogățirea conținutului ei.

În țara noastră, oamenii muncii sînt proprietarii colectivi, deci proprietarii bunurilor întregului popor, producători socialiști asociați, participanți activi la conducerea și organizarea vieții economico-sociale, precum și beneficiari ai roadelor muncii comune. Aceste atribute, care definesc statutul nou al oamenilor muncii în socialism, sintetizează atât cauzele și condițiile democrației socialiste cît și esența ei. Caracterul proprietății socialiste de stat asupra mijloacelor de producție, unirea

Preocupări actuale în gîndirea economică

(Urmare din pag. 24)

Analiza critică a încercărilor teoretice de reabilitare a capitalismului a făcut obiectul comunicărilor elaborate de *V. Candelă*, *C. Creiveanu* și *E. Ionescu*. În contextul regîndirii conceptului de creștere economică în teoria occidentală, *Eufrosina Ionescu* se oprește asupra concepției lui *L. Stoleru* privind „creșterea moderată”, respectiv aspirații cantitative mai moderate cu accent relativ mai mare pe progresul calității vieții. Se apreciază luciditatea cu care economistul francez sustine necesitatea modelării creșterii în țările industrial dezvoltate, concomitent cu accelerarea ei în țările în curs de dezvoltare ca o modalitate de ieșire din situația actuală de criză a lumii occidentale — proces conceput dealfel pe fondul interacțiunii factorilor interni și externi ai dezvoltării, al instaurării unui nou climat în relațiile economice internaționale.

Marina Rudăreanu s-a ocupat în comunicarea sa de importanța acordată infrastructurii sociale ca factor de creștere în gîndirea economică din spațiul latino-american. Incluziunea în strategiile de dezvoltare — elaborate la nivel național și internațional — a unor mai largi acțiuni de planificare teritorială și de dezvoltare a infrastructurii sociale apare ca o condiție esențială pentru valorificarea resurselor acestor țări și accelerarea creșterii lor economice. În comunicarea susținută de *V. Candelă* și *C. Creiveanu* au fost prezentate unele aprecieri recente asupra evoluției economiilor din țările arabe în ultimul deceniu.

Rezolvarea problemelor complexe din economia mondială ca și din fiecare economie națională ridică în fața științei economice sarcini noi care reclamă reconsiderări și dezvoltări ale optiilor consacrate. Unele din principalele direcții previzibile ale dezvoltării viitoare a științei economice, avansate în literatură, au fost analizate de *Lucia Mihăilescu*. Se relevă astfel opinii în favoarea abordării interdisciplinare, viziunii pe termen lung, accentul pe cercetări empirice și microeconomice ; redefinirea problematicii dezvoltării, a criteriilor de eficiență și optim pe baza unei abordări

calității de proprietar și de producător în una și aceeași persoană, generează necesitatea participării active a tuturor oamenilor muncii la conducerea și organizarea întregii vieți economico-sociale. Tocmai acest adevăr l-a avut în vedere secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, atunci cînd sublinia că **esența democrației socialiste constă în participarea tuturor claselor și categoriilor sociale, începînd cu clasa muncitoare la conducerea vieții politice și economice, la înlăturarea politicii interne și externe.**

Superioritatea democrației noastre socialiste asupra oricărei forme a democrației burghize decurge din adevărul că ea presupune lichidarea inegalităților de ordin economic și social, a exploatării și dominației omului de către om ; că ea se sprijină pe relații noi, cu adevărat echitabile, relații de colaborare și ajutor reciproc, care fac necesară participarea de drept și de fapt a oamenilor muncii, a întregului popor la conducerea treburilor țării și în aceea că societatea asigură cadrul instituțional necesar pentru această participare.

Prin grija partidului nostru, în prezent în România dispunem de **un cadru organizatoric, democratic, unic în felul său**, bazat pe proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție, în care oamenii muncii hotărăsc în deplină cunoștință de cauză asupra politicii interne și externe a țării, asupra vieții și viitorului lor. Aceasta înseamnă că exercitarea dreptului de a participa la actul de conducere, presupune **participarea activă la fundamentarea și adoptarea deciziilor de conducere, atașamentul total față de societate, înaltă responsabilitate politică, profesională și socială, manifestarea pleneră a inițiativei creatoare.**

Dezvoltarea și adîncirea democrației economice presupune, așa cum a subliniat secretarul general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, **creșterea rolului conducător al partidului nostru**, sporirea responsabilității și rolului organismelor colective naționale, împletirea tot mai pronunțată a activității organismelor de stat și a noilor organisme democratice, ridicarea rolului adunărilor generale, al Consiliilor oamenilor muncii și al organismelor acestora, precum și al organizațiilor de masă și obștești.

Perfecționarea relațiilor de producție în pas cu progresul forțelor de producție, cu desfășurarea actualei revoluții tehnico-științifice, menținerea și accentuarea concordanței relațiilor de producție cu caracterul, nivelul și structura forțelor de producție, extinderea și adîncirea democrației socialiste în general, a celei economice în special, deschid un cîmp larg inițiativei creatoare a maselor de oameni ai muncii, reprezintă factori de primă importanță ai progresului material și spiritual al întregii societăți.

prof. dr. Aurel NEGUCIOIU

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

globale, în viziune sistemică, cu luarea în considerare a caracterului de sistem deschis și dinamic al economiei sînt apreciate a fi coordonatele centrale ale înnoirii economice.

În problematica raportului dintre creștere, progres și civilizație, *Aurelian Dochia* a subliniat faptul că în capitalism, dintr-o necesitate internă a sistemului, creșterea economică a fost în mod fals identificată cu ideea de progres general uman, identificare deopotrivă generatoare și generată de o gravă deformare, respectiv de procesul instrăinării ființei umane în această orînduire. În lumea contemporană însă, marea de imense decalaje economice, problema ritmurilor de creștere nu poate fi pusă în mod abstract. Creșterea economică mai rapidă constituie o necesitate vitală pentru țările rămase în urmă, iar sprijinirea eforturilor de dezvoltare ale acestor state devine o condiție pentru realizarea unei creșteri adecvate aspirațiilor fundamentale ale întregii colectivități umane.

Totodată, au fost prezentate și unele comunicări de analiză a unor aspecte particulare ale creșterii economice : mobilitatea forței de muncă privită ca sistem (*D. Mihalcea*), rolul gospodăriilor populației în creșterea producției agroalimentare (*dr. M. Bota*), robotica — una din trînzurile de viitor ale evoluției industriale (*V. Candelă*, *S. Marinescu*, *M. Pedimonte*, *S. Lemac*), structurile sociale de impact în optica relației dintre oras și sat (*dr. V. Constantinescu*, *P. Grigorescu*, *S. Toma*).

★

PRIN VARIETATEA PROBLEMATICA și marea actualitate teoretică, practică, politică și ideologică a comunicărilor și dezbaterilor, prin riguroasa științifică și spiritul de înaltă exigență ideologică în care s-au desfășurat, lucrările celui de-al doilea Coloquiul național consacrat orientărilor actuale din gîndirea economică contemporană, organizat de Institutul de Economie Socialistă, au constituit o reușită. Ele au contribuit la crearea unui cadru favorizant pentru o cît mai largă mobilizare a frontului gîndirii economice românești în abordarea multilaterală a uneia dintre problemele cele mai importante ale teoriei și practicii economice — problema creșterii.

Escaladarea cursei înarmărilor — factor de destabilizare a economiei mondiale

CURSA IRAȚIONALĂ a înarmărilor — ultimele estimări ale bugetului militar mondial indică pentru anul 1981 o cifră record de 550 miliarde dolari — așa cum se subliniază în vibrantele apeluri pentru dezarmare și pace adoptate în țara noastră la inițiativa președintelui Nicolae Ceaușescu — reprezintă nu numai o gravă ipotecă asupra viitorului planetei, ci și o permanentă scontare a prezentului, un împovăraător tribut pe care omenirea, toate popoarele sînt silit să-l plătească în contul absurdului și al violenței.

Statisticile internaționale furnizează date edificatoare în acest sens: 5—8 la sută din resursele globului sînt sustrate anual din circuitul activităților productive pentru înarmări; 50 de milioane de oameni sînt angajați direct sau indirect în activități militare, 500.000 din aceștia reprezentînd personal de înaltă calificare, adică 20 la sută din cercetătorii și inginerii globului; producția industrială totală cu caracter militar, estimată pentru anul 1980 la 127—145 miliarde dolari, devansează de cîteva ori producția agricolă a țărilor în curs de dezvoltare cele mai sărace; comerțul cu arme (de peste 35 miliarde dolari în 1980) întrece substanțial volumul ajutorului extern pentru dezvoltare.

Surse de inflație pentru economia mondială

CU DEPLIN TEMEI, în Raportul privind relația dezarmare-dezvoltare, alcătuit de un grup internațional de experți și supus dezbaterii ultimei sesiuni a Adunării Generale

a O.N.U. (documentul A/36/356) se sublinia că între cursa înarmărilor și obiectivele noii ordini economice internaționale există o contradicție ireductibilă, o incompatibilitate de esență. Escaladarea cursei înarmărilor constituie, deci, un obstacol major pentru statornicirea unui climat economic mondial corespunzător cerințelor de prosperitate și progres ale popoarelor, se înscrie printre factorii agravanți ai perturbărilor și crizelor care marchează viața economică internațională din ultimul deceniu.

În acest context, în literatura de specialitate se demonstrează cu argumente teoretice și empirice **caracterul inflaționist al cheltuielilor militare** — sursă de accelerare a procesului de creștere a prețurilor pe plan internațional, cu profunde repercusiuni negative asupra stabilității sistemului financiar-valutar, a întregii economii mondiale.

Într-adevăr, bugetele militare ridicate generează continuu presiuni inflaționiste în economia capitalistă, pe de o parte datorită decalajului dintre cererea globală sporită (ca urmare a comenzilor de armament) și oferta de bunuri și servicii de utilitate socială reală („inflație prin cerere“) și pe de altă parte datorită modului specific, extraconcurențial, al fixării prețurilor și stabilirii cotei de profit în sectorul militar („inflație prin costuri“). Conform aprecierilor unui studiu privind înarmările și inflația, citat în documentul O.N.U. mai sus amintit, într-un mare număr de țări din Europa occidentală ritmul inflației în sectorul militar a depășit semnificativ ritmul pe ansamblul economiei.

Totodată, industria de armament — mare consumatoare de resurse (11 la sută din consumul total de cupru, 8 la sută din cel de plumb, 5 la sută din cel de minereu de fier, 6,3 la sută din cel de nichel etc.) — reprezintă un factor favorizant al creșterii prețurilor la produsele de bază pe care le utilizează în procesul său de producție, alimentînd astfel inflația internă și internațională prin costuri. Tocmai de aceea nivelele record ale creșterii prețurilor din deceniul trecut sînt imputabile în bună măsură escaladei cursei înarmărilor. Datele O.N.U. indică pentru intervalul 1970—1980 o creștere a prețurilor de consum de peste 2 ori în S.U.A. (unde cheltuielile militare reprezentau 5—6 la sută din P.N.B.), de 3,6 ori în Marea Britanie (cheltuielile militare 4—5 la sută din P.N.B.), de 2,5 ori în Franța (ponderea cheltuielilor militare în P.N.B. de circa 4 la sută).

Țările cu bugete militare ridicate devin adevărate focare inflaționiste pentru economia mondială determinînd, prin diferite căi de transmitere externă a perturbărilor, exacerbară creșterii prețurilor pe plan mondial. Comerțul cu arme reprezintă fără îndoială un asemenea „vehicul“ internațional al inflației ca urmare a prețurilor excesive, cu caracter monopolist, ale materialului militar, a condițiilor înrobitoare de plată, mascate de cerința confidențialității, de secretul care înconjoară tranzațiile cu armament.

Se poate considera că prețul armamentului este practic un „preț de transfer“ care are rolul de a recupera pe seama importatorilor, costurile ridicate și rentabilitatea scăzută a producției militare, transmișîndu-se în același timp, prin „marja de profit“ un procent suplimentar de inflație în economia importatoare. În aceasta își găsește explicația, în parte, faptul că în unele țări în curs de dezvoltare creșterea prețurilor a înregistrat valori extrem de înalte, că în general, rata inflației în lumea a treia este mult mai ridicată decît în țările capitaliste dezvoltate (în 1979 și 1980 creșterea medie anuală a prețurilor a fost în țările în curs de dezvoltare de 20—30 la sută față de 9—12 la sută în țările occidentale).

În practică se încearcă atenuarea efectului inflaționist al cheltuielilor militare printr-o politică de reducere a bugetare în alte sectoare, menită să conducă, prin diminuarea cererii reale de bunuri și servicii, la limitarea presiunilor inflaționiste prin cerere. Or, aceasta înseamnă renunțarea în favoarea producției de armament (care nu se concretizează în valori de întrebuintare sociale) la o serie de programe economice și sociale de utilitate reală — expresie concretă a costului în termeni de bunăstare a cheltuielilor de înarmare.

Subvenționarea perpetuării decalajelor

EXPERIENȚA ultimelor decenii relevă — atît în țările dezvoltate cît și în cele în curs de dezvoltare — în cadrul implicațiilor negative ale escaladei cursei înarmărilor și **tendința de dezechilibrare a balanțelor de plăți**, crearea de puternice presiuni asupra componentei sale de „cheltuieli“, cu consecințe destabilizatoare pe plan intern și internațional.

În cazul țărilor mari producătoare de arme, deficitul

bugetar este de obicei corelat cu un deficit al balanței de plăți, după o relație cu atât mai strinsă cu cât în economia respectivă se manifestă și alți factori de natură inflaționistă, cu acțiune depresivă asupra conturilor curente cu străinătatea. În plus, cheltuielile militare făcute peste graniță (pentru instalarea și întreținerea bazelor militare, cheltuieli cu forțele militare staționate în străinătate) constituie un factor direct de deteriorare a situației balanței de plăți. Este semnificativă în acest sens evoluția balanței de plăți a S.U.A., în a doua jumătate a deceniului șapte — perioada masivelor cheltuieli militare ocazionate de războiul din Vietnam — care a reprezentat una din cauzele nemijlocite ale crizei dolarului și a întregului sistem monetar occidental.

Dar incidența bugetului militar asupra cursurilor valutare se manifestă nu numai direct, de exemplu prin criza de încredere în dolar care a dus la dubla devalorizare a monedei americane și la abandonarea regulilor stabilite la Bretton Woods, ci și indirect, prin costul tot mai ridicat al politicii valutare în fața presiunilor destabilizatoare, intensificate de tendințele speculative manifestate pe piață. Reflexul valutar al bugetelor militare ridicate este reprezentat și de restricțiile politicii de stabilizare a cursului valutar, de compensare a fluctuațiilor de piață, prin mijloace economico-financiare. Pe de altă parte, însăși accentuarea insecurității și a riscului în tranzacțiile externe — ca urmare a implicațiilor negative ale bugetului militar asupra „stabilizatorilor automați” ai economiei de piață — impune un considerabil efort, tradus în costuri economice reale.

În acest context, în explicarea procesului de întărire a cursului dolarului din ultimii doi ani în condițiile unei noi majorări a bugetelor militare, trebuie să avem în vedere politica de rigurozitate monetară promovată de actuala Administrație, practica creditului scump a principalelor bănci americane, precum și reacția „psihologică” a pieței valutare în raport cu evenimentele economice și politice din ultima perioadă.

Impactul negativ, destabilizator al cursei înarmărilor este resimțit cu putere în țările în curs de dezvoltare, pentru care fiecare procent de creștere a bugetului militar echivalează cu scăderea ritmului creșterii economice, diminuarea investițiilor și a consumului, respectiv reducerea nivelului de trai și așa foarte redus.

Conform estimărilor O.N.U., în ultimii douăzeci de ani produsul național brut a crescut în aceste țări de 3 ori, iar cheltuielile lor militare de 4,5 ori; în prezent lumea a treia deține o pondere de circa o pătrime din bugetul militar mondial. Mai mult, țările în curs de dezvoltare au devenit în ultima perioadă principalii cumpărători de armament, concentrând aproximativ trei pătrimi din importurile mondiale (cea mai mare parte fiind concentrată în zonele conflictuale ale planetei). Astfel, țările în curs de dezvoltare importatoare de petrol consacră anual 10—12 miliarde dolari importurilor de arme, în condițiile unui deficit al balanței de plăți de ordinul a 100 de miliarde de dolari. În același timp, țările membre ale O.P.E.C. folosesc un procent tot mai ridicat din veniturile lor externe pentru achiziționarea de armament la prețuri exorbitante (40 la sută din totalul importurilor).

Costul ridicat al armamentului propriu-zis nu este singurul factor destabilizator al balanțelor de plăți curente; la acesta se adaugă valoarea importurilor conexe legate de utilizarea materialului militar, plata asistenței tehnice, precum și a „tehnicienilor” din țările furnizoare, care însoțesc de regulă transferul de arme. Pe fondul creșterii rapide a datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare și a serviciului anual al acesteia (în 1981 plățile în contul datoriei externe reprezentau 28 la sută din veniturile încasate la export), amplificarea fluxurilor de armament către lumea a treia adaugă un plus de dificultăți posibilităților de rambursare ale acestor țări.

Se poate spune că țările în curs de dezvoltare, care importă în ultimii ani și armament modern, complex, subvenționează

practic perpetuarea avansului deținut în tehnologia militară de marile țări exportatoare și în general a decalajelor economice față de acestea. Importul de armament alimentează cercul vicios al subdezvoltării, duce la întărirea dependenței de țările dezvoltate, la deturnarea de fonduri și forță de muncă necesare pentru realizarea proiectelor de propășire economică în țările în curs de dezvoltare. Totodată, prin prețurile extrem de ridicate ale armamentului ultramodern, furnizorii de arme urmăresc să recupereze o parte din costul suplimentar al produselor primare, să transfere o parte din rigorile crizei energetice asupra țărilor importatoare de arme.

Presiuni dezechilibrante

ÎN ÎNCERCAREA de a atenua presiunile inflaționiste și dezechilibrante ale cheltuielilor ridicate de înarmare și de a transfera o parte din costul acestora asupra partenerilor comerciali, cercurile politice și de afaceri recurg la măsuri care reprezintă ele însele surse de perturbări și instabilitate pe plan intern și internațional. Este pe deplin îndreptățită apropierea care se face în literatura de specialitate între actuala politică de sporire a programului de înarmare al S.U.A. (o creștere suplimentară cu 176 miliarde de dolari în următorii cinci ani) și rata ridicată a dobinzii — puternic factor perturbator al pieței creditului, cu adânci consecințe negative asupra țărilor în curs de dezvoltare.

Mărimea exagerată a dobinzilor (aproximativ 16 la sută dobinda primară pe piața americană în ianuarie 1982), deși în scădere față de nivelele record înregistrate în lunile precedente, continuă să reprezinte un cost excesiv, în unele domenii prohibitiv, pentru investiția productivă și o sarcină grea pentru țările care sînt nevoite să apeleze la piața creditului internațional.

Continuarea acestei politici, deși contestată de criteriile raționalității economice, ilustrează faptul că ea constituie unul din instrumentele prin care se încearcă contracararea efectelor negative ale sporirii cheltuielilor de înarmare, un mijloc de transferare forțată asupra terților a unei părți din factura militară. Rata ridicată a dobinzii și aflusul de capitaluri din străinătate, deci suplimentarea capacității de finanțare a programelor economice și militare și întărirea cursului dolarului pe piețele valutare, au ca revers creșterea poverii datoriei externe a țărilor în curs de dezvoltare, pentru care orice procent de sporire a ratei dobinzii înseamnă un cost suplimentar al serviciului anual al datoriei de două miliarde de dolari (doc. U.N.C.T.A.D./T.D/B 863). Se pune astfel încă o dată în evidență faptul că majorarea cheltuielilor militare înseamnă în ultimă instanță privarea de resurse a țărilor sărace.

Imensa risipă de mijloace materiale și umane pe care o determină goana pentru perfecționarea armamentului, imobilizarea unor uriașe fonduri financiare în sectorul militar înseamnă imposibilitatea asigurării nevoilor economice reale în țările în curs de dezvoltare, îngreunarea accesului la piața creditului, deteriorarea poziției lor în circuitul economic mondial.

Totodată, escaladarea cursei înarmărilor reprezintă o povară tot mai greu de suportat pentru toate popoarele lumii, un obstacol major în calea progresului economic și social al națiunilor, a soluționării problemelor cu care este confruntată omenirea în prezent. Iată de ce înfăptuirea propunerii țării noastre privind realizarea unei înțelegeri asupra înghețării bugetelor militare la nivelul anului 1981 și trecerea urgentă la măsuri de dezarmare, la reducerea cheltuielilor militare, reprezintă o cerință imperativă a zilei de azi, o expresie concludentă a opțiunii fundamentale pentru pace, cooperare și progres a României socialiste, în consens cu interesele vitale ale întregii omeniri.

**C.E. COSTEA
I. POPA**

Statistica internațională

ȘOMAJUL — FENOMEN ÎN PLINĂ ASCENSIUNE

PENTRU TARILE INDUSTRIALIZATE, sfârșitul anului 1981 a marcat cel mai ridicat nivel al șomajului atins din 1973: aproape 26 milioane șomeri pe ansamblul țărilor O.C.D.E. Reprezentând peste 7 la sută din ansamblul forței de muncă, numărul șomerilor s-a aflat în continuă creștere, luând ca bază anul de criză 1973 și, potrivit prognozelor occidentale, această tendință rămâne vala-

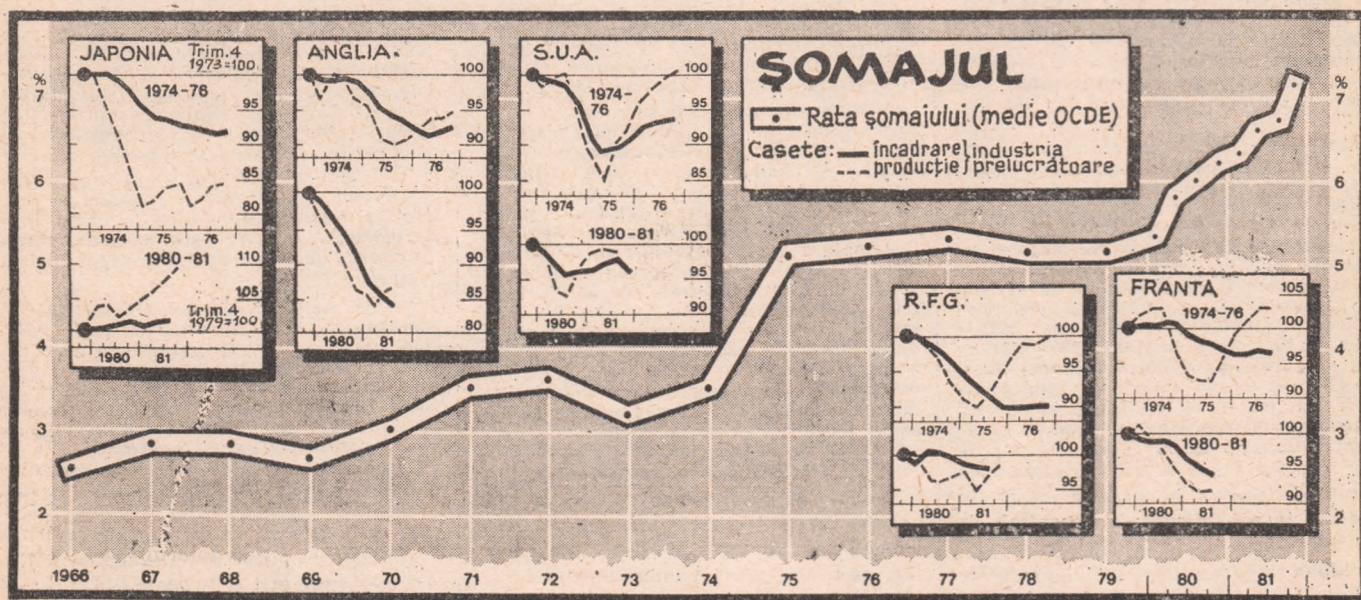
că reincadrarea șomerilor s-a făcut cu multă reticență, într-un ritm mai lent decât cel al creșterii producției exprimate în creșterea producției. Astfel, în Franța și Anglia anilor '80-'81 șomajul a continuat chiar să sporească pînă la nivele comparabile cu cele ale perioadei 1974-1975. Pe de altă parte, în toate țările dezvoltate șomajul a afectat toate sferile vieții economice, industria prelucrătoare fiind chiar

șomajul de durată îndelungată (cel puțin sau peste șase luni) s-a aflat în creștere în Statele Unite — de la 8,75 la sută în 1979 la 10,75 la sută în 1980 și 17,25 la sută preliminar pentru 1981 — și în Anglia — de la 39 la 40 la sută în perioada 1979-1980, cu creșteri în continuare în anul 1981.

În toate țările occidentale dezvoltate, odată cu creșterea mărimii perioadei de șomaj a crescut și ponderea tinerilor în totalul șomerilor, aceștia aflându-se în continuare printre primii afectați de pierderea locurilor de muncă. La începutul anilor '70, rata șomajului în rândul tinerilor era de două ori și jumătate mai mare decât în cazul adulților, iar în prezent proporția este de 3,5:1.

În condițiile prelungirii duratei șomajului, atît în anii 1979-1980 cît și în 1981 deosebit de afectați au fost și muncitorii în vîrstă, cei care se văd obligați să renunțe să mai caute o slujbă, dat fiind oferta redusă și concurența relativ sporită pe această piață.

Evoluția șomajului sub aspectul structurii pe vîrste este semnificativă în cazul Statelor Unite (vezi grafic 2), într-o perioadă

Graficul nr. 1

Sursa: The Economist

bilă și pentru anul 1982. Fenomenul este pus pe seama dificultăților de a reveni din criză pe care le întâmpină țările industrializate vest-europene sau, în ce privește Statele Unite, pe seama menținerii — încă destul de acută — a recesiunii.

Dacă însă pentru S.U.A., R.F.G. și Japonia efectele crizei care s-a manifestat în prima parte a deceniului trecut au fost mult mai adînci decît cele actuale, producția industriei prelucrătoare diminuîndu-se în perioada amintită de 3-4 ori mai mult decît în anii 1980 și 1981, în schimb Franța și Anglia au fost confruntate și în ultimii ani cu probleme de o gravitate comparabilă.

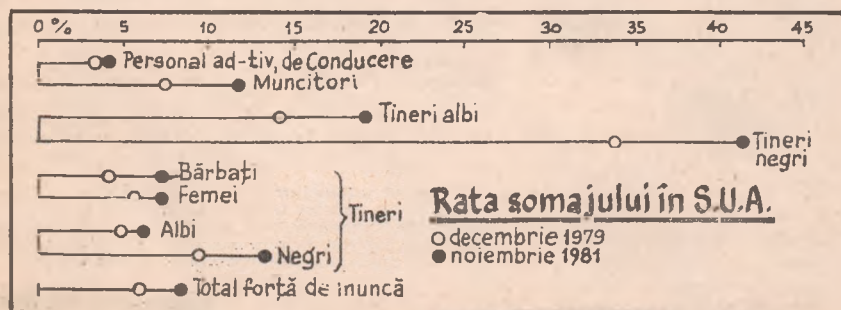
Ce au demonstrat aceste ultime două manifestări ale crizei în legătură cu utilizarea forței de muncă? Mai întîi, faptul

mai puțin afectată decît alte sectoare, în special serviciile care dețin peste 55 la sută din totalul forței de muncă. Reducerea este pusă de specialiștii atît pe seama creșterii demografice mai mari decît sporul economic mediu al țărilor din O.C.D.E., cît și pe cea a restrîngerii activității, respectiv a cererii de servicii, caracteristică în perioada de criză.

Una din consecințele cele mai importante ale creșterii ratei șomajului a constituit-o majorarea duratei medii a șomajului. În ultimii ani a crescut la aproape 50 la sută din total numărul șomerilor care au stat pînă la șase luni fără un loc de muncă (în 1973 această pondere era de mai puțin de 25 la sută) și se așteaptă să atingă 53 la sută în acest an. Ca pondere în totalul celor aflați în căutare de lucru,

analizată de numai doi ani. Se observă, astfel, că și în cazul S.U.A. se verifică situația cea mai gravă în care se află tineretul, aici apărînd, evident și diferențe semnificative între tinerii albi și cei de culoare. Interesantă este creșterea numărului femeilor care caută de lucru în vederea echilibrării bugetului familiei și, în consecință, majorarea ratei de creștere a șomerilor proveniți din rîndul femeilor. Se constată, de asemenea, în continuare, că față de personalul de conducere, muncitorii sînt mai predispuși a-și pierde locul de muncă pe considerente multiple ce țin inclusiv de nivelul de calificare și de posibilitățile de recalificare în funcție de necesitățile producției.

Pentru a reveni la situația pe ansamblul țărilor industrializate, prognozele O.C.D.E. apreciază că vom asista în continuare la creșterea șomajului care se pare că va depăși 8 la sută din totalul populației active și se va menține la acest nivel și în anul următor. Se prevede, astfel, că numărul șomerilor va atinge 28,5 milioane în a doua parte a anului 1982, cu efecte deosebit de grave atît pentru Statele Unite și Canada, cît și pentru țările vest-europene.

Graficul nr. 2

Sursa: Departamentul Muncii al S.U.A.

Em. STANCU

Programe de dezvoltare

PAKISTAN — DIVERSIFICAREA ȘI MODERNIZAREA ECONOMIEI

PROCLAMAREA independenței în 1947 și apoi a Republicii Islamice Pakistan, în martie 1956, reprezintă două evenimente de referință în istoria modernă a acestei țări, deschizând ample perspective progresului economic și social. În afara unei agriculturi practicate cu tehnici și metode rudimentare, în 1947 în Pakistan existau numai câteva ateliere meșteșugărești, țara fiind cunoscută doar ca exportator de materii prime agricole. Față de această situație, în prezent industria pakistaneză este reprezentată de o serie de noi ramuri, dintre care menționăm industria minieră, petrolieră, energetică, a cimentului, chimică, petrochimică, constructoare de mașini ș.a.

Deși afectată de criza economiei mondiale, economia pakistaneză a înregistrat în anul 1980—1981 (1 iulie — 30 iunie) o creștere de 6,5%, rezultat la care și-au adus contribuția atât agricultura cât și industria. Producția agricolă s-a majorat pe ansamblu cu 6,5%, creșteri superioare celor anticipate înregistrându-se la cereale (6%) și bumbac (7%), care sînt și principalele culturi. La rîndul ei, producția industrială s-a majorat în anul 1980—1981 cu 8,5%, o contribuție importantă aducîndu-și cele 12 mari unități industriale din sectorul de stat intrate în producție în această perioadă. Printre acestea se numără complexul siderurgic de la Pipri, proiect de mare amploare, care se adaugă altor două proiecte de aceeași importanță intrate în funcțiune în anii trecuți: hidrocentrala de 2.000 MW, și barajul de la Tarbela și noul port Mohammad bin Qasim. Complexul de la Pipri va asigura în final 15.000 noi locuri de muncă și va produce încă din

acest an pe lângă oțel și 400 mii t fontă și 400 mii t coș.

Autoritățile pakistaneze sînt hotărîte să urmărească și în viitor cu prioritate dezvoltarea și diversificarea economiei naționale, așa cum o atestă, printre altele, prevederile bugetului pe anul 1981—1982. Astfel, din cheltuielile bugetare peste 43 la sută reprezintă cheltuieli pentru dezvoltare. Alocările bugetare pentru dezvoltare au în vedere mai ales sectorul energetic (21% din totalul cheltuielilor pentru dezvoltare), transportul și comunicațiile (20,7%), amenajările hidrografice (14,2%), agricultura (12,3%), industria (11,8%).

În domeniul extractiv se prevede majorarea producției de țefei și gaze naturale și modernizarea minelor carbonifere de la Daudot. Paralel cu preocupările pentru dezvoltarea surselor alternative de energie (în 1981 a fost pusă în funcțiune prima centrală solară de 5 kW la Chakwal), se vor majora capacitățile clasice de producere a energiei electrice prin punerea în funcțiune a termocentralei de la Pipri (de 200 MW). În industria constructoare de mașini se vor construi, printre altele, două fabrici de asamblat tractoare la Karachi și Lahore și se va trece la asimilarea fabricației de locomotive Diesel electrice. Astfel, în 1986 se prevede ca asimilarea acestor produse să atingă 50% (la o producție de 25 buc./an). În industria chimică se află în construcție la Peshawar o mare fabrică de anvelope cu o capacitate anuală de producție de 103 mii garnituri anvelope de automobile și 470 mii garnituri anvelope pentru autocamioane.

Proiecte importante pentru economia națională se vor realiza în domeniul ame-

najărilor hidrotehnice: construirea barajului de la Kalabagh, a barajului de la Hub (cu aducțiuni de apă la Karachi), proiectul de aducțiune de apă și irigații de la Hyderabad, precum și programul de amenajări funciare din regiunea Punjab, cel mai mare de acest fel și care prevede reamenajarea a peste 2.000 canale, refacerea altor 16.500 canale, desalinizarea și redarea în circuitul agricol a 37 mii acri. Un alt proiect complex se referă la dezvoltarea pescuitului în regiunea Baluchistan, prevăzînd construirea a două noi porturi pescărești (la Somiani și Pasni) și a 4 noi unități de prelucrare a peștelui, modernizarea portului Karachi (cu un cost estimat de 1 miliard rupii), unde, pînă în 1986 vor fi date în funcțiune 8 noi dane (inclusiv terminal pentru transcontainer).

Evoluția pozitivă a raporturilor economice dintre cele două țări a fost facilitată de existența Acordului de cooperare economică, tehnică și științifică și a Acordului comercial pe termen lung, precum și de funcționarea Comisiei mixte de colaborare. În acest cadru, schimburile comerciale româno-pakistaneze s-au majorat cu peste 56 la sută în ultimii zece ani. România a exportat în această țară o gamă largă de produse, printre care, utilaje tehnologice, utilaje electrotehnice, rulmenți, conductori electrici, laminate, produse chimice (rășini sintetice, carbid, negru de fum, coloranți organici și sintetici, anelape), bunuri industriale de larg consum etc. Importurile românești au fost constituite în principal din produse tradiționale ale economiei pakistaneze.

România a participat cu livrări de utilaje și asistență tehnică la construirea Rafinării Naționale Karachi, la fabrica de ciment de la Kohat, cu o capacitate de 2.000 tizi.

Ampla activitate de construcție care se desfășoară alături în România cit și în Pakistan oferă premisele largirii pe mai departe a schimburilor comerciale și cooperării economice dintre cele două țări. În acest context, actuala vizită, la invitația președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, a președintelui Republicii Islamice Pakistan, Mohammad Zia-ul Haq, împreună cu doamna Zia-ul Haq se înscrie ca un moment de referință în dezvoltarea cooperării și colaborării dintre cele două țări și popoare.

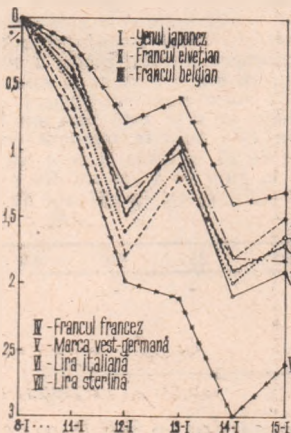
N.L. OSS

EVOLUȚII MONETARE

INTERVALUL 11—15 I 82 a fost caracterizat de o redresare generală a cursului dolarului S.U.A. pe piețele valutare.

Elementul predominant care a contribuit la această mișcare a monedei americane l-a constituit evoluția ascendentă a dobînzilor la depozitele în dolari. Prezența activă a Sistemului Federal de Rezervă al S.U.A. pe piață, în sensul restrîngerii lichidității de pe piață — în intenția de a menține masa monetară în circulație („money supply”) în limite mai reduse decît în perioadele anterioare — a creat presiuni asupra nivelului dobînzilor la dolari, operatorii de devize așteptîndu-se la noi nivele ridicate, apropiate de cele record din anul trecut: dealtfel, fondurile federale au fost tranzacționate pînă la nivelul de 13 la sută (cu circa 0,5 la sută peste nivelul maxim al săptămîinii precedente), iar eurodolarii la 6 luni au crescut cu 0,375 la sută. În plus, unele previziuni pe termen mai îndelungat indică aceeași tendință de creștere a dobînzilor la dolari cel puțin pentru prima parte a acestui an, fapt ce-l conferă dolarului o poziție fermă pe piețele de schimb.

Lira sterlină a înregistrat procentul cel mai ridicat de depreciere în relația cu dolarul S.U.A., cotînd la închiderea intervalului prezentat la 1.8675 dolari/1 liră, față de 1.9175 dolari/1 liră pe 8 I 82, respectiv o depreciere de 2,6 la sută. Indicele de depreciere a lirei în raport cu monedele primilor 14 parteneri comerciali ai Angliei, a scăzut de la 91,8 la sută la începutul perioadei, la 90 la sută, la sfîrșitul acesteia. O depreciere de 2 la sută a realizat și lira italiană (1.233 lire/1 dolar pe 15 I 82, față de 1.210 lire/1 dolar pe 8 I 82), a cărei poziție slabă este determinată în principal de deteriorarea continuă a situației balanței comerciale și de plăți a Italiei.

Evoluția cursului principalelor valute occidentale față de dolarul S.U.A. în perioada 11—15.I.82. Bază: 8.I.1982.

Marca vest-germană și francul francez au înregistrat pe ansamblu un procent apropiat de depreciere, respectiv de circa 1,8 la sută (2.3025 mărci/1 dolar pe 15 I 82, față de 2,26 mărci/1 dolar cursul de referință), și 5.8425 franci/1 dolar, comparativ cu 5,74 franci/1 dolar. Francul belgian continuă să ocupe o poziție destul de slabă în cadrul sistemului valutar vest-european. Banca centrală a Belgiei fiind nevoită să intervină direct pe piață, cheltuiînd peste 6,6 miliarde franci numai în această perioadă: cursul de la închiderea din 15 I 82 a fost cu 1,7 la sută sub cel de referință (39,10 franci/1 dolar, comparativ cu 38,45 franci/1 dolar respectiv). Francul elvețian și yenul japonez au înregistrat procente mai reduse de depreciere între 1,3 și 1,5 la sută, fiind tranzacționate la închiderea intervalului prezentat la 1,8550 franci/1 dolar (1,8275 franci/1 dolar pe 8 I 82) și respectiv 224,50 yeni/1 dolar (221,50 yeni/1 dolar cursul de referință).

Dobînzile la depozitele în principalele eurovalute pe termen de 6 luni au înregistrat o creștere la eurodolarii (15,125 la sută pe 15 I 82, față de 14,75 la sută pe 8 I 82) și euromărcile vest-germane (10,5 la sută, comparativ cu 10,375 la sută respectiv), în timp ce la eurofrancii elvețieni au fost relativ constante, în jurul nivelului de 8,3125 la sută.

Creșterea dobînzilor la depozitele în eurodolarii, alături și de alți factori tehnici, a antrenat după sine scăderea corespunzătoare a prețului metalului galben, al doilea fixing din 15 I 82, de 379,25 dolari/uncie fiind cu 21 dolari/uncie sub cel corespunzător din 8 I 82.

Gheorghe MUNTEAN
Alexandru OLTEANU

GLOSAR

Montarea creditelor internaționale

CREDITELE pe termen mijlociu și lung sînt obținute pe piețele financiare internaționale, în majoritatea cazurilor, prin intermediul unor consorții sau syndicate bancare constituite în acest scop. Prin montarea creditelor internaționale se înțelege ansamblul de operațiuni pe care le efectuează consorțiul bancar în vederea mobilizării fondurilor ce vor fi puse la dispoziția beneficiarului.

Atunci cînd creditul ia forma unei emisiuni de obligațiuni internaționale, consorțiul este alcătuit din mai multe grupuri de bănci intermediare, avînd sarcini distincte de îndeplinit. Întreaga operațiune este dirijată de o bancă denumită „șef de filă”, care asistată de una sau mai multe bănci cu rol de „co-șef de filă”, va reprezenta întregul consorțiu în relațiile cu solicitatorul creditului. Acest grup conducător stabilește modalitățile și momentul lansării împrumutului, pregătește prospectul de prezentare a debitorului și celelalte documente ale emisiunii de obligațiuni, contactează eventualii participanți la operațiune, îndeplinește formalitățile legale cerute.

După convenirea elementelor de bază ale operațiunii, se organizează un grup („pool”) de bănci care garantează emisiunea. Fiecare dintre băncile participante se angajează să cumpere ferm o anumită proporție din obligațiuni, existînd astfel asigurarea că emisiunea este acoperită și suma va fi pusă integral la dispoziția emitentului la data fixată.

Banca „șef de filă” organizează distinct un alt grup, format din bănci care vor plasa efectiv obligațiunile pe piață, pentru mobilizarea fondurilor de la deținătorii de capitaluri în căutare de plasament, acțiune ce nu intră în atribuțiile celorlalte grupuri. Dacă survin dificultăți la plasarea obligațiunilor pînă la data prevăzută pentru procurarea sumei, titlurile care rămîn întră în portofoliul băncilor garante și acestea depun fondurile pînă la concurența valorii împrumutului.

Băncile participante la consorțiu unei emisiuni de obligațiuni au de regulă un rol temporar, limitat la durata montării creditului, după care încetează practic raporturile juridice cu debitorul. Numai banca „șef de filă” își menține poziția și după data emisiunii, urmărind evoluția împrumutului pe toată durata, pînă la rambursarea de către debitor a ratelor către deținătorii ai titlurilor de credit.

În ultimii ani, ponderea creditelor sub formă de emisiuni de obligațiuni s-a redus în totalul tranzacțiilor de împrumut pe plan internațional, sporind în schimb proporția așa-numitelor eurocredite. Acestea reprezintă credite acordate direct beneficiarului de băncile membre ale consorțiului constituit, din fonduri pe care ele le procură — în nume propriu — de pe piață, din cele mai diferite surse.

Explicația creșterii ponderii eurocreditelor o constituie corelarea lor cu condițiile de instabilitate de pe piețele financiare, întrucît de obicei aceste împrumuturi sînt purtătoare de dobinzi variabile, spre deosebire de obligațiuni care se emit cu dobinzi fixe. Și montarea este relativ mai simplă la eurocredite, care nu presupun etapele și nici prospectele, documentele, formalitățile unei emisiuni de obligațiuni. Banca „șef de filă”, asistată eventual de „co-șefi de filă”, negociază și convine cu beneficiarul condițiile împrumutului, consemnate într-o convenție semnată în numele consorțiului. Fondurile sînt puse apoi la dispoziția beneficiarului sub o diversitate de forme, fiind uzuale creditarea în cont, deschiderea unei linii de finanțare asupra căreia se pot efectua trageri, emiterea de bilete la ordin adosate și scontate de băncile participante la consorțiu.

În 1981 emisiunile de obligațiuni internaționale au totalizat circa 53 miliarde dolari, iar eurocreditele peste 132 miliarde dolari.

Radu NEGREA

Cercetare

Ilie Pandelică, Pitești
— 1) Ca în orice alt domeniu, comparațiile internaționale privind alocațiile guvernamentale pentru cercetare-de-zvoltare în privința surselor reînnoibile de energie trebuie făcute, în primul rînd, prin prisma nivelului acestora pe locuitor. Potrivit acestui criteriu, pe primul loc în lume se situa în anul 1980 Suedia, cu 22,90 coroane suedeze pe locuitor (din care 9,40 coroane pentru energia solară, 6,40 pentru biomasa și 4,10 pentru cea eoliană), urmată de S.U.A. cu echivalentul a 13,90 coroane și

Belgia cu echivalentul a 3,70 coroane.

Pentru perioada pînă la sfîrșitul anului 1981 guvernul suedez și-a propus să sporească alocațiile totale pentru sursele reînnoibile de energie la 1,4 miliarde de coroane alte 1,7 miliarde de coroane fiind prevăzute pentru valorificarea deșeurilor forestiere și a turbei. Obiectivul următor este ca la sfîrșitul deceniului turba și deșeurile amintite să înlocuiască consumul a 3 milioane tone de petrol pe an, energia solară să furnizeze 1 miliard kWh energie electrică în anul 2000, iar cea solară 1 miliard kWh în 1990.

2) India produce actualmente circa 16,5 milioane tone de petrol pe an, consumînd 31 milioane. Recent Comisia indiană pentru petrol și gaze naturale a creat un grup de lucru însărcinat cu studierea posibilității de a se majora producția internă la 101 milioane tone de petrol pînă la sfîrșitul secolului.

căutată în reducerea ponderii locurilor de muncă din industria prelucrătoare (la 22,5% în 1980, față de 33,7% în 1950), concentrată inițial în orașe.

Tot cu ocazia recensămîntului din 1980 a ieșit la iveală că pentru prima dată statele din sud și vestul S.U.A. cuprind peste jumătate (52,4%) din populația țării, față de numai 48% în urmă cu un deceniu, reflectînd importanța migrației interne către zonele amintite. De notat că două cincimi din sporul (natural și migrator) al populației americane în anii '70 s-a înregistrat în numai trei state (California, Texas și Florida), în vreme, ce state ca New York, Rhode Island și Districtul Columbia, în care se află capitala, au cunoscut o diminuare netă a populației lor.

În sfîrșit, în deceniul trecut creșterea populației americane (de 11,4%) a fost cea mai lentă înregistrată vreodată, cu excepția celei din anii '30 care a fost de numai 7,2%.

Excedent

Constantin Tărcă, București — Pe ansamblu cele 13 țări membre ale OPEC vor înregistra în anii care urmează un excedent tot mai redus al balanței plăților lor curente, după nivelul record de 116,4 miliarde de dolari consemnat în 1980. Pentru anul în curs se prevede un excedent cuprins între 40 și 60 miliarde de dolari, dar — potrivit unor prognoze — țările în cauză ar putea redeveni deficitare încă în 1984, pentru prima dată după majorarea masivă a prețului petrolului în 1973-1974.

vă a prețului petrolului în 1973-1974.

Implicațiile internaționale ale unei asemenea evoluții sînt multiple. Una dintre ele este reducerea cererii de import a țărilor petroliere. În același timp, reducerea disponibilităților financiare ale țărilor OPEC plasate la băncile din țările dezvoltate ar putea avea ca efect o presiune în direcția creșterii ratei dobinzilor, de natură să îngreuneze accesul la credite în primul rînd al țărilor în curs de dezvoltare. În sfîrșit, reducerea excedentului balanței de plăți ar putea determina unele țări membre ale OPEC să-și reducă asistența acordată țărilor în curs de dezvoltare, al cărei nivel se ridică în prezent la aproape 8 miliarde de dolari pe an.

Clasificare

Virgil Zăvoianu, Risnov — În categoria „țării petroliere” statistica internațională include de regulă țările nesocialiste exportatoare nete de petrol. Cum nivelul de dezvoltare al acestora este destul de diferit, țările petroliere au fost împărțite la rîndul lor în două categorii: „țări bogate” (cu un venit pe locuitor în anul 1979 de peste 5000 dolari) și „alte țări”. În prima sînt incluse Arabia Saudită, Bahrein, Emiratele Arabe Unite, Kuveit, Libia, Qatar, iar în cea de a doua, Egipt, Algeria, Gabon, Congo, Nigeria, Tunisia, Indonezia, Irak, Iran, Malaysia, Oman, Siria, Bolivia, Ecuador, Peru, Trinidad-Tobago, Venezuela.

**ÎN ATENȚIA
CELOR CARE STUDIAZĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL
POLITICO-IDEOLOGIC
DE PARTID**

„Revista economică” continuă publicarea consultațiilor în ajutorul celor care studiază în învățămîntul politico-ideologic de partid. Suplimentul nr. 5/1982 al revistei (primul număr din luna februarie) va fi în întregime consacrat acestor consultații.

Revista ECONOMICA

Editată de Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale — Institutul Central de Cercetări Economice

Sumarul nr. 3 din 22 ianuarie 1982

-
- NICOLAE CEAUȘESCU — contribuții de inestimabilă valoare la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare (Mihai Chiorean) 1
 - Orientări novatoare în dezvoltarea economico-socială a țării (Dumitru Ciucur) 4
 - Concepție creatoare cu privire la rolul și importanța agriculturii (Oprea Parpală) 6
 - O politică unitară și consecventă de ridicare a nivelului de trai (Marin Stănică, Ilie Dumitrescu) 8
 - Inițiative de larg răsunet în lupta pentru dezarmare și pace (Dinu Dragomirescu) 12

ECONOMIE NAȚIONALĂ

-
- Investiții. Concentrarea eforturilor pentru scurtarea duratelor de execuție (Șerban Stelu) 14
 - Reducerea consumului energetic pe fiecare unitate de produs (Cristea Ioniță) 16

IN THIS ISSUE

-
- NICOLAE CEAUȘESCU — unvaluable contributions to the enrichment of the revolutionary theory and practice (Mihai Chiorean) 1
 - Innovating directions in the economic and social development of the country (Dumitru Ciucur) 4
 - Creative conception on the role and importance of the agriculture (Oprea Parpală) 6
 - A unitary and consistent policy aimed to grow the living standard (Marin Stănică, Ilie Dumitrescu) 8
 - Broadly resounding initiatives in the struggle for disarmament and peace (Dinu Dragomirescu) 12
 - An export strategy adjusted to the specific character of the external market (Vladimir Nardin) 18
 - An economic treatise: major goal of the economic research in our country (Ioan V. Totu) 22
 - Armament race: a jeopardising factor for the world economy (C. E. Costea, I. Popa) 27

DANS LE NUMÉRO

-
- NICOLAE CEAUȘESCU — contribution d'inestimable valeur à l'enrichissement de la théorie et de la pratique révolutionnaire (Mihai Chiorean) 1
 - Orientations novatrices dans le développement économique et social du pays (Dumitru Ciucur) 4
 - Conception créatrice du rôle et de l'importance de l'agriculture (Oprea Parpală) 6
 - Une politique unitaire et conséquente d'accroissement du niveau de vie (Marin Stănică, Ilie Dumitrescu) 8
 - Initiatives avec un large retentissement dans la lutte pour le développement et la paix (Dinu Dragomirescu) 12
 - Une stratégie de l'exportation adaptée au spécifique du marché extérieur (Vladimir Nardin) 18
 - Le traité d'économie — objectif majeur de la recherche économique dans notre pays (Ioan V. Totu) 22
 - L'escalade de la course aux armements — facteur de destabilisation de l'économie mondiale (C.E. Costea, I. Popa) 27

- O strategie de export adaptată specificului pieței externe (Vladimir Nardin) 18

CONDOCERE-ORGANIZARE

- Responsabilitate, inițiativă, angajare deplină pentru realizarea exemplară a planului (Dan Condrea) 20

TEORII-IDEI

- Tratatul de economie — obiectiv major al cercetării economice din țara noastră (Ioan V. Totu) 22
- Al II-lea colocviu național: Preocupări actuale în gândirea economică 23

ÎN SPRIJINUL CANDIDATILOR LA CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ÎNVĂȚĂMINTUL ECONOMIC SUPERIOR

- Politica P.C.R. de perfecționare continuă a relațiilor de producție (Aurel Negucioiu) 25

ECONOMIE MONDIALĂ

- Escaladarea cursei înarmărilor — factor de destabilizare a economiei mondiale (C. E. Costea, I. Popa) 27
- Statistică internațională. Șomajul — fenomen în plină ascensiune (Em. Stancu) 29
- Pakistan — diversificarea și modernizarea economiei 30
- Curier 31

ÎN SUPLIMENTUL NUMĂRULUI: Te-matica Tratatului de economie

ИЗ СОДЕРЖАНИЯ

- НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ — неоценимый вклад в обогащение революционной теории и практики (Михай Ђлорян)..... 1
- Обновление ориентации в экономико-социальном развитии страны (Думитру Чукур) 4
- Творческая концепция относительно роли и значения сельского хозяйства (Огря Паршалэ) 6
- Целостная и последовательная политика повышения жизненного уровня (Марин Стэшиэ, Илие Думитреску)..... 8
- Инициативы с большим резонансом в борьбе за разоружение и мир (Дину Драгомиреску) 12
- Адаптировать экспортную стратегию в зависимости от специфики внешнего рынка (Владимир Нардин) 18
- Экономический трактат — важная задача экономического исследования в нашей стране (Иоан В. Тоту)..... 22
- Нагнетание гонки вооружений — фактор дестабилизации мировой экономики (К.Е. Костя, И. Попа) 27

IMPORTANT

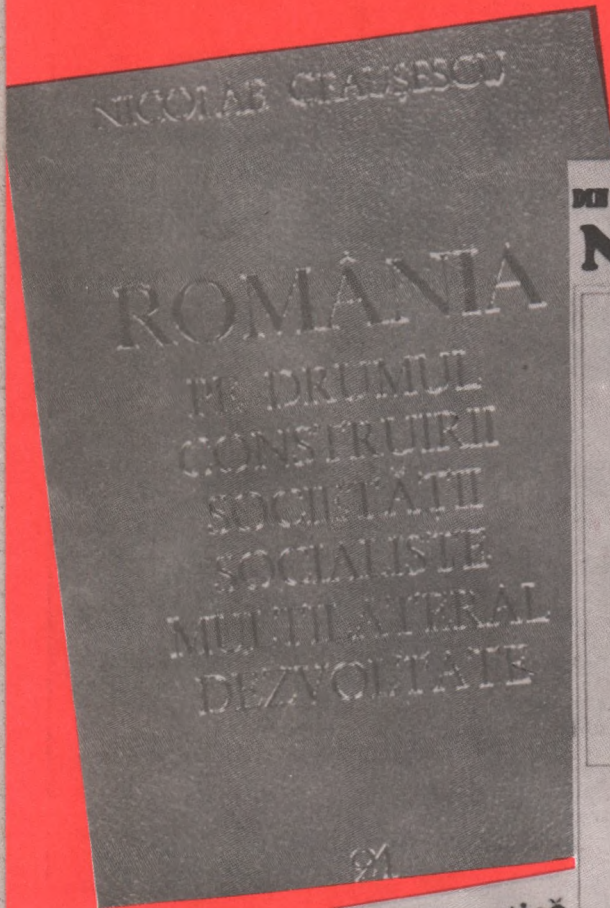
Anunțăm cititorii noștri că se fac în continuare abonamente la „Revista economică“ pentru anul 1982.

Prețul unui abonament anual este de 260 lei.

Abonamentele se fac prin oficiile P.T.T.R., facturi postale, difuzorii de presă din întreprinderi și instituții sau direct prin mandat postal pe adresa redacției: Boulevardul Magheru nr. 28—30, sectorul 1 — cod 70 159, București.

Redacția și administrația: 70 159, București, Bd. Magheru nr. 28—30 etaj 1, sectorul 1. Cont L.S.I.A.P. 615 150 228 B.N.R.S.R. — filiala sector 1 București. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Științei“

**NICOLAE CEAUȘESCU —
contribuție creatoare la
dezvoltarea teoriei și practicii
construcției socialiste**

Din gândirea filozofică a președintelui României
Nicolae Ceaușescu

**Omul și afirmarea
personalității sale
în societatea
socialistă**

EDITURA POLITICĂ

**Știință -
progres - pace**

EDITURA POLITICĂ

Din gândirea economică a președintelui României

NICOLAE CEAUȘESCU

**Venitul național
și creșterea
nivelului de trai**

EDITURA POLITICĂ

**Concepția materialist-dialectică
baza ideologică a politicii
și activității
Partidului Comunist
Român**

EDITURA POLITICĂ

**Rolul
și atribuțiile
sindicatelor
din România**

EDITURA POLITICĂ

**Rolul presei
în opera
de edificare
a socialismului**

EDITURA POLITICĂ

*Din lucrările apărute
în anul 1981*

**IDEILE ȘI CONCEPȚIA
PREȘEDINTELUI
NICOLAE CEAUȘESCU –
PLEDOARIE
PENTRU O POLITICĂ
DE COLABORARE,
PACE ȘI PRIETENIE
ÎNTRE POPOARE**

